

Årsredovisning 2016

Ledande lösningar för framtidens byggnader

Innehåll

- 2 Intervju med VD
- 4 Lindab 2016
- 6 Utvecklingen per segment
- 8 Vårt erbjudande
- 10 Globala trender
- 12 Strategi och mål
- 20 A good thinking company
- 22 Hållbarhet
- 24 Produkter och lösningar
- 28 Försäljning och distribution
- 32 Produktion och processer
- 34 Medarbetare
- 36 Vår marknad
- 42 Riskhantering
- 43 Femårsöversikt
- 44 Lindabaktien
- 47 Bolagsstyrningsrapport

58–114 Finansiella rapporter

- 115 Ordlista
- 116 Information till aktieägare

Good Thinking

För oss på Lindab är goda tankar en filosofi som leder oss i allting vi gör. Vi har gjort det till vår uppgift att skapa ett hälsosamt inneklimat och att förenkla byggandet av hållbara byggnader. Vi gör det genom att designa innovativa produkter och lösningar som är enkla att använda och genom att erbjuda hög tillgänglighet och säkra leveranser. Samtidigt vill vi bidra till minskad klimatpåverkan. Det gör vi genom en effektiv produktion och logistik och genom att utveckla ledande, energieffektiva lösningar som gör skillnad för våra kunder och övriga intressenter.

Vi förenklar byggandet

Skanna QR-koden och se vår film om Good Thinking.

Lindabs hållbarhetsarbete redovisas som en integrerad del i denna årsredovisning. Vi tillämpar Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer för redovisning av hållbarhetsinformation, enligt GRI G4 Core. GRI-index med informationshänvisningar finns på www.lindabgroup.com.

Lindab är en ledande leverantör av kundanpassade lösningar för förenklat byggande och bättre inneklimat. I dialog med kunderna utvecklas energieffektiva lösningar som tillsammans med branschledande kunskap, service, support och hög tillgänglighet skapar ökat kundvärde och lägre miljöpåverkan.

Nettoomsättning, mdr

7,8

Försäljning antal länder*

60

Antal medarbetare

5 100

Återförsäljare

3 000

Antal filialer

136

Antal kunder

24 000

* Försäljning sker till cirka 60 länder. Egna bolag eller representationskontor finns i 32 länder.

Styrkorna som gör Lindab unikt

Ända sedan företaget bildades 1959 har vi haft fokus på att med hög kvalitet och **marknadsledande FoU** utveckla och erbjuda ett **komplett sortiment** inom både bygg och ventilation som möter kundens hela behov. Med ett av Europas mest **omfattande distributionsnät** är vi alltid nära kunderna och vi har ett välkänt och **starkt varumärke**. Sedan några år arbetar vi efter en långsiktig strategi för att utveckla och sälja **ledande lösningar** som med **fokus på energieffektivitet** ska bidra till ett optimalt inneklimat i framtidens boende- och arbetsmiljöer.

Läs om vårt värdeskapande på sid 30.

Intervju med Anders Berg, VD och koncernchef

Vårt starka fokus på lösningar ger resultat

Anders, hur skulle du vilja summera år 2016?

Det har varit ett år där vi fortsatt den framgångsrika utvecklingen av verksamheten i enlighet med vår strategi, med bland annat en högre innovationstakt och ökad försäljning av lösningar. Vi redovisar en fortsatt god organisk tillväxt och ökad lönsamhet, även om det återstår en del innan jag är helt nöjd. 2016 var också ett år som påverkades av stora rörelser i stålpriser och valutor.

Hur har den europeiska byggmarknaden utvecklats?

Den har utvecklats relativt väl och det har bidragit till en högre efterfrågan på våra produkter och lösningar, där framför allt Norden med Sverige i spetsen varit drivande. Samtidigt finns det delar av vår marknad där efterfrågan inte tagit fart. Jag tänker i första hand på Ryssland där ekonomiska sanktioner och fortsatt geopolitiska spänningar håller nere byggaktiviteten i landet. Situationen påverkar tillväxten och lönsamheten inom vårt segment Building Systems. Vi har en större produktionsanläggning i Yaroslavl utanför Moskva som är anpassad för projekt i Ryssland och övriga CIS och en svag efterfrågan ger ett lågt kapacitetsutnyttjande, vilket slår mot lönsamheten. Vi fortsätter vårt arbete inom segmentet med att se över kostnader och öka exponeringen i andra regioner.

Er strategi omfattar ett ökat fokus på ventilations- och inneklimatlösningar, hur väl ser du att detta faller ut?

Det går mycket bra. Urbaniseringen, teknikutvecklingen och ett allt starkare fokus på lägre koldioxidutsläpp och bättre inneklimat driver efterfrågan på våra smarta och energieffektiva lösningar. Under 2016 har alla delar av vårt erbjudande med en koppling till ventilation haft en stark utveckling. Vi har också fullt ut integrerat våra förvärvade bolag och rullat ut deras lösningar inom bland annat

brandsäkerhet och luftbehandling på så gott som samtliga våra marknader. Dessutom har vi intensifierat satsningarna på kompetensutveckling i koncernen för att ytterligare befästa vår position inom lösningar och kunna möta kundernas framtida behov.

Har du några bra exempel på vad ni åstadkommer?

Ett bra exempel är vårt arbete inom digitalisering. Genom att med hjälp av sensorer koppla samman de delar som ingår i en byggnads ventilations- och inneklimatsystem kan vi ta fram lösningar som bidrar till såväl optimal komfort som lägre energiförbrukning. Det skapar inte bara värden för de kunder som investerar i lösningarna utan medför även att de människor som bor och arbetar i byggnaderna mår bra och kan prestera bättre. Vi har en hög kompetens inom området där lanseringar som Lindab Connect och UltraLink under 2016 visar lite av potentialen. Vi har dessutom en fördel i och med att vi förfogar över ett komplett erbjudande av de produkter, lösningar och tjänster – ett sorts ekosystem – som behövs för att kunna optimera en byggnads viktigaste funktioner. Det är få konkurrenter som har denna bredd. Om man till detta lägger våra starka relationer med installatörer, konsulter och arkitekter, är det lätt att förstå varför vi valt att ytterligare stärka detta område.

Innebär detta att transformeringen av Lindab går snabbare?

Jag har nu arbetat fyra år på Lindab och under denna tid drivit förändring och utvecklat organisationen. Jag tror de flesta idag är väl medvetna om att vi inte främst tillverkar produkter av plåt som ska säljas utan tar fram lösningar som möter våra olika kunders behov. För att kunna göra detta krävs det att alla delar av företaget arbetar i en och samma riktning, som ett Lindab. Ta till exempel

35

nya produkter lanserades

FoU

Ny modell för innovationsprocessen

Ökad försäljning av lösningar

de framsteg vi gjort genom etableringen av vår nya europeiska inköpsorganisation, utvecklingen av nya intelligenta styrsystem för koncernens lager, det nya konkurrenskraftiga distributionskoncept vi lanserar 2017 samt etableringen av olika gränsöverskridande FoU-enheter. Alla dessa satsningar är ett resultat av hur vi ser på kundernas behov, och eftersom deras behov förändras i en allt snabbare takt, behöver vi kontinuerligt förändra och anpassa vårt erbjudande. Att inse detta är vad vår transformering handlar om. Det är därför innovation och kompetensutveckling är så centrala delar i vår strategi. Som en av branschens mest attraktiva arbetsgivare ska vi rekrytera ännu fler talanger och ytterligare spetskompetens inom prioriterade områden.

Ni arbetar även mot ett antal finansiella mål, hur ser du på möjligheten att uppnå dessa?

Vi har under de senaste åren stärkt vår finansiella position. Vi har nu en nettoskuld på 2,5 gånger EBITDA, i linje med vår långsiktiga målsättning, försäljningen inom Products & Solutions har uppvisat organisk tillväxt tretton kvartal i rad och utvecklingen av vårt erbjudande gör att vi kan ta ett större ansvar för olika projekt och därmed klättra allt högre upp i värdekedjan. Vårt mål är en rörelsemarginal på minst 10 procent. Products & Solutions förbättrade under året den underliggande marginalen men för att nå målet inkluderar det också en betydande förbättring av lönsamheten inom Building Systems.

Och vad ser du som viktigast under 2017?

Vår strategi ligger fast. Vi ska fortsätta stärka erbjudandet och skapa värden för våra kunder på en växande men allt mer komplex marknad. Innovativa produkter och lösningar som bygger på ny teknik står högt upp på agendan. En annan prioritet så här i inledningen av året är en effektiv hantering av det senaste årets kraftiga uppgång i stålpriserna, något som historiskt varit positivt för Lindab. Till sist, det som är viktigast för vår framgång är den fortsatta utvecklingen av vår kompetens. Lindab har nu en organisation som jag är säker på inte bara kommer att möta utan även överträffa kundernas förväntningar på Lindabs framtida lösningar.

Fokus 2017

Fortsätta utveckla nya, innovativa lösningar som gör att Lindab kan skapa ytterligare kundvärden och klättra allt högre upp i värdekedjan.

Lindab 2016

Förändring och fortsatt försäljningstillväxt

- Försäljningsökning med stigande marginal och ett högre kassaflöde.
- Stark utveckling i Norden och Västeuropa men fortsatt utmanande marknader i CEE/CIS.
- Framgångsrik integration av MP3 och IMP Klima och utrullning av deras erbjudande i Europa.
- Hög innovationstakt med lansering av ny teknik och utökat erbjudande inom digitalisering.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 1,40 SEK (1,25) för verksamhetsåret 2016.

Nettoomsättning

7,8 MDR

Nettoomsättningen ökade med 3,4% till 7 849 MSEK (7 589). Den organiska tillväxten var 4,2%.

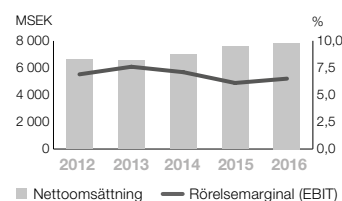
Rörelsemarginal

6,5%

Rörelsemarginalen exklusive engångsposter ökade till 6,5% (6,1).

Nettoomsättning, rörelsemarginal 2012–2016

Sedan 2012 har nettoomsättningen ökat med i genomsnitt 4,3% per år. Rörelsemarginalen har rört sig mellan 6,1% och 7,6%.

Rörelseresultat

511 MSEK

Exklusive engångsposter om -28 MSEK (6) ökade rörelseresultatet med 10,4% till 511 MSEK (463).

Kassaflöde

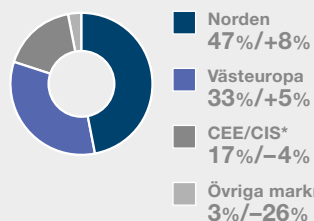
499 MSEK

Kassaflödet från den löpande verksamheten ökade med 8,5% till 499 MSEK (460).

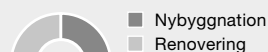
Fördelning nettoomsättning 2016

Andel nettoomsättning/tillväxt per marknad

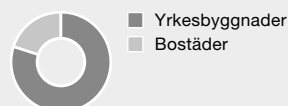

*CEE = Central and Eastern Europe (Central- och Östeuropa), CIS = Commonwealth of Independent States (Oberoende Staters Samväldie, de forna Sovjetrepublikerna).

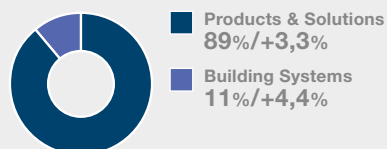
Nybyggnation och renovering

Marknadssegment

Andel nettoomsättning/tillväxt per segment

Lindabs verksamhet är indelad i två separata segment, med olika affärsmodell, varumärken och kundgrupper.

Vår unika mätmetod för att mäta temperatur och låga lufflöden i ventilationssystem, UltraLink, lanserades i slutet av året.

Vi har lanserat vårt omfattande sortiment av brandskyddslösningar över hela Europa.

47%

Nya filialer och koncept samt stark marknad ledde till att Nordens andel av försäljningen ökade till 47 procent.

Med Lindab Magestic har vi tagit nästa steg i utvecklingen av vårt ledande erbjudande inom takavvattning i Europa.

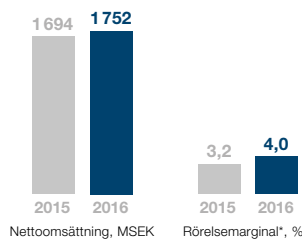

Högre lönsamhet och lansering av ny banbrytande teknik

Q1

Kommentar:

Positiv inledning med organisk tillväxt, högre resultat och marginaler. Båda segmenten gick starkt. Vi lanserade nya produkter och UltraLink utvecklades. Produkter från IMP Klima och MP3 introducerades i Norden.

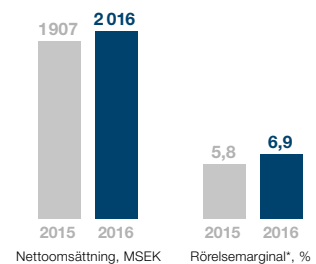

Försäljningslyft i Norden med nya produktområden i täten

Q2

Kommentar:

Omsättning och marginal utvecklades starkt med Norden som bästa region. Kraftigt ökad försäljning inom luftbehandling och brandsäkerhet. Prishöjningar aviserades i juni efter snabbt stigande stålpriser.

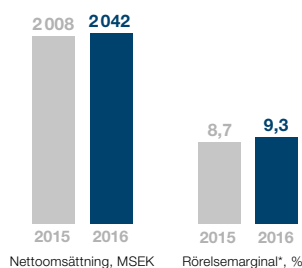

Stark trend för ventilation och effektivisering av produktion

Q3

Kommentar:

Fortsatt positiv utveckling inom Products & Solutions. Produktområden relaterade till ventilation gick starkast. Effektivisering av produktion med nedläggning av enheter. Building Systems erhöj sin största order någonsin.

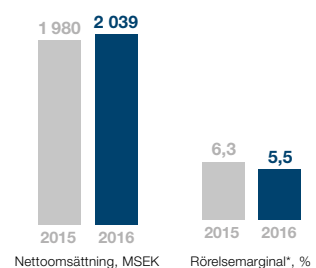

Splittrad utveckling mellan segmenten och olika regioner

Q4

Kommentar:

Kraftig förbättring av lönsamheten inom Products & Solutions med fortsatt försäljningstillväxt. Första leveranserna av UltraLink. Lägre volymer, ofördelaktig mix och höga stålpriser resulterade i förlust för Building Systems.

*EBIT % exklusive engångsposter

Segment

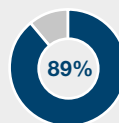
Products & Solutions

- Stark försäljningsutveckling inom främst produktområden relaterade till ventilation.
- Produkter och lösningar från MP3 och IMP Klima integrerade i Lindabs erbjudande.
- Satsning på FoU gav hög innovationstakt och lansering av ny banbrytande teknik (UltraLink).

Andel av koncernen

Nettoomsättning

Rörelseresultat*

Medarbetare*

* Exkl. engångsposter och koncernfunktioner.

* 56 av medarbetarna i Lindab är inte anställda i något segment.

Nettoomsättning

6,9 MDR

Nettoomsättningen ökade med 3,3% till 6 949 MSEK (6 727). Stark försäljningstillväxt i Norden bidrog mest.

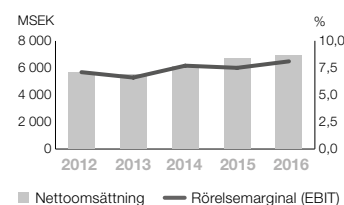
Rörelsemarginal

8,1%

Rörelsemarginalen exklusive engångsposter ökade till 8,1% (7,5).

Nettoomsättning, rörelsemarginal 2012–2016

Sedan 2012 har nettoomsättningen ökat med i genomsnitt 5,5% per år. Rörelsemarginalen har rört sig mellan 6,6% och 8,1%.

Rörelseresultat

565 MSEK

Exklusive engångsposter om -24 MSEK (35) ökade rörelseresultatet till 565 MSEK (504).

Lageromsättningshastighet

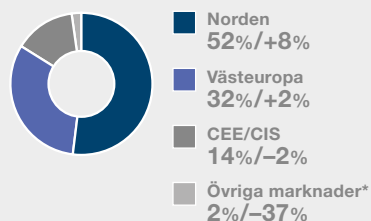
4,1 ggr

Stärkt fokus på lagerstyrning ledde till att lageromsättningshastigheten ökade till 4,1 ggr (4,0).

Fördelning nettoomsättning 2016

Andel nettoomsättning/tillväxt per marknad

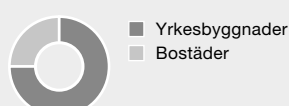

* Varav USA 1%/-54%.

Nybyggnation och renovering

Marknadssegment

Tre största länderna

1. Sverige
2. Danmark
3. Storbritannien

Drygt 80 procent av produkterna och lösningarna säljs under varumärket Lindab.

Segment

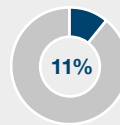
Building Systems

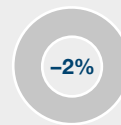
- Ökad försäljning i Västeuropa men fortsatt svag utveckling i Ryssland/CIS.
- Nya stora order i bland annat Tyskland och Vitryssland gav högre ordergång mot slutet av året.
- Lågt kapacitetsutnyttjande i anläggningen i Ryssland försämrade lönsamheten.

Andel av koncernen

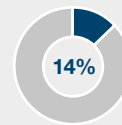
Nettoomsättning

Rörelseresultat*

Medarbetare*

* Exkl. engångsposter och koncernfunktioner.

* 56 av medarbetarna i Lindab är inte anställda i något segment.

Nettoomsättning

0,9 MDR

Nettoomsättningen ökade med 4,4% till 900 MSEK (862). Nya affärer i Västeuropa stärkte.

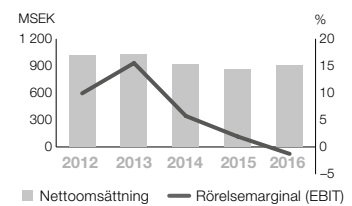
Rörelsemarginal

-1,3%

Rörelsemarginalen exklusive engångsposter minskade till -1,3% (1,9).

Nettoomsättning, rörelsemarginal 2012-2016

Sedan 2012 har nettoomsättningen minskat med i genomsnitt 2,7% per år. Rörelsemarginalen har rört sig mellan -1,3% och 15,5%.

Rörelseresultat

-12 MSEK

Exklusive engångsposter om 0 MSEK (-9) minskade rörelseresultatet till -12 MSEK (16).

Antal länder

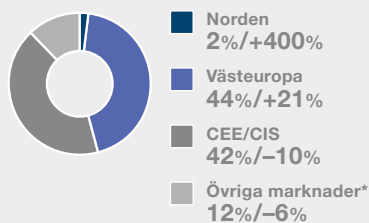
33 länder

Fortsatt marknadsdiversifiering innebar att försäljningen omfattade 33 länder (30) 2016.

Fördelning nettoomsättning 2016

Andel nettoomsättning/tillväxt per marknad

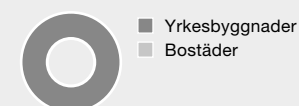

* Varav Afrika 12% /-1%.

Nybyggnation och renovering

Marknadssegment

Tre största länderna

1. Tyskland
2. Ryssland
3. Polen

Building Systems kompletta stålbyggnadssystem säljs under varumärket Astron.

Vårt erbjudande

Ett ledande erbjudande för optimal komfort

Lösningar och system som är energieffektiva, enkla att montera och väl dokumenterade. Ett brett sortiment med både runda och rektangulära system, samt ett stort utbud av tillbehör.

Sortiment inom luftdn, vattenburna klimatsystem och akustik som ger ett behagligt, friskt och produktivt inomhusklimat. Tillhör marknadens mest energieffektiva lösningar.

Ekonomiska, funktionella och miljöanpassade bygglösningar för bostäder och kommersiella fastigheter. Beroende på behov levereras skräddarsydda eller standardiserade lösningar.

Allt från system för tak, väggar och bjälklag till speciellt utformade detaljer som hängrännor, nitar och skruvar. Alla produkter är av hög kvalitet och lätta att hantera, oavsett behov.

Certifierade produkter som brandgasspjäll, fläktar och kanaler som klarar mycket höga temperaturer. Även kompletta brandsäkra systemlösningar för alla typer av byggnader.

Allt från kyl- och luftbehandlingsaggregat till fläktar, luftkonditionering och värmepumpar som förflyttar eller reglerar luft. Ledande, energieffektiva produkter med låg driftskostnad.

Kompleta monteringsfärdiga stålbyggnads-system och programvaror, för bland annat yrkesbyggnader som industri och lager, som förenklar för konstruktörer och entreprenörer.

IT-lösningar och projektstöd

Våra IT-lösningar och projektstöd bidrar till att förenkla varje steg i design- och byggprocessen. Vi erbjuder ledande projektplaneringsverktyg, programpaket för nybyggnation och teknik för att optimera energiprestandan i en byggnad, utöver ett växande digitalt erbjudande av appar, webbverktyg och en databas med BIM-modeller.

A 3D wireframe model of a building structure with the text 'BIM' in the top right corner.

Allt fler kompletta lösningar

För att uppnå optimal komfort med lägsta möjliga energiförbrukning i en byggnad erbjuder vi våra kunder kompletta lösningar. Dessa består av samtliga delar för att effektivt kunna genomföra ett projekt, såsom högkvalitativa produkter, teknisk support, systemlösningar, IT-verktyg för planering, utbildning samt snabb leverans och hög servicenivå.

- A Lindab Connect
- B Lindab Construline
- C Lindab Facade Cassette
- D Lindab Seamline
- E Lindab Topline
- F Lindab Protectline

- G Lindab Munio
- H Lindab Ventilation Products
- I Lindab Fire and Smoke
- J Lindab Pascal
- K Lindab UltraLink
- L Lindab Airy

- M Lindab Fans
- N Lindab Rainline
- O Lindab Domo
- P Lindab Doorline
- Q Lindab Air Handling Units
- R Lindab IT-Solutions

Globala trender

Globala trender påverkar vår affär

Byggbranschen påverkas i allt större utsträckning av olika trender, varav de viktigaste är tätt sammankopplade med samhällsutvecklingen på global nivå. Vår strategi är baserad på insikten om hur framförallt fem starka trender driver vår affär. Centralt för dessa, och därmed för styrkan i vår position, är betydelsen av energieffektiva lösningar för att skapa ett hållbart samhälle.

Hög befolkningstillväxt och fortsatt urbanisering

Den demografiska utvecklingen, med hög befolkningstillväxt och ökad inflyttning till städerna, fortsätter att påverka många områden. Bland annat ökar efterfrågan på smarta och energieffektiva lösningar för arbetsplatser, infrastruktur och transporter. Att skapa hållbara städer och stadsdelar har blivit en av vår tids viktigaste utmaningar, och ligger högt upp på agendan i byggbranschen.

40%

Byggnader står för närmare 40% av Europas koldioxidutsläpp. För att kunna begränsa detta krävs mer innovation.

Ökat fokus på energiregleringar och miljökrav

Byggnader står för en hög andel av energiförbrukningen i såväl Europa som globalt. De blir därför föremål för allt fler globala och nationella energidirektiv och lagar, i syfte att bland annat säkerställa att klimat- och energimål kan infrias. Detta driver på utvecklingen av nya tekniker och innovationer för såväl resurseffektiv nybyggnation som minskad energiförbrukning i befintliga byggnader.

Nya globala ekonomimönster träder fram

Även om tillväxt- och utvecklingsekonomier inte växer lika snabbt som tidigare står de inom en snar framtid* för över hälften av den globala ekonomin, mätt i köpkraft. Det är en trend som dessutom stärks av den avtagande tillväxttakten hos många mogna ekonomier. Den högre levnadsstandarden i tillväxtländerna ökar efterfrågan på lösningar för en hälsosam och bekväm boende- och arbetsmiljö.

Snabb utveckling av nya material och processer

Byggbranschen blir allt mer global vilket innebär ökade krav på högre prestanda, högre kvalitet och kortare leveranstider. För att kunna skapa en effektiv och lönsam byggprocess växer därför behovet av prefabricering, modularisering och att snabbare kunna dela information. Med ökad digitalisering och genom att engagera alla steg i värdekedjan kan nya material och metoder snabbare tas fram.

Ny teknik banar väg för intelligenta byggnader

En snabb teknikutveckling och kontinuerligt lägre kostnader har öppnat för ökad digitalisering och IoT** i byggprocesser och inneklimatsystem. En intelligent byggnad är en byggnad utrustad med exempelvis styr- och regleringsystem som genom sensorer gör att den kan fatta sina egna, smarta beslut utifrån exempelvis närvaro och behov, och därmed bidra till ökad effektivitet och lägre miljöpåverkan.

* Källa: IMF World Economic Outlook
** IoT = Internet of Things, ett nätverk av fysiska föremål försedda med sensorer uppkopplade mot internet

Digitaliseringen driver förändring

Byggnader står idag för den överlägset största andelen av koldioxidutsläppen i samhället, inom EU för närmare 40 procent. Det som främst ger upphov till förbrukningen är värme, kyla och ventilation, det så kallade HVAC-segmentet. Det finns därför ett stort behov av nya energieffektiva lösningar inom området.

Digitaliseringen ändrar snabbt förutsättningarna och möjligheterna att konstruera, bygga och använda fastigheter. I en byggnad kan till exempel sensorer för trådlös kommunikation installeras för att vävas samman till intelligenta system som samlar in mängder med information. Denna information analyseras sedan genom smarta analysverktyg som bidrar till att optimera inomhusklimat, belysning och energianvändning.

Ventilations- och inneklimatsystem som kan göra egna intelligenta beslut baserade på närvaro, väder och andra indikatorer har stor potential att minska energiförbrukning och kostnader, och bidra till att skapa ett hälsosammare inneklimat. Dessutom kan byggprocesser genomföras snabbare och kostnadseffektiva genom att modeller för ingående produkter delas digitalt.

På Lindab har vi accelererat satsningen på kunskap och produkter, såsom LindQST, Revit Tools och UltraLink, med syfte att utveckla ett ledande erbjudande inom digitalisering och fortsätta bidra till att förenkla för våra kunder och minska miljöpåverkan. Vi utvecklar bland annat teknik som bygger samman våra ledande produkter och lösningar i intelligenta system.

Våra satsningar inom digitalisering gör att vi kan erbjuda våra kunder ännu fler intelligenta lösningar för minskad energiförbrukning och optimal komfort.

Strategi och mål

Strategi för lönsam tillväxt

Vår strategi handlar om att utnyttja våra styrkor och möjligheter för att dra fördel av de starka trender vi identifierat. Vi genomför en långsiktig ompositionering där vi steg för steg går från att främst tillverka och sälja produkter till att sälja kompletta lösningar med kunskap och tjänster, i syfte att skapa mervärde för fler intressenter och klättra högre i värdekedjan. Detta innebär att vi adderar fler produkter och lösningar till vår portfölj, bland annat genom förvärv, och utvecklar och breddar vår kompetens.

Att förenkla
är vår passion.
Optimal komfort
är vår vision.

Ett framgångsrikt strategiarbete underlättas av det starka fundament som finns i företaget. Våra djupt förankrade kärnvärden tillsammans med en stabil grund av duktiga medarbetare, ledande produkter samt effektiv tillverkning och distribution, har bland annat inneburit att Lindab visat vinst varje år sedan bolaget grundades 1959.

Strategi och mål

Hög aktivitet inom våra fokusområden

Strategin fokuserar i första hand på fem fokusområden där det finns stora möjligheter att flytta fram positionerna. Samtliga områden hänger ihop med varandra, där Innovation och People ska utveckla den kultur och kompetens som behövs för att framgångsrikt kunna genomföra aktiviteterna i de övriga. Strategin omfattar även ett fokus på förvärv, framför allt för att stödja initiativen inom Market Excellence och Solutions. Att genomföra och stödja aktiviteter som ökar Lindabs försäljning av lösningar går som en röd tråd genom samtliga fokusområden, och under 2016 har aktiviteten varit fortsatt hög.

Vi lanserade nya kompakta luftbehandlingsaggregat 2016.

Market Excellence

Genom vårt starka distributionsnätverk och breda produktutbudande, samt genom de många och nära kundrelationerna, ska vi fortsätta flytta fram positionerna på prioriterade marknader.

Vi stärker vårt distributionsnätverk och lanserar fler produkter

Under 2016 har vi stärkt distributionsnätverket ytterligare genom att öppna nya filialer och vi har lanserat nya koncept i syfte att förenkla för kunderna att göra rätt val vid sina besök. Vi har samtidigt fortsatt att bredda erbjudandet, med ett omfattande fläktsortiment och uttullning av produkter inom brandsäkerhet och luftbehandling, ett resultat av förvärven 2015 av IMP Klima och MP3. Vår webbshop har lanserats på fler marknader och vi knyter upp allt fler stora, strategiska kunder med e-handelslösningar för effektivare inköp i samband med större projekt. Försäljningstillväxten har främst varit koncentrerad till Norden och delar av Västeuropa, samt inom våra produktområden ventilationsprodukter, inneklimatlösningar och brandsäkerhet. Vi ser starka trender som driver efterfrågan på produkter och lösningar för högre energieffektivitet och bättre inneklimat.

Exempel på aktiviteter 2016

Öppnat nya filialer i Lund och Aberdeen och lanserat nytt butikskoncept och drive-in filial i Sverige.

Lanserat Lindab webbshop på fler marknader och utvecklat e-handelslösningar med stora kunder.

Infört nya gemensamma, effektiva arbetssätt inom Lindabs omfattande försäljningsorganisation.

Fortsatt att stärka Strategic Product Management för att utveckla produktportföljen och processer för kommersialisering av nya produkter.

I fokus 2017

Fortsätta vidareutveckla filialnätverk och övriga försäljningskanaler på prioriterade marknader och accelerera arbetet med att anpassa erbjudandet utifrån behoven på respektive marknad.

Efficient
Availability

Vår förädlingskedja med inköp, produktion, logistik och distribution ska skapa högre värde genom en kundfokuserad helhetssyn med stöd av förenkling, rationalisering och innovation.

Fortsatta effektiviseringar ger utrymme för ökat kundvärde

Samtidigt som vi fortsätter att genomföra ständiga förbättringar i produktionen och se över vår närvaro har vi initierat flera omfattande projekt som på sikt ska ge betydande värden till såväl vår egen som våra kunders verksamhet. Under 2016 togs avgörande steg i denna utveckling. Vi har nu en ny europeisk inköpsorganisation på plats som genom att utnyttja styrkan i hela Lindab ökar effektiviteten i våra inköp och utvecklar strategiska samarbeten med viktiga leverantörer. Parallellt med detta går vi igenom vår totala lager- och distributionsstruktur. Dessa två delar fungerar sedan som en bas för vårt nya distributionskoncept i Norden, vilket lanseras under 2017 och kommer att stärka erbjudandet till kunderna och förenkla distributionen.

Exempel på aktiviteter 2016

Implementerat strategiska automationsprojekt i vår centrala produktionsanläggning i Tjeckien.

Etablerat en europeisk inköpsorganisation med ett nätverk av strategiska inköpare.

Ökat fraktsamordningen inom och mellan nordiska länderna samt internationellt mellan olika länder.

Utvecklat nya system för lagerstyrning och påbörjat implementeringen i produktområden och marknader.

I fokus 2017

Säkerställa en framgångsrik lansering av det nya distributionskonceptet i Norden, som med automatiskt höglager och ökad fraktsamordning ännu bättre möter kundernas framtida behov.

Solutions

Genom att nyttja styrkan i vårt erbjudande inom ventilation och inneklimat, med stark FoU och kundanpassad tillverkning, ska vi kunna erbjuda kompletta lösningar till allt fler kundsegment.

Med stöd av våra förvärv rullar vi ut allt fler lösningar

Förvärven av ventilations- och inneklimatbolagen IMP Klima, MP3 och Nather som vi genomförde under 2015, börjar ge tydliga resultat. Vi har under året rullat ut MP3:s lösningar för brandsäkerhet i Europa och påbörjat samma omfattande lanseringsplan för IMP Klimas erbjudande inom luftbehandling och värmeväxlare. Ett viktigt bidrag med de förvärvade bolagens produkter och lösningar är möjligheten att sälja fler kompletta inneklimatlösningar till olika kundsegment. Under året har vi lanserat kompletta lösningar för bostäder, hotell, kontor, arenor och sjukhus. Vi samarbetar även tätt med andra fokusområden för att stärka vårt erbjudande inom lösningar. Tillsammans med andra strategiska fokusområden har vi identifierat viktiga kompetensbehov och utvecklar kontinuerligt nya initiativ för att nå fler kundgrupper.

Exempel på aktiviteter 2016

Integrerat produkter och tjänster i vårt erbjudande från de förvärvade bolagen IMP Klima och MP3.

Kartlagt kompetensbehovet i koncernen för att ytterligare kunna stärka vårt fokus på lösningar.

Kommersialiserat nya lösningar baserat på Lindabs unika position inom ventilation.

Utvecklat och lanserat koncept som möter behovet av nya lösningar inom specifika applikationer.

I fokus 2017

Fortsätta stärka det interna arbetet för att utveckla fler lösningar samt lansera utbildningspaket och marknadsmaterial för att öka medvetenheten hos kunderna om Lindabs erbjudande inom området.

Innovation

Inom alla delar av verksamheten ska vi skapa en långsiktigt innovativ kultur som ska generera idéer, såväl banbrytande som stegvisa förbättringar, som gör att vi kan säkra vår tillväxt och lönsamhet.

Nya initiativ ökar graden av innovation i hela koncernen

För att fortsätta ligga i framkant och samtidigt stärka vår långsiktiga konkurrenskraft ökar vi vårt fokus på innovation. Under året har vi lanserat ett projekt för att öka innovationskraften bland våra medarbetare. Genom att fånga upp alla tänkbara idéer från såväl den egna verksamheten som i dialogen med kunder och därefter formalisera dessa i en digital process, LindIdea Tool, kan vi tidigt fånga upp kreativa lösningar som långsiktigt stärker konkurrenskraften. För att kunna mäta graden av innovation i verksamheten har vi satt upp flera nyckeltal som vi följer kontinuerligt. Vi ser att vår försäljning av innovativa produkter ökar och är redan nära vårt mål om en andel om 10 procent av omsättningen. Under året har vi även etablerat tvärfunktionella team som arbetar på nya sätt för att ta fram förslag på nya produkter och lösningar, framför allt med fokus på teman kring energieffektivisering och digitalisering.

Exempel på aktiviteter 2016

Hög lanseringstakt av nya produkter och lösningar med allt större fokus på ny teknik och digitalisering.

Förstärkt innovationsarbetet i koncernen genom införandet av nya digitala processer.

Etablerat gränsöverskridande team i koncernen som arbetar långsiktigt kring viktiga utvecklingsteman.

Kommersialiserat ny digital teknik inom ventilation för lägre energiförbrukning samt nya lösningar för nära-nollenergibyggnader.

I fokus 2017

Intensifiera arbetet med att etablera en innovativ kultur i koncernen med inriktning på samtliga fokusområden och att etablera en process för att stärka dialogen kring innovation med kunder.

People

Ett starkt ledarskap, varumärke, kultur och satsningar på personalutveckling ska skapa rätt förutsättningar för att säkra att vi har det bästa teamet för den verksamhet vi vill bedriva.

Med fokus på stärkt kompetens driver vi transformeringen

Vi säkerställer tillgången på duktiga medarbetare. Under året har vi fortsatt arbetet med att stärka kompetensen. Syftet är att möta nästa viktiga steg i vår utveckling, att ha medarbetare som säljer allt fler lösningar på en komplex men växande marknad. Vi har identifierat de yrkesroller vi behöver för att kunna möta detta behov och har sedan gått igenom vår personalstyrka för att hitta rätt kompetens att vidareutveckla genom våra omfattande utbildningsprogram. Vi intensifierar även de långsiktiga satsningarna på att säkra ny kompetens. Under året har vi utökat våra samarbeten med olika universitet och högskolor för att erbjuda studenter praktik och göra sina examensarbeten hos oss. Vi ser att bilden av Lindab som ett hållbart och ansvarsfullt företag med ledande lösningar för såväl lägre klimatpåverkan som ett bättre inomhusklimat stärks allt mer.

Exempel på aktiviteter 2016

Identifierat de kompetenser som behövs för att stärka koncernens utveckling av lösningar.

Lanserat ytterligare initiativ för att etablera Lindab som en av branschens mest attraktiva arbetsgivare.

Utvecklat och lanserat fler digitala verktyg för ännu effektivare ledarskaps- och medarbetarutveckling.

Genomfört omfattande utbildningsprogram för säljare och tekniker inom luftbehandling, brandspjäll och systemstöd.

I fokus 2017

Genom rekrytering, talangutveckling och utbildning fortsätta stärka de kritiska kompetenser som behöver utvecklas i koncernen för att Lindab fullt ut ska kunna implementera och fullfölja strategin.

Fornebuporten, Norge

Behovsanpassad ventilation i prestigeprojekt

Fornebuporten utanför Oslo är ett stort kompetenscenter för teknik- och offshoreindustrin som invigdes 2016. Kraven inför byggnationen av det 80 000 kvm stora centret var höga. Ventilationssystemet skulle vara mycket energieffektivt och kunna möta stränga krav på komfort och ändrad planlösning. Efter tidig dialog med norska VVS-företaget Oras, föll valet på Lindabs inneklimatsystem Pascal. Pascal bygger på att luftflödet anpassas efter rådande behov i ett rum. Är det tomt i rummet kan systemet gå ner i viloläge. Detta, i kombination med hög energieffektivitet, var precis vad Oras efterfrågade och som mötte de höga kraven för centret.

Lindabs lösning

Inneklimatlösning för hela centret med VAV- och DCV-systemet Pascal inklusive tillhörande Regula Master och Regula rumsregulatorer, tilluftsafflar Plexus samt specialanpassade tilluftsdon. Anpassningar gjordes av Pascal för olika byggnader, vilka testades i det egna laboratoriet i Farum, Danmark.

”Redan vid anbudsstadiet valde vi att arbeta med Lindab. Vi ville helt enkelt vara säkra på att få en teknisk lösning som mötte projektets krav på styrning, flexibilitet och klimat, och få trygghet i leveranserna.”

Rune Wold-Hansen, Projektledare, Oras AS

Strategi och mål

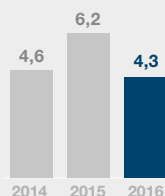
Närmare måluppfyllelse

Finansiella mål

De finansiella målen, som består av ett tillväxt-, ett lönsamhets- och ett kapitalmål, ska uppnås över en konjunkturcykel och gäller från 2015. Dessa mål, tillsammans med att en stabil andel av nettoresultatet delas ut, ska säkerställa att Lindab långsiktigt skapar värde för aktieägarna och speglar koncernens satsningar på lönsamma tillväxtsegment i den europeiska byggsektorn.

Uppnå en **tillväxt** på 5–8 procent per år

Den årliga tillväxten ska vara 5–8 procent, som en kombination av organisk och förvärvad tillväxt. Vi bedömer att den europeiska byggsektorn som helhet växer med i genomsnitt 2–3 procent per år fram till 2020. Genom att fokusera på att utöka erbjudandet inom snabbt växande områden som ventilation och inneklimat samt genomföra kompletterande förvärv som stärker denna satsning, ska vi skapa högre tillväxt än för marknaden som helhet.

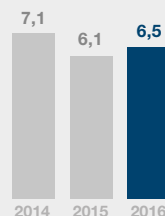

Kommentar

Under 2016 ökade nettoomsättningen med 4,3 procent, rensat för valuta men inklusive förvärv. Under de senaste tre åren har Lindabs försäljning ökat med i genomsnitt 5 procent per år.

Nå en **rörelsemarginal** på 10 procent i genomsnitt

Genom att addera fler tjänster och värdeskapande lösningar i vårt erbjudande till kunderna ska vi kunna förbättra vår prisbild. Tillsammans med ständiga förbättringar inom inköp, produktion och logistik ska detta ge oss en allt högre konkurrenskraft och lönsamhet, och göra det möjligt att nå vårt mål om en rörelsemarginal på i genomsnitt 10 procent per år under en konjunkturcykel.

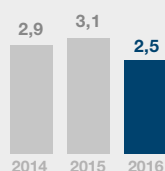

Kommentar

För 2016 uppgick rörelsemarginalen till 6,5 procent, vilket var högre än föregående år. Även om försäljningen av lösningar ökar snabbt är det fortfarande en begränsad del av den sammanlagda försäljningen.

Nettoskulden får vara högst 2,5 ggr EBITDA

Lindab har de senaste åren successivt förbättrat sin finansiella ställning, där bland annat effektiviseringar i produktion och lager gett ett högre kassaflöde som lett till minskad skuldsättning. För att inte skapa en framtida situation med för hög skuldsättning har en målsättning satts för Lindabs skulder i förhållande till intjäningen. Den säsongsjusterade nettoskulden i relation till EBITDA, justerad för engångsposter, ska inte långsiktigt överstiga 2,5.

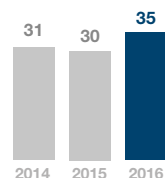

Kommentar

Under 2016 minskade den genomsnittliga nettoskulden till 2,5 gånger EBITDA, vilket innebär att det långsiktiga målet infriades. Bakom utvecklingen ligger bland annat ett starkt kassaflöde som en effekt av förbättrat rörelseresultat och högre lageromsättningshastighet, en prioriterad aktivitet inom strategin.

Utdelning om 30 procent av nettoresultatet

Styrelsen för Lindab har som mål att varje år dela ut 30 procent av bolagets nettoresultat med beaktande av bolagets kapitalstruktur, förvärvsbehov och långsiktiga finansieringsbehov. Denna utdelningspolicy infördes 2014 och avser skapa en balans mellan långsiktig avkastning till aktieägarna och finansiell flexibilitet för Lindab att fortsätta investera för att leverera på strategin.

Kommentar

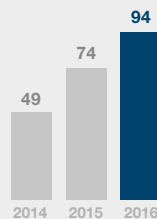
För 2016 föreslås en utdelning om 1,40 kronor per aktie, eller 107 MSEK, vilket motsvarar 35 procent av nettoresultatet. För de tre senaste åren har Lindab delat ut i genomsnitt 32 procent av nettoresultatet per år, vilket är i linje med utdelningspolicyen.

Icke-finansiella mål

Vårt hållbarhetsarbete är prioriterat och en integrerad del i strategin och i samtliga våra verksamheter. Med ett starkt fokus på att driva frågor för högre energieffektivitet, i såväl vår egen verksamhet som genom våra produkter, och utveckla lösningar för ett optimalt inomhusklimat har vi lyft ambitionerna inom området de senaste åren. Att möta våra icke-finansiella mål är en del i detta arbete.

Lindab ska vara en av branschens mest **attraktiva arbetsgivare**

Lindabs strategi omfattar en långsiktig ompositionering för att skapa större mervärden för fler intressenter. För att kunna lyckas med detta krävs ett ökat fokus på kunskap och kompetens hos medarbetarna. Att behålla och utveckla nyckelkompetenser i företaget och samtidigt rekrytera ny viktig kompetens är därför ett prioriterat område för Lindab. Vi lägger även stort fokus på att stärka arbetet med olika mångfaldsfrågor.

Andel genomförda utvecklingssamtal, %

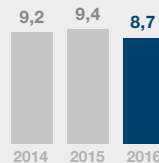
Kommentar

Under 2016 har vi fokuserat på kompetensutvecklingen i Lindab, där utvecklingssamtal med närmaste chef ligger till grund för den individuella planen. Andelen genomförda utvecklingssamtal ökade till 94 procent under året. Vi har bland annat genomfört omfattande utbildningsinsatser för att stärka kunskapen inom lösningar.

Koldioxidutsläppen mätt som andel av omsättningen ska ha minskat med 20 procent fram till 2020

Vi arbetar med ständiga förbättringar inom produktion och logistik för att öka effektiviteten och minska kostnaderna. En viktig del i detta är ökad energieffektivitet och att i så stor utsträckning som möjligt välja förnybara energikällor. Som ledande inom förenklat byggande och energieffektiva lösningar har vi ett ansvar att visa att vi lever upp till samma krav i den egna verksamheten.

Ton CO₂ / MSEK (Basår=2009)

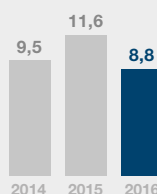
Kommentar

Under 2016 har vi fortsatt att öka energieffektiviteten och andelen förnybara energikällor i produktionen, och vi har effektiviserat lagerhanteringen och transportererna, vilket gav lägre koldioxidutsläpp mätt som andel av omsättningen.

LTIF, antal olyckor per miljon arbetade timmar, ska minska med 20 procent varje år

Med sammanlagt 37 produktionsenheter i 21 länder och ett omfattande och komplext logistiknätverk med egna och inhyrda transporttjänster har Lindab ett stort fokus på säkerhet. Vi har sedan 2012 en nollvision vad gäller arbetsplatsolyckor och genomför kontinuerligt nya initiativ för att öka medvetenheten hos medarbetarna om betydelsen av att följa rutiner och minimera risker.

Kommentar

Antalet olyckor per miljon arbetade timmar (LTIF) minskade till 8,8 under 2016, vilket är 24 procent lägre än föregående år och i linje med vår målsättning. Sedan 2012 har Lindabs LTIF halverats.

A good thinking company

Good thinking är en djupt rotad filosofi som leder oss i allting vi gör. Det är vår fasta övertygelse att goda tankar leder till goda lösningar på de utmaningar vi alla står inför. Att ta ansvar för vad vi gör och hur vi gör saker och ting är därför viktigt för oss. Det är inte enbart en fråga om att göra livet enklare och mer bekvämt för våra kunder och användare. Det är också en fråga om att tänka i ett globalt perspektiv, hela tiden. Med vetskapen att vi bidrar till att göra världen lite bättre.

Vi finns **alltid nära**

Våra kunder är de människor vi dagligen möter snarare än företagen de arbetar i. Det är tillsammans med designers, arkitekter, montörer och installatörer vi bygger vårt förtroende. Lindab är en partner man alltid ska kunna lita på. Våra relationer baseras på en djup förståelse för våra kunders utmaningar.

På **utsatt tid**

Förändringarna på vår marknad sker i ett allt snabbare tempo, drivet av trender som globalisering och digitalisering, vilket innebär ett ökat behov av snabba och säkra leveranser. Med fokus på fart, flexibilitet och tillförlitlighet möter vi våra kunders behov och förenklar byggprocessen – såväl före, under som efteråt.

Ett **nytt sätt** att tänka

Även om vi är duktiga på att tillverka produkter i stål så är det inte den egna produktionen som är nyckeln i vår verksamhet. Det handlar istället om att möta behoven av ett bättre inneklimat och att minska klimatpåverkan. Med stöd av hela vårt erbjudande utvecklar vi därför ledande lösningar inom området.

Nya sätt att **öka kundvärdet**

Genom åren har vi utvecklat en rad innovationer som bidragit till att förenkla byggandet och minska resursutnyttjandet. Men för oss är innovation mer än att utveckla bättre produkter och effektiva lösningar. Det är ett sätt att våga utmana och tänka annorlunda i alla olika situationer vi ställs inför, för kundernas bästa.

Det **bästa teamet** på plats

Vi har en stolt tradition av att ha innovativa och duktiga människor som gör det möjligt att utveckla banbrytande lösningar. Passionerade medarbetare som delar våra värderingar och vår drivkraft att skapa förbättringar ser vi som helt avgörande – både för våra kunders framgång och vår egen.

Hållbarhet

Ledande lösningar för en hållbar utveckling

I närmare 60 år har Lindab utvecklat produkter och lösningar som förenklar byggandet, förbättrar energieffektiviteten och minskar resursförbrukningen. Genom att utveckla innovativa och smarta produkter och lösningar anpassade för olika typer av byggnader skapar vi dessutom förutsättningar för ett hälsosammare inomhusklimat, vilket bidrar till att människor både mår och kan prestera bättre. Vårt hållbarhetsarbete är en integrerad och självklar del i vår strategi. Vi arbetar för att skapa värde för varje led i värdekedjan, från kontakten med leverantörer till de som bor och arbetar i de byggnader vi är med och tar ansvar för. För att i ännu större utsträckning kunna bidra till en hållbar utveckling fokuserar vi på att ta ett större ansvar för de projekt vi är engagerade i och att utveckla fler kompletta lösningar inom både bygg och ventilation. Under de senaste åren har detta arbete intensifierats och vi ser att det ger resultat.

Våra viktigaste hållbarhetsfrågor

Produkter och lösningar 	Försäljning och distribution 	Produktion och processer 	Medarbetare
Kundens hälsa och säkerhet Innehållsdeklarerade produkter Miljöpåverkan från produkter och tjänster	Antikorruption Rättvis konkurrens Finansiell stabilitet	Leverantörskrav Materialanvändning i produktion Utsläpp av växthusgaser Avfall Energiförbrukning	Hälsa och säkerhet Mångfald och jämställdhet

Vi har en strukturerad process för vårt hållbarhetsarbete och har sedan 2009 rapporterat enligt Global Reporting Initiative (GRI). Under de senaste två åren har vi rapporterat efter den fjärde generationens riktlinjer (G4), nivå Core. En central del i G4 är att fokusera hållbarhetsarbetet på de frågor som anses mest väsentliga för bolaget och dess intressenter. För att definiera dessa har vi följt GRI G4:s riktlinjer, som består av identifiering, prioritering och validering. De mest väsentliga frågorna kom vi fram till genom att väga samman en analys av vår strategi och

riskbild med våra intressenters åsikter och faktisk påverkan. Detta resulterade i ovanstående 13 frågor, vilka återspeglar Lindabs ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Vi har valt att inordna de olika frågorna under de fyra delar som utgör vårt fundament – Produkter och lösningar, Försäljning och distribution, Produktion och processer samt Medarbetare.

Förutom att i denna årsredovisning läsa om hur vi möter dessa frågor kan vår GRI-rapport laddas ner på www.lindabgroup.com.

Varalöv, Sverige

Energieffektiv e-handel i rätt lokaler

I norra Varalöv utanför Ängelholm uppför Lindab flera stora logistikbyggnader åt Catenas dotterbolag Queenswall, som i sin tur hyr ut dem till modeföretaget Boozt Fashion och logistikjätten Logent. Platsen utmed E6 ska utvecklas till ett av Sveriges största och mest moderna e-handelslogistikcentrum under namnet E-City Engelholm. Byggnaderna är utrustade med Lindabs paneler och ventilations-system, och i kombination med värmesystemet Tellus ger de mycket låg energiförbrukning och möter högt ställda krav på energieffektivitet. När byggnaderna står klara ska Catena certifiera byggnaderna genom Green Building.

Lindabs lösning

Vi var tidigt involverade i projektet och förde en tät dialog med samtliga intressenter. Vi har därefter fungerat som en totalleverantör av hela byggnadskonstruktionen, vilket inkluderar betongväggar, plintar, sandwichpaneler, takstolar, stommar, tak, portar, dörrar, innerväggsreglar samt ventilationskanaler.

”Vi fann den perfekta leverantören av stommar, väggelement och tak i Lindab. Vårt samarbete har varit helt perfekt och Lindab kommer givetvis fortsätta vara det naturliga valet för oss.”

Göran Månsson, VD på Queenswall, dotterbolag till Catena Fastigheter

Produkter och lösningar

Ett växande erbjudande för högre kundvärde

Lindab är drivande i utvecklingen mot ett mer effektivt och resursnått byggande. Fokus ligger bland annat på lösningar för högre kvalitet genom ökad standardisering i byggprojekten, som bidrar till lägre utnyttjande av resurser i alla faser och som ger ett bättre inomhusklimat. Detta innefattar även utveckling av programvara och ny teknik för att underlätta planeringsprocessen för kundernas byggprojekt och installationer.

Många av våra idéer till nya produkter och lösningar kommer från den täta dialogen med kunder och andra intressenter. Oavsett om det rör sig om mindre anpassningar av befintliga produkter eller långsiktiga satsningar på ny, banbrytande teknik så fokuserar vi alltid på två saker – att förenkla för kunderna och lansera lösningar för högre energieffektivitet och mindre miljöpåverkan.

Ny process för nya lösningar

Vårt arbete med forskning och utveckling har historiskt varit uppdelat mellan olika produktområden såsom bygg, ventilation och inneklimat. Med ett ökat fokus på systemlösningar och den kompetens som förvärven bidragit med samlar vi mer av kompetensen centralt för att kunna utnyttja koncernens fulla potential. Under året har vi etablerat tvärfunktionella team som med nya arbetssätt ska ta fram förslag på nya produkter och lösningar, bland annat med fokus på teman kring energieffektivisering och digitalisering. Dessutom har vi genom Strategic Product Management (SPM) förfinat processen för produktutveckling, vilken inkluderar lanseringsplaner och nya produktgenerationer. SPM:s ansvar går tvärs genom Lindabs geografier och områden för att ifrågasätta befintligt erbjudande och ställa krav på utveckling av nya lösningar. SPM genomför även trendanalyser och för en löpande dialog med kunder och andra partners, i syfte att identifiera vilka områden Lindab långsiktigt ska satsa på.

Se vår presentation från konferensen CLIMA 2016.

Bättre inomhusklimat prioriterat

Marknaden för ventilation och inneklimatlösningar växer snabbare än byggmarknaden i övrigt. Utvecklingen drivs av ett ökat behov av högre energieffektivitet och bättre inneklimat för att möta såväl regleringar som användarnas önskemål. Vår starka position inom området skapar en unik möjlighet att utveckla erbjudandet, bland annat av kompletta lösningar för en bättre inomhusmiljö. Vi lägger stora resurser på att utveckla energieffektiva inneklimatsystem för olika typer av slutkundssegment såsom hotell, kontor, sjukhus, bostäder och arenor.

Hög innovationstakt 2016

Innovationstakten har varit hög under året där banbrytande ventilationslösningar som UltraLink har lanserats såväl som en ny generation av takavvattning och nya bygglösningar. Dessutom fortsätter vi att arbeta för att öka kvaliteten och graden av standardisering på marknaden genom att certifiera fler av våra produkter genom internationellt erkända tredje parter, såsom Eurovent. Året har även präglats av en hög takt i lanseringen av nya generationer av våra IT-lösningar och projektstöd såsom LindQST, Lindab Revit Tools och Lindab Structural Designer. Dessa syftar till att förenkla varje steg i design- och byggprocessen, vilket ska bidra till ökad kvalitet och lönsamhet för alla involverade parter. Lindabs patentportfölj omfattar cirka 60 patentfamiljer med cirka 300 enskilda registrerade eller ansökta patenträttigheter.

”Vi fortsätter att driva utvecklingen och höja standarden”

Vi höjer kraven på inneklimatet i Europa

Som en del i vår ambition att leda utvecklingen för ett bättre inneklimat i Europas byggnader arbetar vi för att öka kvaliteten och graden av standardisering. Under 2016 blev våra luftbehandlingsaggregat Euroventcertifierade. Det innebär att en internationellt erkänd tredje part kontrollerar våra system och gör revision i vår produktion och dokumentation för att säkra att vi lever upp till kraven för den höga kvalitet vi certifierats för. Sedan tidigare är våra kylbafflar Euroventcertifierade och vi arbetar för att få fler produkter certifierade under 2017. Med Eurovents certifiering ökar vi kunskapen på marknaden om vad som är ett bra inneklimat.

Effektiv testmiljö för nästa generation

För att upprätthålla den höga kvaliteten på bland annat våra ventilationssystem och inneklimatlösningar har vi tillgång till några av branschens största och modernaste tekniska laboratorier för tester och mätningar - i Sverige, Danmark, Slovenien och Italien. Här genomförs bland annat fullskaletester i samarbete med kunder och andra partners för att både testa befintliga system och ta fram nya lösningar som leder utvecklingen framåt. Under 2016 har vi testat nya lösningar för luftbehandling, brandspjäll, akustik och den unika tekniken UltraLink som mäter även extremt låga luftflöden med stor noggrannhet.

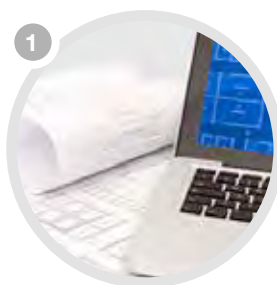

Våra lösningar i fokus på CLIMA 2016

På REHVA World Congress CLIMA, en ledande internationell forskningskonferens inom HVAC och byggande, diskuterades den senaste forskningen inom ventilation och byggteknik. Lindabs FoU-chef för inneklimatlösningar, professor Göran Hultmark, ledde en interaktiv workshop med fokus på fördelarna med Lindab Pascal och Lindab Solus. Alessandro Maccarini, doktorand vid Aalborg University i Köpenhamn, presenterade en studie över Solus låga energiförbrukning jämfört med traditionella system och Samo Venko, teknisk specialist på Lindab IMP Klima, presenterade en studie över hur hinder i ett rum påverkar luftflödet.

Så utvecklade vi **UltraLink**, en unik mätmetod för ventilation

Lindab har en strukturerad process för utveckling av nya produkter och lösningar, från idéstadiet till marknadsföring och uppföljning för förbättring av nya generationer. Under 2016 har lanseringstakten varit hög, där ny teknik har blivit ett allt viktigare inslag i nya lösningar. UltraLink är ett bra exempel på detta och hur processen fungerar.

1 Idéfas

Vår analys visade att ett ökat fokus på energibesparing lett till att ventilationssystem med låga flöden blivit vanligt, men för dessa fanns inga bra mätinstrument. Vi identifierade en ännu icke färdigutvecklad teknik för detta och förvärvade den.

2 Analys och utveckling

Ett tvärfunktionellt team på tio personer från produktion, marknad och FoU utvecklade tekniken. En del i arbetet omfattade dialog med potentiella kunder i syfte att kunna optimera lösningen i ett tidigt skede.

3 Testning och produktval

Prestanda och kvalitet testades i vårt laboratorium i Grevie med deltagare från övriga laboratorier i koncernen. Även ett tredjepartstest på Statens provningsanstalt i Borås genomfördes med positivt resultat.

4 Prelansningsfas

Dokumentation och marknadsmaterial togs fram, film producerades för att förbereda marknaden på teknikens fördelar och ansvarig personal i länderna utbildades. Tekniken visades upp på VVS-mässan Nordbygg.

5 Kommersiell lansering

Vi lanserade UltraLink den 1 november i Sverige, Norge, Danmark och Finland, och den 1 januari i ytterligare sju länder. De första produkterna med UltraLink installerades i ett norskt plusenergihus med gott resultat.

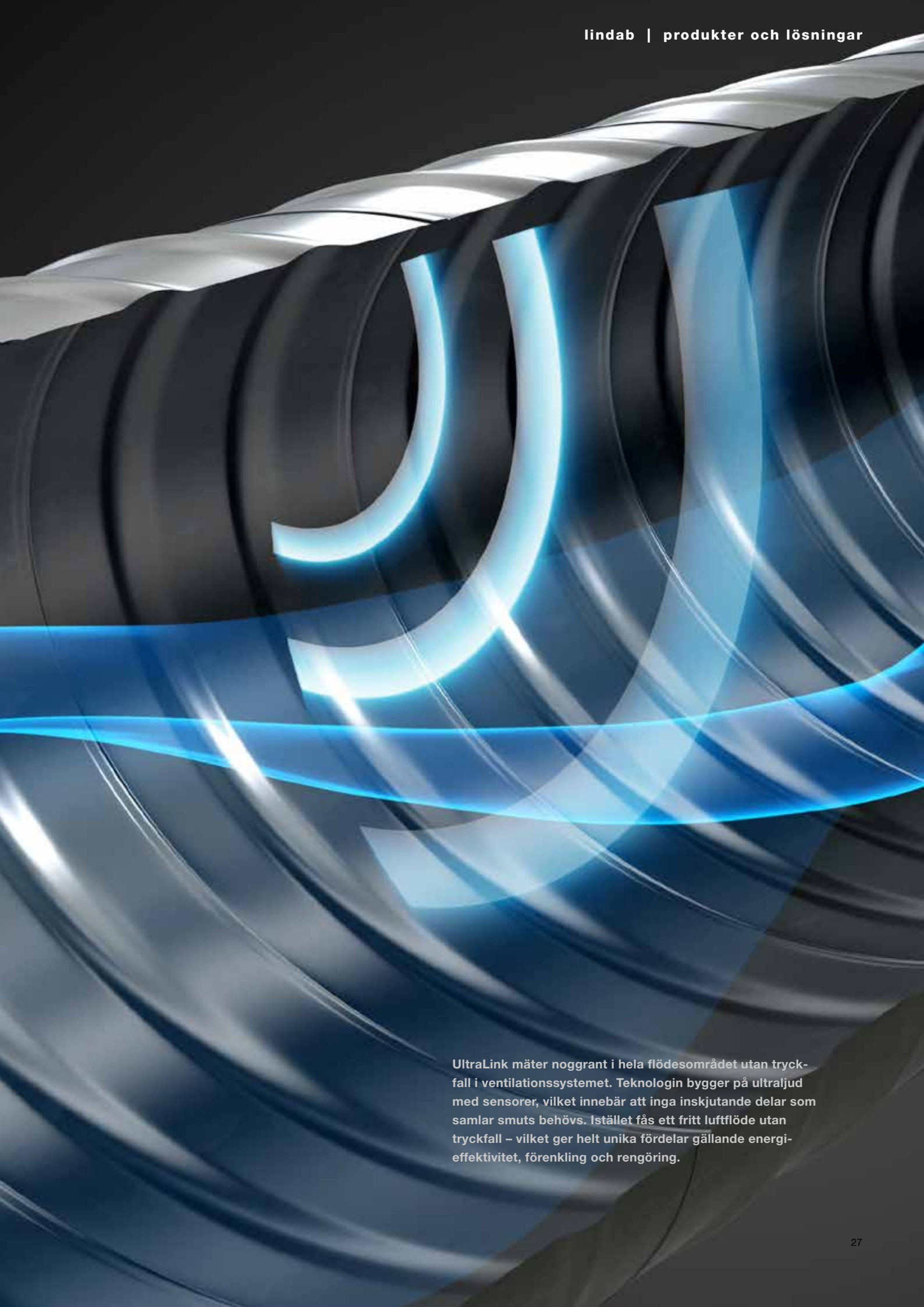

Plusenergihuset Powerhouse i Sandvika, Norge, nu utrustat med UltraLink.

Med UltraLink uppnås lägre tryckfall, lägre energiförbrukning, lägre kostnader samt ett optimalt inneklimat. Vi har nu påbörjat arbetet med att hitta nya användningsområden och funktioner för utvecklingen av nästa generation av denna unika teknik.

**Patented
Technology
by Lindab**

UltraLink mäter noggrant i hela flödesområdet utan tryckfall i ventilationssystemet. Teknologin bygger på ultraljud med sensorer, vilket innebär att inga inskjutande delar som samlar smuts behövs. Istället fås ett fritt luftflöde utan tryckfall – vilket ger helt unika fördelar gällande energi-effektivitet, förenkling och rengöring.

Försäljning och distribution

Vi fortsätter att förenkla och öka tillgängligheten

Vi når kunderna med våra produkter och lösningar antingen direkt i samband med större projekt eller genom vårt omfattande distributionsnätverk i Europa. Det omfattar de egna filialerna, näthandel, återförsäljare såsom byggmaterialhandlare i norra Europa och Lindab Centers i CEE. Distributionen anpassas utifrån varje enskild marknads speciella förutsättningar. Fokus ligger på lokal tillgänglighet och att kunna möta kundernas hela behov.

Lindab verkar på 60 marknader av olika karaktär vad gäller mognad, dynamik och regleringar. Att skapa en djup förståelse för varje marknads unika förutsättningar är nödvändigt för att kunna öka försäljningstillväxten. Produkter och lösningar för högre energieffektivitet och bättre inneklimat är i fokus hos kunderna och som vi möter med ett växande erbjudande inom området och på allt fler marknader. Vi fortsätter samtidigt att öka tillgängligheten och underlätta vardagen för kunderna. Fler filialer och försäljningsställen samt satsning på näthandel är viktiga delar. En annan ambition är att erbjuda flera Lindablösningar i samma paket. Att öka försäljningen av systemlösningar är därför ett prioriterat område.

Projektförsäljning i fokus

I en projektaffär baseras efterfrågan på prestation, funktionalitet och miljö – ofta i syfte att möta ett visst behov för en viss fastighet. Vår motpart brukar vara en konsult, arkitekt eller byggtreprenör som efterfrågar en anpassad lösning där det kan finnas behov av flera produktområden inom Lindab. Försäljningen av sandwichpaneler, inneklimatlösningar och monteringsfärdiga stålbyggnadssystem sker oftast i projektform. Andelen projektförsäljning har ökat under de senaste åren på nästan alla marknader, dessutom på nya marknader i Mellanöstern och Afrika.

Se invigningen av
vår nya drive-in filial i
Stockholm.

Viktigt samarbete med byggtreprenörer

Kunskapen om den lokala marknaden är extra viktig när det gäller att effektivt kunna genomföra större byggnadsprojekt, vilket medför att vi har täta samarbeten med olika byggtreprenörer. I Norden samarbetar vi med såväl de största byggbolagen som mindre lokala aktörer. Building Systems samarbetar med cirka 330 byggtreprenörer runt om i Europa och i Ryssland/CIS.

Dessa har det övergripande ansvaret för byggprojekten. Förutom att leverera färdiga systemlösningar för inneklimat, ventilation eller hela byggnader bistår Lindab byggtreprenörerna med teknisk kompetens, IT-lösningar och projektsupport samt utbildning.

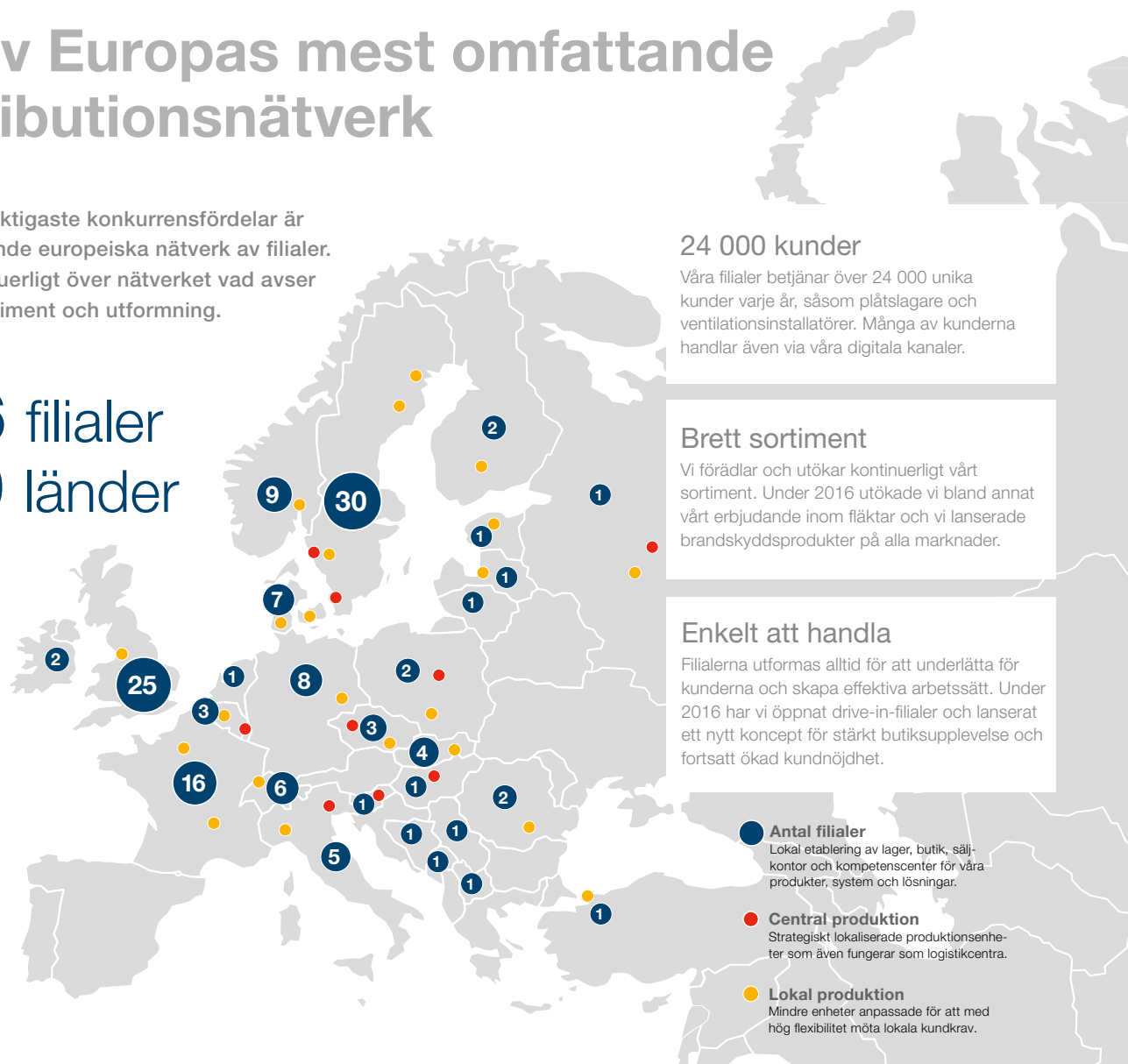
Tät dialog med Key Accounts

Vi samarbetar med stora nationella och internationella bolag där det förs en tät och långsiktig dialog kring olika projekt. Building Systems samarbetar till exempel med västerländska koncerner som vill växa i Ryssland med nya produktions- och lagerbyggnader. I Norden arbetar vi med stora installationsbolag, byggbolag och återförsäljarkedjor såsom K-Rauta och XL Bygg för både ventilations- och byggprodukter. Key Account-funktionen säkerställer att samarbetet kontinuerligt följs upp och utvecklas, bland annat genom att erbjuda anpassade e-handelslösningar och andra plattformar.

Ett av Europas mest omfattande distributionsnätverk

En av våra viktigaste konkurrensfördelar är vårt omfattande europeiska nätverk av filialer. Vi ser kontinuerligt över nätverket vad avser närvaro, sortiment och utformning.

136 filialer
60 länder

Växande näthandel

Att ständigt förenkla för kunderna är centralt för oss. I en tid där det blir allt viktigare att ha snabb tillgång till olika produkter och lösningar för att kunna genomföra ett framgångsrikt byggprojekt får handel över nätet en allt större betydelse. Lindabs digitala plattform uppgraderades 2015 för att genom ytterligare förenkling och effektivare sökverktyg ännu bättre möta behoven hos användarna, vilket fick försäljningen via denna kanal att öka kraftigt. Under 2016 har webbshoppen lanserats även i Belgien, Frankrike, Schweiz och Polen, med samma koncept och utbud som i Norden och Storbritannien. Försäljningen över nätet steg kraftigt även under 2016.

Välkända varumärken

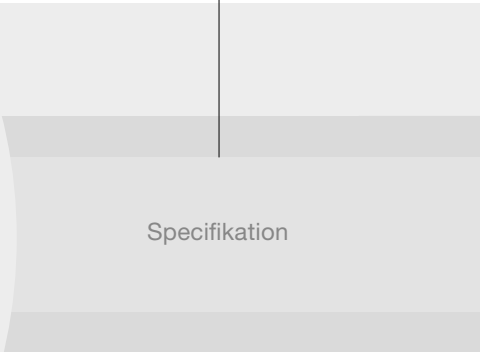
Lindabs erbjudande omfattar både det egna varumärket och ett antal fristående eller produktrelaterade varumärken med starka positioner inom en särskild marknad eller produktområde. Vid förvärv läggs alltid stort fokus på att fortsätta utveckla de förvärvade bolagens varumärken så som skett med exempelvis Bjarne, IMP Klima och MP3.

Vi skapar värden för alla våra kundgrupper

På Lindab skapar vi inte bara nytta genom att distribuera högkvalitativa produkter, utan vi adderar värden utmed hela värdekedjan med vårt omfattande erbjudande av lösningar och tjänster. Dessa möter behoven hos samtliga involverade intressenter, oavsett om det handlar om ett stort komplext nybyggnadsprojekt eller installation av ett mindre inneklimatsystem. Målet är att bidra till optimal komfort och förenkla alla delar i byggprocessen.

Tillsammans med arkitekter och konsulter specificerar vi bygg- och ventilationslösningar för större projekt. Vårt erbjudande omfattar produkter och lösningar med support, service samt programvara som förenklar design och planering.

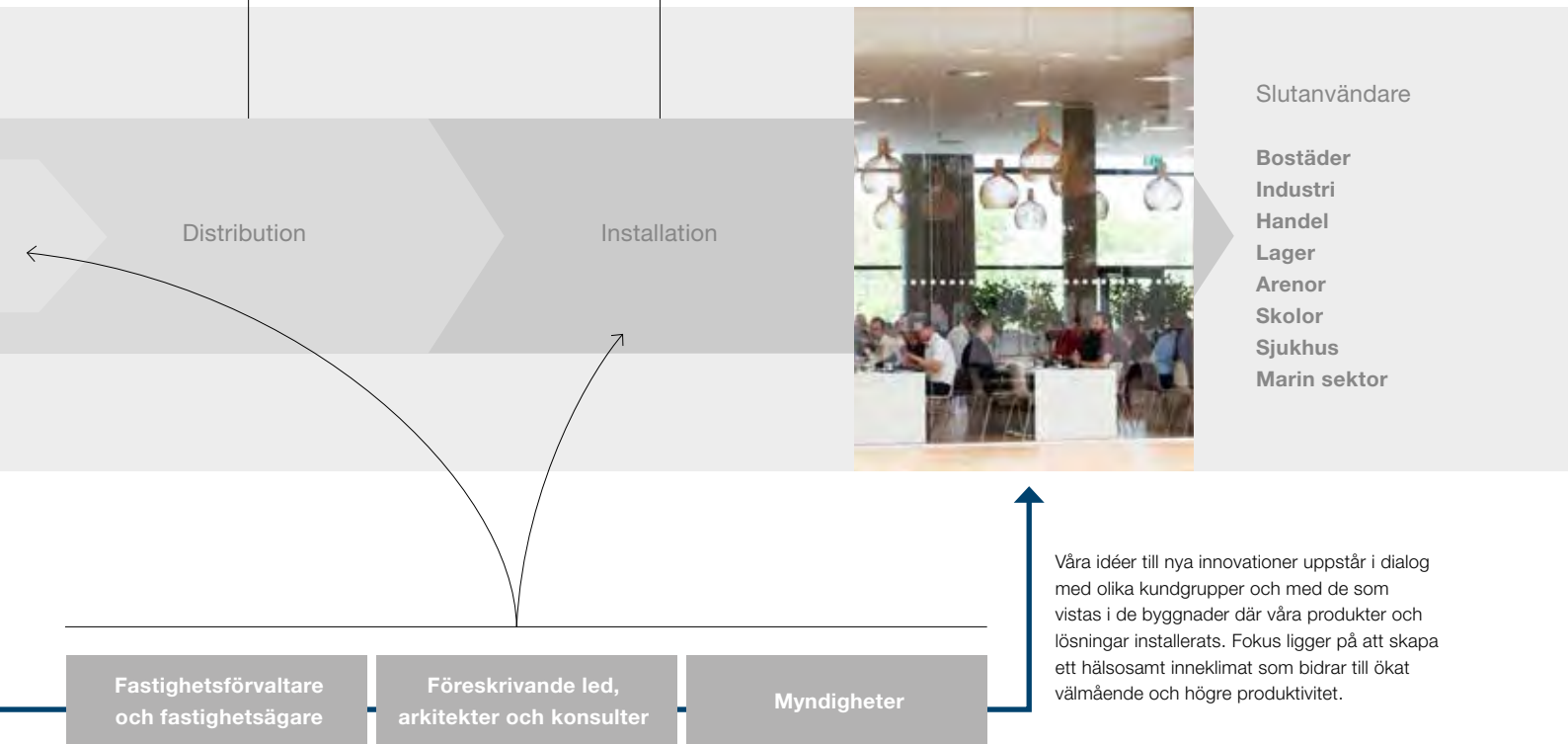

Genom att alltid vara nära med rätt sortiment kan vi erbjuda en trygg och säker leverans. Våra bygg- och ventilationsprodukter säljs och distribueras genom våra 136 filialer, vår webbshop och våra externa återförsäljare.

Våra produkter går från tillverkning till slutanvändare via ventilationsinstallatörer, plåtslagare och entreprenörer. Vi erbjuder tillgång och service samt ett komplett produktsortiment som förenklar hantering och installation. Bygg- och ventilationsentreprenörer erbjuder ofta slutkunden en helhetslösning där vårt erbjudande utgör hela eller delar av lösningen.

Att förenkla är vår passion. Optimal komfort är vår vision.

Utifrån vårt ledande erbjudande för lägre energiförbrukning, bättre inneklimat och förenklat byggande – där digitala lösningar blir allt viktigare – för vi en tät dialog med fastighetsägare, arkitekter, VVS- och ventilationskonsulter, konstruktörer och myndigheter. Detta ger stöd åt lönsamma investeringar och underhåll, underlättar för konstruktion, beräkning och lösningsval samt påskyndar branschens arbete med standardisering och krav på energieffektivitet.

Produktion och processer

Ständiga förbättringar ökar vår konkurrenskraft

Utifrån behovet på respektive marknad tillverkas produkterna i våra egna effektiva anläggningar eller köps in från vår externa bas av strategiska leverantörer. Målet är att alltid skapa tillgänglighet till produkter med hög kvalitet som snabbt tillgodoser efterfrågan. Under 2016 har vi intensifierat satsningarna på vår försörjningskedja för att ytterligare öka effektiviteten och stärka kundservicen.

På en marknad i snabb förändring ökar kundernas krav på förenkling, snabbhet, flexibilitet och tillförlitlighet. För att möta dessa krav och stärka vår konkurrenskraft arbetar vi med ständiga förbättringar och synergier inom verksamhetsstyrning, materialutnyttjande, rörelsekapital och automatisering. Vi arbetar även för att stärka analyskraften i organisationen för att göra rätt prognoser för såväl tillverkning som leveranser. Uppföljning sker med olika nyckeltal där total leveransförmåga, kostnader i försörjningskedjan och påverkan på sysselsatt kapital bedöms.

Konkurrenskraftig produktion

För att stärka produktiviteten i våra anläggningar arbetar vi med ständigt förbättringsarbete genom Lean och vi investerar kontinuerligt i ny teknik. Under 2016 gjorde vi en större investering för ökad automatisering i vår enhet för tillverkning av ventilationsprodukter i Tjeckien. Vi koncentrerade produktionen av luftbehandlingsaggregat till vår enhet i Slovenien genom att stänga i Sarajevo, och vi har infört Lean-principer i tillverkningen i såväl Slovenien som i vår tillverkning av brandspjäll i Italien. Vid årsskiftet hade vi sammanlagt 37 produktionsenheter i koncernen, varav nio centrala och strategiskt lokaliserade på huvudmarknader med ofta högautomatiserad produktion av förädlade produkter. Alla större produktionsenheter är certifierade enligt kvalitets- och miljöledningssystemen ISO 9001 och ISO 14001.

Se hur vårt nya
distributionscenter
växer fram.

Effektiv inköpsorganisation

Våra inköp av direkt material uppgick till 3,6 miljarder kronor 2016, uppdelat på fyra olika områden. Vi arbetar kontinuerligt med vår bas av leverantörer för att dels förse den egna verksamheten med material på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, dels förse våra kunder med produkter så att vi kan möta hela deras behov för sin affär. Under året har vi etablerat en helt ny inköpsorganisation som genom att utnyttja styrkan i hela Lindab arbetar för att öka effektiviteten inom samtliga inköpskategorier, vilket ska ge lägre kostnader och stärka försörjningskedjan. Vi har tillsatt ansvariga som systematiskt går igenom produktgrupper och leverantörsbaser inom varje kategori och vi har upprättat ett nät av strategiska inköpare i Europa. Vi arbetar även för att skapa synergier för inköp mellan olika enheter och marknader och med en ny stabsfunktion kan vi genom analyser, verktyg och statistik sätta ännu större fokus på ett långsiktigt och hållbart leverantörsarbete. Ambitionen är att alla större leverantörer ska ta del av vår etiska kod och förbinda sig att uppfylla tillhörande krav.

Stärkt lagerstyrning

Framgångarna inom inköp är direkt knutet till möjligheten att minska våra lagernivåer. Parallellt med satsningarna på effektivare inköp arbetar vi därför med ett projekt för att stärka lagerstyr-

Med konkurrenskraftig produktion, effektiva inköp, rätt lager och en smartare distribution, binder vi mindre kapital, sänker led-tiderna, levererar snabbare och kan erbjuda kunderna såväl ett bredare sortiment som möjligheten att minska sina egna lager.”

ningen i koncernen. Vi har utvecklat egna system som både snabbare och effektivare styr artiklar från produktionsenheter och leverantörer till filialer och byggarbetsplatser. Målet är att implementera denna modell för lagerstyrning för samtliga artiklar i Lindab, både färdiga produkter och lager för vår egen produktion. En viktig del i vårt långsiktiga arbete är de helautomatiska beställningssystem vi inför på våra filialer, där påfyllning av nya varor sker med automatik när lagret nått en viss nivå och som även bestäms utifrån analys av säsongsbehov och andra trender. Målet är att styra alla lager i koncernen genom ett enda stort system, för att kunna skapa ett optimalt flöde.

Nytt koncept för distribution

En nyckel för att nå målen inom inköp och lagerstyrning är att vår egen distribution av produkter till kunder och filialer är så effektiv som möjligt, därav vår satsning på ett nytt distributionskoncept i koncernen, där Norden är först ut. Lansering sker hösten 2017 och konceptet omfattar en större investering i ett distributions-

center i Grevie, med automatiskt höglager och plocknings-/ packningsyta, samt investeringar i robotteknik och systemstöd för att öka enkelheten i processerna. Resultatet kommer att bli en effektivare och miljövänligare distribution där våra fordon får högre fyllnadsgrad genom intelligent lagerstyrning och packning. På så sätt kan vi effektivt möta trenden med ett växande flöde av mindre leveranser till våra filialer och direkt till kunderna.

Ökad omsättning av lagren

Steg för steg genomför vi åtgärder som bidrar till ökad lageromsättningshastighet, vilket stärker vårt kassaflöde och frigör mer kapital för tillväxtsatsningar.

Noggrann utvärdering och val vid våra inköp

Vi har tusentals leverantörer fördelade på fyra områden. Råmaterial och direkt material till den egna produktionen står för cirka 50 procent av de totala inköpskostnaderna. Vi arbetar för att utvärdera leverantörerna kontinuerligt utifrån kvalitet och hållbarhet som två viktiga kriterier. Vi fokuserar på långsiktiga samarbeten och är relativt oberoende av enskilda leverantörer.

Egen tillverkning alltid nära kunderna

Vår produktionsnävaro bestäms bland annat av vilken grad av tillgänglighet vi vill ha på varje enskild marknad. Många produkter är skrymmande, måste levereras snabbt och i exakt tid, vilket kräver lokal tillverkning. Vi har idag 37 produktionsenheter av olika storlek fördelade på 21 länder. Det ger riskspridning och en bas för fortsatta utveckling av verksamheten.

Smart styrning av lager gynnar alla

Med tusentals olika leverantörer och tiotusentals egna produktvarianter är det av största vikt att vi har en effektiv lagerhantering för att kunna möta såväl våra lönsamhetskrav som kundernas behov av rätt produkt i rätt tid. Att bygga upp automatiserade centrallager är ett effektivt koncept för att möta framtida utmaningar och fortsätta förenkla hanteringen.

Ett nytt koncept för framtidens distribution

Vi ser kontinuerligt över möjligheten att öka precisionen och servicegraden i vår distribution och samtidigt minska vår miljöpåverkan. Vårt nya distributionskoncept i Norden, som lanseras 2017, ska möta behovet av att kunna hantera det snabbt ökande antalet mindre orders från kunderna. Digitalisering och automatiserad packning ska ge högre fyllnadsgrad och leveranssäkerhet.

Medarbetare

Utveckling av kompetens viktigast för vår framgång

Vår verksamhet omfattar över 5 100 medarbetare i 32 länder. Förutom att fortsätta bygga en framgångsrik företagskultur baserad på starka kärnvärden fokuserar vi på att genom centrala initiativ förenkla och underlätta för den lokala medarbetarutvecklingen. Dessutom har vi ökat satsningarna på kompetensutveckling och att stärka vårt arbetsgivarvarumärke, med målet att bli en av de mest attraktiva arbetsgivarna i branschen.

Under 2016 har vi påbörjat ett omfattande program med att stärka den strategiska kompetensen i koncernen, i syfte att fortsätta utveckla kunskapen för att sälja mer system, lösningar och tjänster. Programmet består av flera steg. Först har vi identifierat vilka yrkesroller som behövs och vilka kompetenser dessa roller är förenade med. Därefter har vi gått in och analyserat den befintliga kompetensen i koncernen för att identifiera de medarbetare som skulle kunna ta någon av dessa roller. Till stöd har vi utvecklat en utbildningsplattform där vi lagt in alla våra tillgängliga utbildningar samt kompletterat med de som behövs för de olika rollerna. Medarbetarna kan sedan välja utbildningar från plattformen för att utveckla sina kunskaper. Detta program har påbörjats i Norden, en marknad där det redan finns en stor erfarenhet av att sälja lösningar och system. Efter utvärdering går vi vidare med övriga marknader. Under året har vi även fokuserat på utbildningar av medarbetare inom olika koncerngemensamma områden.

Plattform för bättre dialog

För att snabbt och effektivt kunna identifiera rätt kompetens har vi implementerat ett onlineverktyg där chefer lägger in uppgifter från medarbetarsamtal, mål, CV samt arbetsbeskrivningar för

sina anställda. För att underlätta och påskynda detta arbete har samtliga chefer i koncernen utbildats under året i hur verktyget tillämpas. Detta ger även stöd och samsyn vid medarbetarsamtal, hur våra chefer bör se på medarbetarens kompetens och utveckling för att kunna anpassa sin organisation i den omfattande transformering av koncernen som pågår. Detta är extra viktigt för de nya enheter som blivit en del av Lindab genom förvärven av MP3, IMP Klima och Nather under 2015.

Besök Lindab i
Prag, Tjeckien.

Ökad mångfald viktig

Vi fortsätter att arbeta för att öka mångfalden och skapa en mer jämställd organisation. Det omfattar initiativ för fler medarbetare från andra kulturer och att öka andelen kvinnor på olika positioner och i olika roller. Vi ser en hårdare konkurrens om talanger på arbetsmarknaden och för att kunna klara kompetensförsörjningen i branschen på sikt krävs att fler kvinnor väljer tekniska utbildningar och yrken. Förutom att väva in vår Equal Opportunity Policy i samband med rekryteringar är vi aktivt ute på arbetsmarknadsdagar och på universitet/högskolor med kvinnliga representanter. Internt lyfter vi fram goda exempel som visar mångfalden hos medarbetarna i olika specialistbefattningar och chefspositioner, för att visa karriärmöjligheterna på Lindab.

Vi har ökat vårt fokus på kompetensutveckling i koncernen för att ännu bättre kunna möta kundernas behov av system, lösningar och tjänster för högre energieffektivitet och ökad komfort.”

Bästa arbetsgivaren

Vårt mångfalds- och jämställdhetsarbete är långsiktigt och en del av vårt mål att göra Lindab till en av de mest attraktiva arbetsgivarna i branschen. Vi ser ett ökat intresse för Lindabs verksamhet hos studenter och doktorander, ett resultat av vårt fokus på energieffektivitet och klimatsmarta lösningar. Lindab har lång erfarenhet av hållbarhetsfrågor och det är viktigt att visa såväl befintliga som potentiella medarbetare vårt omfattande erbjudande inom området och vad det betyder för såväl samhälle som miljö. Vi utvecklar dessutom en attraktiv karriärsajt och ökar aktiviteten i sociala medier. En ökad närvaro på arbetsmarknadsdagar är ett annat prioriterat område och sker främst på de platser där vi har betydande verksamhet. Traineeprogram lanseras regelbundet inom olika enheter i koncernen och antalet studenter som genomför praktik eller skriver uppsatser hos oss ökar kontinuerligt. Vi samarbetar med universitet i Danmark och i Sverige för att kunna initiera studier och rapporter kring våra lösningar.

Drivande ledarskap

Ledarna i Lindab har ett ansvar att se till att vi lyckas med vår strategi och att driva mångfalds- och jämställdhetsfrågor inom sin respektive enhet. Som ett resultat av den pågående centraliseringen och tillämpningen av koncerngemensamma funktioner och processer sker en tät dialog mellan olika chefer i koncernen, bland annat för att lyfta viktiga ämnen kring vår roll som ett "Good Thinking"-företag och för att stärka implementeringen av strategin. De nya ledarskapskompetenserna, One Lindab – One Leadership, är tillämpade över hela koncernen och bidrar till att skapa en samsyn kring strategiskt viktiga frågor.

Lyckad integration för fortsatt tillväxt

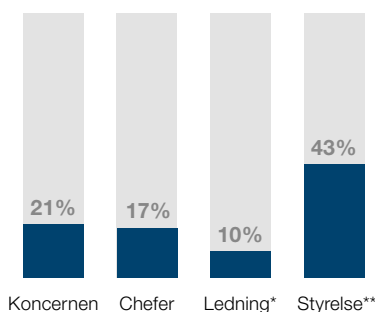

Enrico Sepulcri, HR Manager på Lindab

Sedan det italienska ventilationsbolaget MP3 förvärvades av Lindab i början av 2015 har ett omfattande arbete genomförts med att integrera verksamheten i Lindab. Detta har inte bara omfattat produkter och lösningar inom brandsäkerhet på Lindabs marknader, utan även medarbetarna på kontor och lager i Padova. Enrico Sepulcri är HR Manager på Lindab och ansvarig för denna del av integrationen: "Det är alltid en komplex process att förena två företag med så olika bakgrund och kultur som Lindab och MP3. Men med stöd av en strukturerad

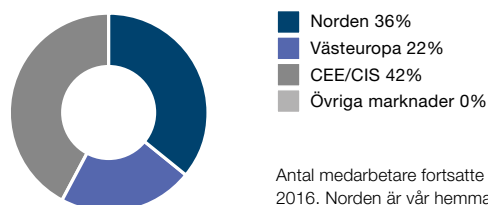
metodik och människors positiva attityd har integrationen blivit verklighet. Tydlig och frekvent kommunikation har varit nyckeln för att skapa rätt förväntningar och motivation hos såväl medarbetarna på MP3 som på Lindab Italien. Genom att vi redan från början hade en öppen dialog i kontakten mellan de båda företagen har vi lärt av varandra och på så sätt förbättrat sättet vi arbetar på. Och det är egentligen det som präglar en framgångsrik integration. Nu har vi den organisation som behövs för att kunna fortsätta växa och ge våra kunder ännu bättre service."

Andelen kvinnor i Lindab

Andelen kvinnor ökar i Lindab. Under 2016 har det inte bara blivit fler kvinnor i koncernen som helhet utan andelen ökar även bland chefer och i styrelsen.

Antal medarbetare per region

Antal medarbetare fortsatte att öka under 2016. Norden är vår hemmamarknad och Sverige är det land med flest medarbetare, cirka 22 procent av samtliga i koncernen. Läs mer i not 6 på sid 89.

* Avser operativ ledningsgrupp om tio personer, se sid 55
** Avser stämvalda representanter

Vår marknad

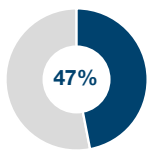
Starka trender på Europas byggmarknad

Den europeiska byggmarknaden uppvisade en god tillväxt om 2,9 procent 2016*, där efterfrågan påverkades positivt av starka trender inom olika regioner och segment. Vi kunde notera en fortsatt hög nybyggnation av bostäder i Norden, de första tecknen på en mer bestående återhämtning i Sydeuropa, ett fortsatt starkt fokus på renovering inom alla segment samt nya direktiv och lagar för ökad energieffektivitet i byggnader.

* Källa: Euroconstructs prognos december 2016

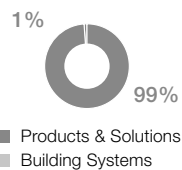
Lindab i Norden

Andel av nettoomsättning

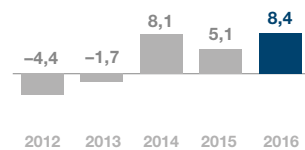

Stark position med komplett erbjudande inom de flesta produktområden, med fortsatt hög tillväxtpotential, främst inom inneklimatlösningar.

Fördelning, segment

Försäljningstillväxt, %

Makrofakta 2016*

Folkmängd: 26 milj
Byggaktivitet: +6,2%
Bygginvesteringar per capita: 4 010 EUR

*Källa: Euroconstructs prognos december 2016

39 filialer +12%

Lindabs 39 filialer i Norge och Sverige säljer både bygg- och ventilationsprodukter.

Lindabs försäljning i Sverige ökade med 12 procent 2016 till den högsta nivån någonsin.

25%

Cirka en fjärdedel av försäljningen i Danmark sker över nätet via webb- och mobilshop.

Norden är Lindabs hemmamarknad och den största regionen mätt i försäljning, produktion och antal anställda. Marknadspositionen är betydande inom de flesta av Lindabs produktgrupper, framför allt inom ventilation och inneklimatlösningar. Varumärket Lindab är starkt och förknippas med hög kvalitet.

I Sverige och Norge säljs både ventilations- och byggprodukter på samtliga 39 filialer. Delar av sortimentet finns även hos ett stort antal återförsäljare såsom byggvaruhandlare. Dessutom sker omfattande direktleveranser till byggarbetsplatserna, där produkterna distribueras från produktionsenheter i regionen. Under hösten 2017 lanseras ett nytt distributionskoncept i Norden där produktleveranser utgår från ett distributionscenter i Greve, Sverige.

Lindabs försäljning fortsatte att utvecklas mycket väl under 2016. Den höga byggaktiviteten i Sverige bidrog till rekordhög efterfrågan på Lindabs produkter och lösningar. Tillväxten var även hög i Danmark och Norge medan försäljningen för helåret var oförändrad i Finland, dock med tillväxt under sista kvartalet.

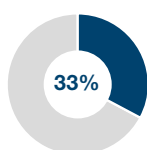
Nytt filialkoncept i Lund i Sverige

Vi undersöker hela tiden möjligheter att förenkla för kunderna att såväl bygga som att handla hos oss. I vår nya filialbutik i Lund, Sverige, har vi infört ett helt nytt butikskoncept som från första början utgår från vad kunden behöver genom att stärka butiksupplevelsen och underlätta inköpen. Konceptet kommer att utvärderas under 2017.

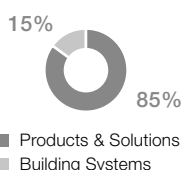
Lindab i Västeuropa

Andel av nettoomsättning

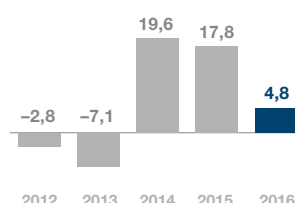

Generellt starka positioner på valda marknader, främst inom ventilation, men flera produktområden och marknader har stor potential.

Fördelning, segment

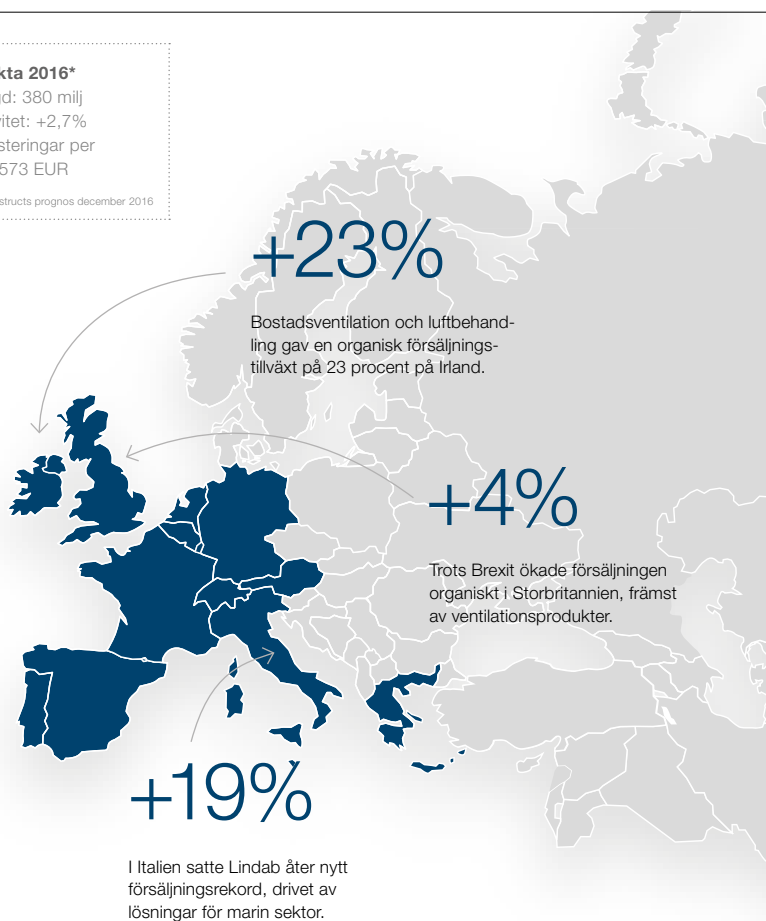
Försäljningstillväxt, %

Makrofakta 2016*

Folkmängd: 380 milj
Byggaktivitet: +2,7%
Bygginvesteringar per capita: 2 573 EUR

*Källa: Euroconstructs prognos december 2016

Via förvärv och organisk expansion

har Lindab byggt upp en omfattande verksamhet i Västeuropa inom främst ventilation. De största marknaderna är Storbritannien, Tyskland och Frankrike. Försäljningen av byggprodukter står för en liten del men växer i exempelvis Storbritannien och Tyskland. Building Systems säljer kompletta stålbyggnadssystem i hela regionen, med Tyskland som största marknad.

De 66 filialerna i regionen säljer i huvudsak ventilationsprodukter och är anpassade utifrån varje marknads speciella behov. I regionen finns även en betydande och snabbt växande projektförsäljning, bland annat inom brandsäkerhet och bostadsventilation. Building Systems säljer sina lösningar främst via sina kontrakterade byggtreprenörer.

Förvärven inom ventilation 2015, med omfattande produktlanseringar 2016 inom bland annat brandsäkerhet och luftbehandling, hade en positiv effekt på försäljningen. Skillnader i utveckling mellan olika länder var samtidigt stor. Den starkaste utvecklingen noterades på Irland och i Italien medan tillväxten på stora marknader som Tyskland och Frankrike var begränsad.

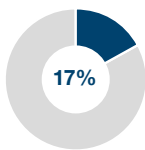

Komplett erbjudande på italiensk mäss

På den stora ventilations- och byggmässan i Moira, Italien, i maj presenterade Lindab för första gången sitt kompletta erbjudande inom inneklimat och ventilation, inklusive det omfattande sortimentet av produkter och lösningar från bolagen MP3 och IMP Klima, som förvärvades 2015. Mottagandet var mycket positivt och har ytterligare stärkt kunskapen om Lindab i södra Europa.

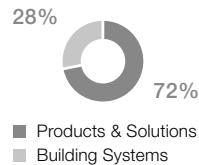
Lindab i CEE/CIS

Andel av nettoomsättning

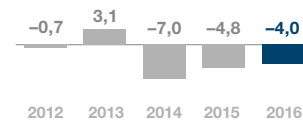

Utmanande i CIS för Building Systems, men långsiktig potential. I CEE finns potential för alla produktområden men störst för ventilation.

Fördelning, segment

Försäljningstillväxt, %

Makrofakta 2016*

Folkmängd: 64 milj
Byggaktivitet: -0,2%
Bygginvesteringar per capita: 792 EUR

*Källa: Euroconstructs prognos december 2016 (avser Polen, Tjeckien, Slovakien och Ungern)

+4%

Försäljningen inom ventilation fortsatte att öka i CEE med 4 procent organisk tillväxt, där Estland hade högst tillväxt.

2 till 1

Tillverkningen av produkter inom luftbehandling koncentreras till fabriken i Slovenien.

I CEE har Lindab sedan tidigare en stark position inom byggprodukter. Genom organisk tillväxt och tidigare förvärv har en betydande försäljning av ventilationsprodukter byggts upp i hela regionen, med Polen och Tjeckien som största marknader. Förvärvet 2015 av slovenska IMP Klima har stärkt positionen inom luftbehandling på marknaderna i CEE, speciellt Balkan, och i Mellanöstern. I Ryssland och övriga CIS har en nischposition inom kompletta stålbyggnadssystem byggts upp av Building Systems.

Byggprodukterna säljs främst

via fristående distributörer medan ventilationsprodukter säljs genom egna filialer eller genom direktleverans till byggarbetsplatserna. Försäljningen av produkter inom luftbehandling är ofta knutna till större projekt. Building Systems byggnadssystem säljs både via key accounts och via nätverk av kontrakterade byggtreprenörer.

Den fortsatt svaga utvecklingen i Ryssland och CIS, bland annat som en effekt av utökade handelshinder, påverkade försäljningen i regionen negativt under 2016. Men vissa ljuspunkter fanns, bland annat inom ventilation i CEE där försäljningen fortsatte att öka organiskt för sjätte året i rad. De fyra största ventilationsmarknaderna i regionen hade samtliga positiv organisk tillväxt under 2016.

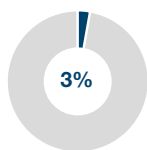
Nedkylning av produktionshall i Rumänien

Kompletta lösningar efterfrågas hos kunder i CEE. Under 2016 deltog vi i ett projekt för att kyla ner en produktionshall i den italienska däcktillverkaren Michelins anläggning i staden Zalau i Rumänien. Projektet, baserat på ritning i CadVent, omfattade kanalsystem, traditionella luftbehandlingsaggregat, galler och don samt för projektet speciellt framtagna kylaggregat.

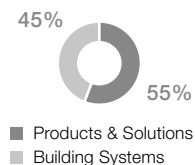

Lindab i Övriga marknader

Andel av nettoomsättning

Fördelning, segment

Vår huvudmarknad är Europa. Samtidigt finns det andra regioner där vi säljer våra lösningar, ofta relaterade till ett specifikt projekt eller en befintlig kunds verksamhet. Den stora andelen projektorienterad försäljning i Övriga marknader leder dock till stora variationer i försäljningen mellan åren. I augusti 2015 sålde vi vår ventilationsverksamhet i USA, vilken då stod för en stor andel av försäljningen i Övriga marknader. Ökad försäljning i Mellanöstern, Asien och Afrika har till viss del kompenserat för detta.

Högre aktivitet i Asien

I Asien har Lindab de senaste åren uppvisat god tillväxt, men från låga nivåer. Försäljningen sker främst via agenter och omfattar bland annat maskiner under varumärket Spiro, vilka används primärt för produktion av ventilationsprodukter. Japan var en stark marknad 2016 med ett stort antal sålda Spiromaskiner, bland annat till den största ventilationstillverkaren Fukugawa med 30 stycken filialer runtom i landet. Trots tuff konkurrens ansågs Spiros maskiner bäst tillgodose behoven av ökad kvalitet och effektivitet i tillverkningen vid några av Fukugawas filialer.

Astron växer i Afrika

Under 2016 erhöll Building Systems sin största order någonsin. För ett värde om 10,3 MEUR ska 20 Astronbyggnader om totalt 30 000 kvm uppföras för sockertillverkning söder om huvudstaden Alger i Algeriet. Kunden, den algeriska Mazouzkoncernen, hade tre avgörande krav på leverantören: kort tid från order till leverans, förmåga att hantera ett komplext projekt och gedigen erfarenhet av internationell projektledning. Lindab och Building Systems möter kraven för detta projekt och för många andra projekt på den afrikanska kontinenten. Vid årsskiftet fanns Astronbyggnader i 18 afrikanska länder från Sydafrika i söder till Algeriet i norr.

Mer projekt i Mellanöstern

I Mellanöstern ökar Lindabs projektförsäljning. Salam Terminal är en ny passagerarterminal vid Imam Khomeini International Airport, Irans största internationella flygplats. För att kunna uppnå optimala luftparametrar i den nya terminalen utsågs Lindab till leverantör av 26 luftbehandlingsaggregat med högkvalitativ ventilationsteknik för bland annat luftfuktighet och temperatur i omgivningen, och med en total luftflödeskapacitet om 1,4 miljoner m³/h.

"Avgörande för att kunna klara detta tuffa projekt var Lindabs högkvalitativa produkter kombinerat med utmärkt samarbete, genomgående tekniskt stöd och dokumentation på kortast möjliga tid."

Ms. Leila Baradaran Tahoory, Sales Manager, PARS Temperature Control, Iran.

Pudasjärvi, Finland

Finsk rekordskola med bättre luft

Pudasjärvi i norra Finland fick global uppmärksamhet 2016. Då uppfördes en 10 000 kvm stor skola på orten helt byggd i trä, vilket innebar världens största träbyggnad. Människor från alla världsdelar har strömmat till skolan för att ta del av dess konstruktion. De har då även fått uppleva det behagliga och hälsosamma inneklimatet, som bygger på Lindabs ventilationssystem och inneklimatlösningar. En stor skola i trä är en sak, men en behaglig inomhusmiljö är viktigare men tyvärr inte standard i varken finska eller andra europeiska skolor. Den skola som barnen och ungdomarna gick i tidigare fick till exempel rivas på grund av allvarliga luftproblem i lokalerna.

Lindabs lösning

I nära samarbete med ventilationsinstallatören Are Oy deltog vi redan i designfasen av skolans ventilations- och inneklimatsystem, och använde LindQST för att välja ut de tekniskt bäst lämpade produkterna för projektet. Vår kompletta lösning omfattade bland annat ljuddämpare, luftdon, ventiler, brandspjäll, tryckfördelningslådor och förstas vårt kanalsystem Lindab Safe.

”Lindabs produkter och lösningar infriade väldigt väl våra krav. Och på alla sätt var Lindab en partner att räkna med, vilket även inkluderade logistiken.”

Pekka Iloviita, Project Manager, Are Oy

Riskhantering

Effektiv riskhantering

För att kunna genomföra strategin på ett framgångsrikt sätt och nå våra långsiktiga mål arbetar vi med en kontinuerlig och systematisk process för att identifiera och minimera effekten av olika risker. Processen involverar alla delar av verksamheten och har lett till ett ännu effektivare strategiarbete.

På Lindab arbetar vi med ett program för Enterprise Risk Management (ERM), benämnt LindRIM, för att på ett strukturerat sätt kunna identifiera och förebygga olika risker. Det är ett heltäckande program som involverar alla affärsenheter och koncernfunktioner. LindRim bidrar till att öka medvetenheten i hela organisationen, från operativa beslutsfattare till styrelse, om vilka risker som finns och vilken påverkan de har. Dessutom ökar förståelsen för hur olika risker samspelar.

Tydlig struktur för rapportering

De risker som identifierats har delats in i fyra övergripanden riskområden. Rapportering, uppföljning och kontroll av de olika riskerna sker genom formellt etablerade rutiner och processer. Denna tydliga struktur skapar en grund för ett gemensamt synsätt inom koncernen för vad som ska prioriteras och åtgärdas. För varje risk finns en så kallad sponsor, som är en person ur koncernledningen. Varje risk har dessutom en ägare som ser till att det finns aktiviteter kopplade till riskerna, att aktiviteterna genomförs och att statusen hålls uppdaterad och sponsorn informerad. Till styrelsen ska rapportering ske en gång per år.

Bedöma sannolikhet och påverkan

För samtliga identifierade risker bedöms sannolikheten för att risken inträffar samt, om den inträffar, vilken ekonomisk påverkan den skulle kunna få. Riskerna placeras i en matris för att ge en samlad bild av riskexponeringen i koncernen, indelad i tre nivåer – låg, mellan och hög – som bestämmer den framtida riskhanteringen. För samtliga risker tas ett antal aktiviteter fram i syfte att på såväl kort som lång sikt minska påverkan. För de risker som bedöms som höga tas en åtgärdsplan fram i syfte att undvika att de inträffar. Under 2016 hade Lindab inga risker på denna nivå.

Prioriteringar 2016

Arbetet med riskhanteringen är tätt sammankopplat med strategiarbetet i koncernen. Några prioriterade områden under året har varit aktiviteter för att stärka den interna kontrollen, att underlätta för försäljningen av de förvärvade bolagen MP3:s och IMP Klimas produkter och lösningar på Lindabs marknader, samt för att säkerställa att rätt kompetens finns i koncernen för att kunna sälja kompletta lösningar.

Riskområden

Operativa risker

Stålblisutveckling
Driftstörningar
Kundförluster
Tvister
IS/IT

Strategiska risker

Konkurrens
Kundbeteende
Makroekonomi/marknad
Geopolitiska

Efterlevnadsrisker

Affärsetik
Miljö
Arbetsmiljö
Intern kontroll
Skatter

Finansiella risker

Finansiering
Likviditet
Ränta
Valuta

För en mer omfattande beskrivning av koncernens risker och riskhantering, se not 3, sid 83–85.

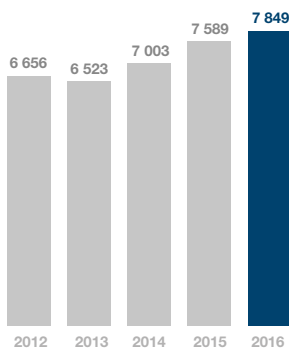
Stark intern kontroll stärker strategin

För att effektivt kunna genomföra och följa upp strategin arbetar vi med standardiserade processer och system inom alla delar av koncernen. Under 2016 har vi bland annat påbörjat ett projekt med att standardisera och stärka arbetet med den interna kontrollen. Det omfattar implementering av standardiserade krav för finansiell rapportering för samtliga bolag i koncernen och att skapa ett gemensamt system för uppföljning som underlättar finansiella flöden och det dagliga arbetet. Den nya strukturen för intern kontroll beräknas vara på plats under 2017.

Femårsöversikt

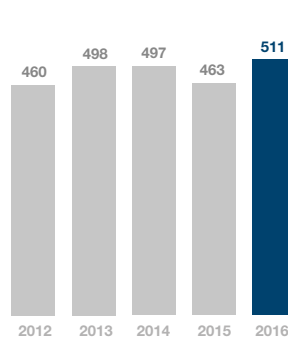
Femårsöversikt

Lindab har uppvisat en stabil försäljningsökning under de senaste fyra åren, främst drivet av förvärv och stark organisk tillväxt i Norden och Västeuropa. Den svaga marknadsutvecklingen i Ryssland/CIS inom Building Systems under samma period har påverkat försäljningen men framför allt lönsamheten negativt. Förbättringen av kassaflödet under de senaste tre åren förklaras bland annat av strategiska aktiviteter för ökad lageromsättningshastighet.

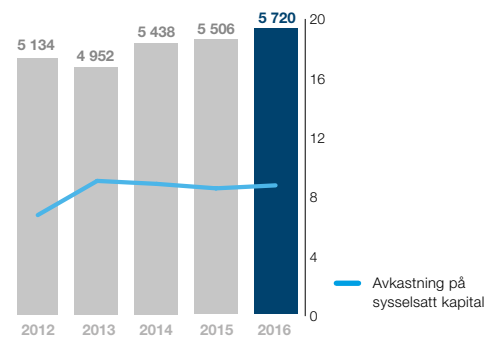
Nettoomsättning, MSEK

Nettoomsättningen ökade med 3,4 procent under 2016. Den organiska tillväxten uppgick till 4,2 procent.

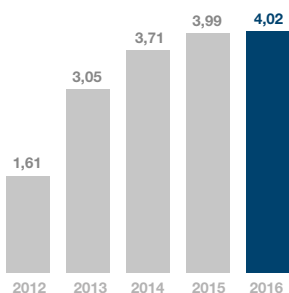
Rörelseresultat (EBIT), exkl. engångsposter, MSEK

Rörelseresultatet ökade med 10,4 procent 2016. Fortsatt svag utveckling inom Building Systems påverkade negativt.

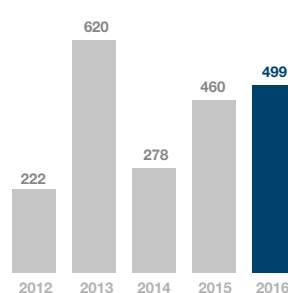
Sysselsatt kapital, MSEK och avkastning på sysselsatt kapital, %

Sysselsatt kapital ökade under 2016 förklarad av framför allt valutaeffekt. Avkastningen ökade till 8,8 procent.

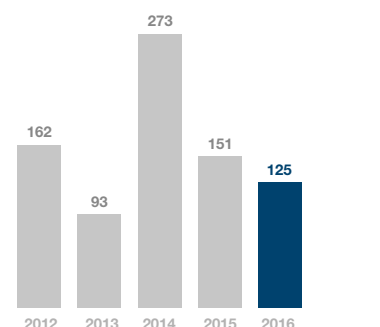
Resultat per aktie efter utspädning, SEK

Resultat per aktie 2016 ökade för sjätte året i rad. Högre rörelseresultat och lägre finansieringskostnader påverkade positivt.

Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK

Förbättringen av kassaflödet under 2016 förklaras främst av ökat rörelseresultat och ett högre förskott från kunder.

Bruttoinvesteringar i anläggningar, exkl. förvärv och avyttringar, MSEK

Bruttoinvesteringarna var på en fortsatt låg nivå 2016 med fokus på nödvändiga underhålls- och återinvesteringar.

Lindabaktien

Stigande kurs för Lindabaktien

Lindabaktien noterade en uppgång på 16,1 procent under 2016 till kursen 73,05 SEK, vilket ger ett marknadsvärde på cirka 5,8 miljarder SEK. Aktien, som handlas under kortnamnet LIAB, ingår i segmentet Mid Cap och tillhör sektorn Industrials.

Lindabaktiens uppgång på 16,1 procent 2016 kan jämföras med Nasdaq Stockholm OMX All Share index som under samma period steg 5,8 procent och sektorn Industrials som steg 19,9 procent. Under året omsattes sammanlagt cirka 39 miljoner Lindabaktier till ett värde av cirka 2,8 miljarder SEK. Lindabaktien handlas på flera börser och handelsplattformar. Den officiella handeln via Nasdaq OMX, stod för huvuddelen av omsättningen i aktien. Den övriga omsättningen skedde på inofficiella handelsplattformar som BATS Chi-X CXE, Boat och Turquoise.

Aktien och ägarna

Antalet aktieägare i Lindab minskade under året och uppgick per den 31 december till 7 257 stycken (8 313). Största aktieägare vid årsskiftet var investmentbolaget Creades, vars ägande uppgick till 10,3 procent av antalet utestående aktier. Handelsbanken Fonder var ny näst största aktieägare vid samma tidpunkt efter

att ha ökat sitt ägande under året med 2 procentenheter till 8,1 procent. Sammantaget uppgick de tio största aktieägarnas andel av antalet aktier vid årsskiftet till 57,3 procent. Det utländska ägandet var oförändrat på 24 procent. Lindabs eget innehav av aktier i bolaget uppgick vid årsskiftet till 2 375 838 aktier, vilket motsvarar cirka 3,0 procent av antalet aktier. Inga förändringar har skett i innehavet under 2016. Lindabs koncernledning ägde vid årsskiftet 142 190 aktier, vilket var en ökning med 19 100 aktier jämfört med samma tidpunkt föregående år. Det finns inga hembudsklausuler, förköpsförbehåll eller andra begränsningar i rätten att överlåta aktier i bolaget i lag, bolagets bolagsordning eller något avtal eller annan handling där bolaget är part.

Incitamentsprogram

För mer information om ersättningar och personaloptionsprogram, se not 6 på sid 89.

Vanliga frågor från investorer 2016

Hur påverkas ni av de stora rörelserna på valutamarknaden?

Då vi har försäljning i närmare 60 länder är vi alltid exponerade för valutor. Exponeringen begränsas av att vi har såväl försäljning som produktion i olika valutor. Den kraftiga försvagningen av det brittiska pundet 2016 kompenseras till viss del av att vi har lokal produktion på plats i Storbritannien.

Vilken effekt får den kraftiga uppgången i stålpriserna på er marginal?

Stora förändringar i stålpriserna påverkar förstas våra kostnader. Vi köper in en stor mängd olika kvaliteter men störst värde har galvaniserat stål. Vi arbetar nu aktivt med våra prislister för att begränsa effekten av de högre stålpriserna på vår marginal.

När ger de ökande volymerna en hävstång på lönsamheten?

Genom att fokusera på att skapa mervärden för kunderna genom att erbjuda kompletta lösningar inom olika områden ska vi kunna öka våra marginaler. Därmed får vi ytterligare resurser till utvecklingen av nya produkter och lösningar. Denna transformering av verksamheten, från att sälja främst produkter till att sälja kunskap och kompetens, pågår och är helt nödvändig.

Vad är er syn på skuldsättningen, nu när ni är nära ert långsiktiga mål?

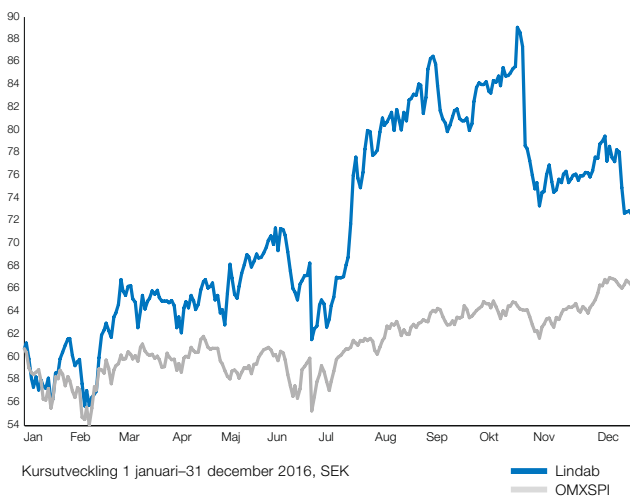
Vi ser det som positivt att vi minskat skuldsättningen under 2016 efter genomförda förvärv 2015. Stärkta finanser ger finansiell flexibilitet vilket kan användas till att ytterligare utveckla vår verksamhet i form av förvärv och investeringar i FoU och anläggningstillgångar.

Varför ser vi inte bättre marginaler inom Building Systems?

Främst beror det på att segmentet fortsatt påverkats negativt av den svaga utvecklingen inom Ryssland och övriga CIS. Dessutom har Building Systems en hög andel råmaterial i relation till försäljning och har under andra halvåret 2016 inte kunnat kompensera sig för kraftigt ökade råmaterialkostnader.

För mer och aktuell
information om aktien se
www.lindabgroup.com

Kursutveckling 2016

- Kursen steg med 16,1 procent till 73,05 SEK.
- Högsta betalkurs var 89,60 SEK den 24 oktober och lägsta betalkurs var 54,50 SEK den 21 januari.
- I genomsnitt omsattes 154 174 aktier (181 802) varje dag och omsättningshastigheten uppgick till 51 procent (60).
- Vid årsskiftet följde 6 (6) analytiker Lindab, varav 3 (4) hade rekommendationen Köp/Öka, 2 (2) rekommendationen Behåll och 1 (0) rekommendationen Sälj/Minska.

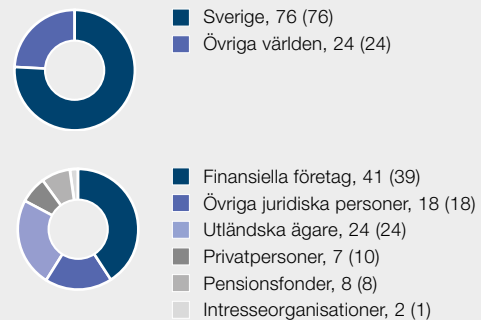
Styrelsen föreslår en utdelning om 1,40 SEK (1,25) för verksamhetsåret 2016, i enlighet med Lindabs utdelningspolicy om att dela ut 30 procent av resultatet efter skatt.

Lindabs största aktieägare

	2016		2015
	Aktier	Kapital & röster, %	Kapital & röster, %
Creades	7 870 782	10,3	10,3
Handelsbanken Fonder AB RE JPMEL	6 209 793	8,1	6,1
Fjärde AP-fonden	6 118 691	8,0	8,0
Lannebo Fonder	6 070 228	8,0	8,1
Skandia	3 958 896	5,2	5,7
IF Skadeförsäkring AB (publ)	3 890 055	5,1	4,9
Övriga	42 213 537	55,3	56,9
Totalt antal utestående aktier*	76 331 982	100,0	100,0

*Totalt antal aktier exkl. Lindabs egna innehav om 2 375 838 aktier (2 375 838).

Fördelning av ägande, %

Data per aktie

SEK/aktie om inget annat anges	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Resultat per aktie efter utspädning (EPS)	4,02	3,99	3,71	3,05	1,61	1,21	0,36	0,45	9,32
Resultat per aktie ¹⁾	4,02	3,99	3,71	3,05	1,61	1,21	0,36	0,45	9,67
Utdelning	1,40 ²⁾	1,25	1,10	-	-	1,00	1,00	-	2,75
Direktavkastning, % ³⁾	1,90	1,99	1,68	ET	ET	2,67	1,13	ET	5,67
Utdelning i % av resultatet efter skatt ¹⁾	35,0	31,0	30,0	ET	ET	82,4	277,8	ET	28,4
Börskurs, vid periodens slut	73,05	62,90	65,60	63,40	43,00	37,40	88,25	73,50	48,50
Högsta börskurs	89,60	78,35	83,70	65,20	57,95	95,80	105,00	91,00	163,00
Lägsta börskurs	54,50	55,95	52,35	42,17	37,17	31,84	61,25	40,00	36,50
Eget kapital, efter utspädning	50,41	45,98	43,81	38,87	35,15	35,83	36,57	40,16	44,75
Antal utestående aktier, efter utspädning	76 331 982	76 331 982	76 331 982	76 331 982	76 331 982	75 331 982	75 331 982	74 772 429	74 772 429

1) Beräknat på aktuellt antal utestående aktier vid årets slut. 2) Föreslagen utdelning. 3) Utdelning i procent av börskursen vid periodens slut.

Bolagsstyrningsrapport

Lindab International AB (publ) är ett svenskt publikt bolag, som enligt bolagsordningen ska utveckla, producera och försälja produkter till såväl ventilationsbranschen som byggnadsindustrin. Lindab är noterat vid NASDAQ OMX Nordic Exchange, Stockholm. Lindab tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden").

Bolagsstyrningen i Lindab grundas på bolagsordningen, aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, styrelsens arbetsordning, Stockholmsbörsens regelverk, Koden samt andra tillämpliga svenska lagar och regler.

Lindab följer för år 2016 Koden. Dock ska noteras att Koden bland annat anger att styrelseledamöter kan ingå i valberedningen, men att dessa inte ska utgöra en majoritet av valberedningens ledamöter. Lindabs valberedning fram till årsstämman 2016 bestod av fyra ledamöter, varav två var styrelseledamöter. En av dessa ledamöter var styrelsens ordförande och en av ledamöterna representerade Lindabs största aktieägare. Ingen av dessa styrelseledamöter var ordförande i valberedningen. Lindab gjorde bedömningen att det var ändamålsenligt att dessa representanter medverkade i såväl valberedningens som styrelsens arbete.

Aktiekapital och aktieägare

Lindabs aktiekapital uppgick vid årets slut till 78 707 820 SEK. Samtliga aktier har ett kvotvärde om 1 SEK varför antalet aktier, endast en serie, uppgår till 78 707 820. Varje aktie har en röst och lika rätt till andel i bolagets tillgångar och resultat. Lindab innehar 2 375 838 egna aktier. Antalet utestående aktier uppgår därmed till 76 331 982. Lindab har inte rösträtt för de återköpta aktierna. Antalet aktieägare uppgick till 7 257 (8 313) per den 31 december 2016. De fyra största aktieägarna, i relation till antalet utestående aktier, var Creades 10,3 procent (10,3), Handelsbanken Fonder 8,1 procent (6,1), Fjärde AP-fonden 8,0 procent (8,0) och Lannebo Fonder 8,0 procent (8,1). Mer information om Lindabs aktieägare och aktiens utveckling under 2016 finns på sidorna 44–45.

Årsstämma 2016

Årsstämma för räkenskapsåret 2015 hölls den 3 maj 2016 i Grevieparken, Båstads kommun. Antalet närvarande aktieägare uppgick till 220. Protokollet från årsstämman 2016 finns sedan den 17 maj 2016 tillgängligt på bolagets hemsida.

Vid årsstämman 2016 fattades bland annat beslut avseende

- omval av styrelseledamöterna Marianne Brismar, Sonat Burman-Olsson och Hans Porat samt nyval av Per Bertland, Viveka Ekberg, Bent Johannesson och Peter Nilsson som styrelseledamöter
- nyval av Peter Nilsson som styrelsens ordförande
- omval av registrerade revisionsbolaget Deloitte AB som bolagets revisor
- valberedning
- riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
- utdelning om 1,25 kr per aktie
- bemyndigande för styrelsen att besluta om överlåtelse av egna aktier.

Årsstämma 2017

Årsstämma för räkenskapsåret 2016 kommer att hållas den 9 maj 2017 kl 15.00 i Grevieparken, Grevie i Båstads kommun. Kallelse till årsstämma ska enligt bolagsordningen ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats. Att kallelse har skett ska annonseras i Dagens Industri. Aktieägare som vill delta i stämman ska dels vara upptagna i bolagets aktiebok fem vardagar före stämman, dvs den 3 maj 2017, dels till bolaget göra anmälan på sätt som anges i kallelse till årsstämman 2017. Aktieägare, som önskar få ärende behandlat på årsstämman anmodas, som anges på bolagets hemsida, inkomma med ärendet till styrelsens ordförande senast 21 mars 2017.

Valberedning

Vid årsstämman 2016 beslutades att bolaget ska ha en valberedning bestående av minst fyra medlemmar, varav en ska vara styrelsens ordförande. Styrelsens ordförande uppdrogs att i samband med utgången av tredje kvartalet 2016 kontakta de tre största aktieägarna i bolaget och uppmana dessa att snarast utse sin representant till valberedningen. Valberedningens ordförande ska vara den ledamot som utsetts av den största aktieägaren för det fall valberedningen inte överenskommer annat. Valberedningens mandatperiod sträcker sig fram till dess att en ny valberedning konstituerats.

En valberedning konstituerades den 19 oktober 2016 bestående av

- Sven Hagströmer, företrädare för Creades (ordf)
- Carl Cederschiöld, företrädare för Handelsbanken Fonder
- Göran Espelund, företrädare för Lannebo Fonder
- Peter Nilsson, ordförande i Lindab International AB (publ).

I enlighet med årsstämmans beslut ska valberedningen utvärdera styrelsens sammansättning och arbete samt ta fram förslag till årsstämman 2017 avseende

- val av ordförande till årsstämman 2017
- val av styrelse och styrelseordförande
- val av revisor
- arvode till styrelse, eventuella styrelseutskott och revisorer
- sammansättning av valberedning inför årsstämman 2018.

Valberedningen har under 2016 haft ett protokollfört möte. Under 2017 har valberedningen haft fyra protokollförda möten inför årsstämman 2017.

På bolagets hemsida har angivits att aktieägare som önskar komma i kontakt med valberedningen kan skicka

- e-post till fredrik.liedholm@lindab.com (rubricering "Till Valberedningen") eller
- brev till "Lindabs Valberedning, Fredrik Liedholm, Lindab International AB (publ), 269 82 Båstad".

Styrelse

Vid årsstämman den 3 maj 2016 beslutades att styrelsen ska bestå av sju ledamöter utan suppleanter. Bolagets verkställande direktör är föredragande i styrelsen. Styrelseledamöternas olika uppdrag framgår på sidan 52–53 i årsredovisningen.

Styrelsens arbete

Styrelsens arbete regleras av en årlig fastställd arbetsordning. I arbetsordningen fastställs bland annat instruktion för bolagets verkställande direktör, ordförandens uppgifter, mötesordning för styrelsen samt beslutsordning jämte instruktioner och policys. Bolagets koncernledning har varit närvarande vid styrelsens sammanträden.

Antalet styrelsemöten under 2016 uppgick till tio. Vid varje ordinarie sammanträde har den ekonomiska utvecklingen rapportrats och följts upp. Styrelsen har haft ett möte med revisorn utan närvaro av företagsledningen vid vilket genomgåtts hur samarbetet med företagsledningen för genomförande av revisionen fungerat och därmed sammanhängande frågor. Huvudfrågor vid styrelsemötena framgår särskilt.

Utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete har skett under 2016 med hjälp av Alumni. Utvärderingen har visat på väl fungerande VD- och styrelsearbeten.

Styrelsens ersättning

Vid årsstämman den 3 maj 2016 fastställdes ett totalt arvode om 2 500 000 SEK fördelat enligt följande: 650 000 SEK till styrelsens ordförande, 300 000 SEK till var och en av de övriga stämmodalda ledamöterna samt 25 000 SEK till envar av de ordinarie fackliga ledamöterna.

Ersättningsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som består av Peter Nilsson, ordförande, och Per Bertland. Ersättningsutskottets arbete styrs av en arbetsordning som antagits av styrelsen. Ersättningsutskottet ska bistå styrelsen med förslag i ersättningsfrågor samt löpande följa och utvärdera ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer för verkställande direktören och andra befattningshavare i koncernens högsta ledning. Utskottet har under 2016 sammanträtt vid fyra tillfällen. Utskottet lämnar fortlöpande muntliga rapporter till styrelsen samt lämnar förslag i frågor som erfordrar styrelsens beslut. Ersättningsutskottet uppstår inget särskilt arvode.

Huvudfrågor vid respektive styrelsemöte

- 10 feb Bokslutskommuniké, utdelning, rapport från revisorerna (närvarande)
- 10 mars Årsredovisning
- 21 mars Kallelse årsstämma
- 3 maj Delårsrapport
- 3 maj Konstituerande möte
- 27 juni Arbetsordning, utskottsnominering
- 18 juli Delårsrapport
- 8 sept Dotterbolagsbesök Tjockien, Strategi
- 26 okt Delårsrapport
- 8 dec Budget

Styrelsen och fördelning av dess arvode

Namn	Invald År	Bolag	Ägare	Styrelsearvode	Ersättningsutskottsmöten	Revisionsutskottsmöten	Styrelsemöten
Peter Nilsson ²⁾	2016	Oberoende	Oberoende	433 300 kr	4/4	-	6/6
Kjell Nilsson ³⁾	2012	Oberoende	Oberoende	216 700 kr	-	-	4/4
Pontus Andersson ¹⁾	1995			25 000 kr	-	-	9/10
Per Bertland ²⁾	2016	Oberoende	Oberoende	200 000 kr	4/4	-	6/6
Marianne Brismar	2015	Oberoende	Beroende	300 000 kr	-	3/3	10/10
Sonat Burman Olsson	2011	Oberoende	Oberoende	300 000 kr	-	-	9/10
Erik Eberhardson ³⁾	2009	Oberoende	Oberoende	100 000 kr	-	-	3/4
Viveka Ekberg ²⁾	2016	Oberoende	Oberoende	200 000 kr	-	3/3	6/6
Per Frankling ³⁾	2015	Oberoende	Beroende	100 000 kr	-	-	4/4
Bent Johannesson ²⁾	2016	Oberoende	Oberoende	200 000 kr	-	2/3	6/6
Anders Lundberg ^{1) 5)}	2016				-	-	3/3
Hans Porat	2014	Oberoende	Oberoende	300 000 kr	-	-	9/10
Markku Rantala ^{1) 4)}	1998			25 000 kr	-	-	7/7

¹⁾ Arbetstagarrepresentanter som vid frånvaro ersätts av arbetstagar-suppleanter

²⁾ Valdes in i styrelsen 3 maj 2016, mandattid omfattar 6 möten

³⁾ Avgick 3 maj 2016, mandattid omfattar 4 möten

⁴⁾ Pensionsavgång i augusti, mandattid omfattar 7 möten

⁵⁾ Tillträdde i augusti, mandattid omfattar 3 möten

Revisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott som består av Viveka Ekberg, ordförande, Marianne Brismar och Bent Johansson. Revisionsutskottets arbete styrs av en arbetsordning som antagits av styrelsen. Revisionsutskottets arbete syftar till att fördjupa och effektivisera styrelsens övervakande ansvar avseende intern kontroll, revision, internrevision, riskhantering, redovisning och finansiell rapportering. Revisionsutskottet ska även bereda frågor om upphandling av revision och andra tjänster från revisorn samt bereda vissa redovisnings- och revisionsfrågor som ska behandlas av styrelsen. Utskottet har under 2016 sammanträtt vid tre tillfällen. Utskottet lämnar fortlöpande muntliga rapporter till styrelsen samt lämnar förslag i frågor som erfordrar styrelsens beslut. Revisionsutskottet uppbar inget särskilt arvode.

Revisorer

Vid årsstämman 2016 valdes revisionsbolaget Deloitte AB till bolagets revisor. Auktoriserade revisorn Hans Warén utsågs till huvudansvarig revisor. Hans Warén innehar uppdrag för andra börsnoterade bolag, men inte i sådan omfattning att erforderlig tid inte avsätts till Lindab. Revisionsbolaget med huvudansvarig revisor Hans Warén innehar inte uppdrag som gör att deras oberoende kan ifrågasättas. De uppdrag revisorerna haft för Lindab, utöver revisionsuppdraget, ändrar inte heller denna bedömning.

Ersättning till revisorer

Revisionsarvodet till bolagets revisionsbolag Deloitte AB uppgick för 2016 till 0,5 MSEK för moderbolaget och 6,5 MSEK för koncernen. Arvodena till Deloitte för övriga uppdrag i koncernen uppgick till 3,5 MSEK.

Arbetsordning

Styrelsen har vid styrelsemötet den 27 juni 2017 antagit en arbetsordning för fastställande av arbetsfördelning mellan styrelsens ledamöter, ordförandens roll, beslutsordning samt frågor om ekonomisk rapportering och intern kontroll. En del av arbetsordningen utgörs av VD-instruktion för klargörande av VD:s uppgifter och ansvar.

Styrelsen har också fastställt policys för bolagets och koncernens styrning och dessa policys framgår nedan:

Bolagsstyrningspolicy

Lindab har identifierat tre huvudsakliga områden, CSR, intern kontroll och efterlevnad, inom bolagsstyrning och har inrättat en bolagsstyrningskommitté, CGC, vars huvudsakliga ansvarsområde är att säkerställa god bolagsstyrning inom koncernen.

Uppförandekod

För Lindab och samtliga medarbetare är det angeläget att lagar och förordningar samt etiska värderingar respekteras och följs. Genom Lindabs uppförandekod tillförsäkras sig Lindab detta.

Kommunikationspolicy

Genom policyn tillförsäkras att omvärlden erhåller en samstämmig och korrekt information om Lindab och dess verksamhet inkluderande finansiella mål samt att Lindab uppfyller börsens krav på information till aktiemarknaden.

Insiderpolicy

Denna innehåller regler för att hindra att otillbörlig handel sker i aktier eller andra finansiella instrument i Lindab av personer som innehar information som inte är känd på marknaden.

IPR-policy

Immateriella rättigheter, som består av registrerade rättigheter såsom patent, varumärken och mönster och av andra rättigheter såsom upphovsrätt, företagshemligheter och know-how, utgör värdefulla tillgångar för Lindab. Policyn beskriver strategin och riktlinjerna för Lindabs hantering och skydd av sina immateriella rättigheter.

IT-policy

Lindabs IT-policy innehåller övergripande regler för koncernens IT-användning och styrning. Målet är att den ska säkerställa tillgång till den IT-struktur som är uppbyggd för att verksamheten ska bedrivas effektivt. Den innehåller bland annat regler för hur datacenter ska organiseras inklusive hantering av kritisk IT-utrustning, tillgång till support, rutiner för säkerhetskopiering och behörighetsadministration.

Antikorruptionspolicy

Lindab har nolltolerans avseende korruption. Policyn är det regelverk som gäller för Lindabs verksamhet och medarbetare.

Konkurrensrättspolitik

Koncernens och medarbetarnas efterlevnad av konkurrenslagstiftning är viktig. Genom antagen konkurrensrättspolitik förebyggs överträdelser av konkurrensrättslig lagstiftning.

Miljöpolicy

En miljöpolicy styr Lindabs arbete med miljöfrågor och säkerställer att verksamheten bedrivs med hänsyn till miljön och att produktlösningar erbjuds som bidrar till att byggnader blir mer energieffektiva.

Arbetsmiljöpolicy

Arbetsmiljöpolicyen är i linje med Lindabs arbete att ha en bra och säker arbetsmiljö. Policyn ger ett tydligt budskap kring ansvarsfrågan och att nyckeln till en säker arbetsmiljö är förebyggande arbete.

Treasury Policy

Syftet med policyn är att definiera regelverket för Lindabkoncernens hantering av finansiella risker och transaktioner. Dessa frågor hanteras centralt av koncernens treasuryfunktion i syfte att bland annat minimera kostnaderna.

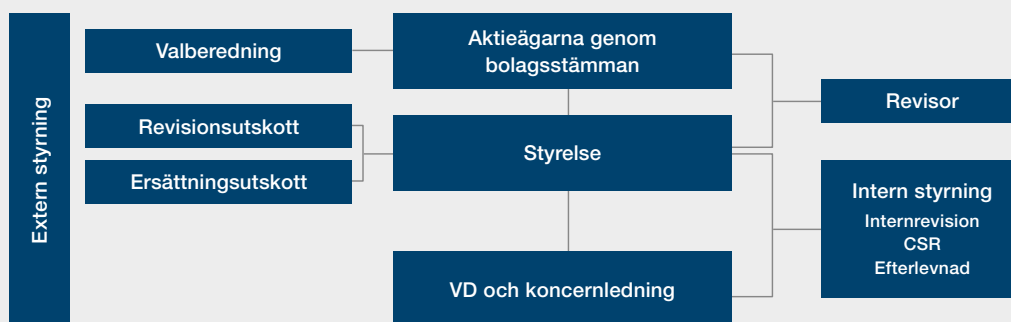
Likabehandlingspolicy

Policyn ger riktlinjer för att säkerställa att anställda inom Lindab behandlas lika och att ingen diskrimineras på grund av kön, religion, etnicitet eller av andra liknande skäl.

VD och koncernledning

Anders Berg är VD och koncernchef för Lindab sedan den 18 mars 2013. I koncernledningen har under hela året 2016, förutom VD Anders Berg, ekonomi- och finansdirektören Kristian Aceby, chefsjuristen och M&A- och HR-direktören Fredrik Liedholm samt produkt- och marknadsdirektören Bengt Andersson ingått.

Översikt av styrningen i Lindabkoncernen

Aktieägare

Aktieägares rätt att besluta i Lindabs angelägenheter utövas vid årsstämman eller, i förekommande fall, vid extra bolagsstämma, som är Lindabs högsta beslutande organ. Årsstämman äger vanligen rum i april–maj i Ängelholm eller Båstad kommun. Stämman beslutar i de frågor som anges i aktiebolagslagen och Koden inklusive frågor om ändring av bolagsordningen och val av styrelse och revisor.

Valberedning

Valberedningen lämnar förslag till årsstämman avseende val av ordförande vid stämman, styrelse, styrelseordförande, revisor, arvode till styrelse och revisor samt sammansättning av valberedning inför nästkommande årsstämma.

Revisionsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett revisionsutskott med syfte att fördjupa och effektivisera styrelsens övervakande ansvar avseende intern kontroll, revision, internrevision, riskhantering, redovisning och finansiell rapportering.

Ersättningsutskott

Styrelsen har inom sig utsett ett ersättningsutskott som ska bistå styrelsen med förslag i ersättningsfrågor samt löpande följa och utvärdera ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer för verkställande direktören och andra befattningshavare i koncernens högsta ledning.

Revisor

Lindabs bolagsstämmovalda revisor granskar bolagets årsredovisning och bokföring samt styrelsens och VD:s förvaltning. Revisorn arbetar utifrån en revisionsplan och rapporterar sina iakttagelser till koncernledningen löpande under året samt minst en gång årligen till styrelsen. Revisorn deltar också vid årsstämman för att föredra revisionsberättelsen som beskriver granskningsarbetet och gjorda iakttagelser.

Styrelse

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst tre och högst tio ledamöter med högst tio suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna väljs på årsstämma för tiden intill slutet av den första årsstämma som hålls därefter. Styrelsen består av sju stämmovalda ledamöter samt två arbetstagarrepresentanter. De anställda har även utsett två suppleanter till styrelsen. VD är föredragande i styrelsen. Koncernledningen i övrigt deltar vid styrelsemötena.

Ordförandens ansvar

Ordföranden leder styrelsens arbete och följer verksamheten i dialog med VD samt ansvarar för att övriga styrelseledamöter får den information och dokumentation som är nödvändig för hög kvalitet i diskussion och beslut. Ordföranden företräder bolaget i ägarfrågor.

Styrelsens arbete och ansvar

Styrelsen ska säkerställa att koncernens organisation, ledning och riktlinjer för förvaltning av koncernens angelägenheter är ändamålsenliga och att det finns en tillfredställande intern kontroll. Styrelsens ansvar omfattar vidare att fastställa strategier och mål, interna styrinstrument, att besluta i viktigare frågor och att avge finansiella rapporter samt att utvärdera den operativa ledningen och att tillse att efterträdarplanering finns. Styrelsens ansvar omfattar att övervaka verkställande direktörens arbete genom löpande uppföljning av verksamheten.

Styrelsens ansvar för den finansiella rapporteringen

Styrelsen säkerställer kvaliteten i den interna finansiella rapporteringen dels genom instruktion för VD, dels genom instruktion för ekonomisk rapportering till styrelsen. Styrelsen säkerställer vidare kvaliteten i den finansiella externa rapporteringen genom att ingående behandla delårsrapport, årsredovisning och bokslutskommuniké på styrelsemöten samt vid genomgångar med revisorerna.

Intern styrning

Den interna bolagsstyrningen utgörs bland annat av styrelsens arbetsordning jämte koder eller policys antagna av styrelsen samt andra bolagsstyrningsdokument såsom direktiv antagna av koncernledningen. Lindabs bolagsstyrningspolicy och uppförandekod utgör de två viktigaste övergripande policydokumenten. Lindab har inrättat en bolagsstyrningskommitté vars huvudsakliga uppgift är att säkerställa god bolagsstyrning inom koncernen.

Internrevision

Lindab har en internrevisionsfunktion som löpande rapporterar till koncernledningen, som i sin tur rapporterar till styrelsen. Internrevisionen syftar till att säkerställa att koncernens mål uppnås genom ändamålsenliga och effektiva processer samt att den finansiella rapporteringen är upprättad i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

CSR

En viktig del av styrningen av koncernen är Lindabs arbete inom socialt ansvarstagande, CSR. CSR sammanfattar bland annat hur Lindab ska behandla sina medarbetare och agera i samhället. Dessutom handlar CSR om Lindabs arbete och fokus på ständiga miljöförbättringar.

Efterlevnad

Efterlevnad handlar om att tillse att Lindab följer lagar och andra tillämpliga regler samt att verksamheten bedrivs med högt ställda krav på integritet och etik. Inom detta område har Lindab bland annat antagit policys för att motverka alla former av korruption och agerande som strider mot konkurrensrätt.

Extern styrning

De externa regler som rör Lindabs bolagsstyrning omfattar bland annat aktiebolagslagen, årsredovisningslagen, regelverket för emittenter för NASDAQ Stockholm samt Koden.

Ersättning till ledande befattningshavare

Ersättningsprinciper

Vid årsstämman 2016 fastställdes riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Riktlinjerna utgår från en ersättning grundad på den marknad och den miljö som respektive befattningshavare är verksam i och ersättningen ska vara konkurrenskraftig, möjliggöra rekrytering samt motivera medarbetare till att stanna i företaget. Ersättningen ska bestå av komponenterna fast lön, rörlig lön, förmåner och pension. Den fasta lönen och förmånerna ska vara individuellt fastställda och grundade på det nu sagda och på befattningshavarens särskilda kompetens. Den rörliga ersättningen ska grundas på tydliga mål för koncernen och utgå som en procentdel på den fasta lönen och ha ett fastställt tak ej överstigande 50 procent av den fasta ersättningen. Pensionen ska vara premiebestämd. Omfattningen av pensionen ska baseras på samma kriterier som för fast ersättning och grundas på dels fast, dels rörlig lön. Styrelsen äger rätt att i särskilda fall frånga riktlinjerna. Styrelsen har under 2016 inte utnyttjat detta mandat.

Det noteras att Lindab inte har några utestående incitamentsprogram.

Ersättning och övriga förmåner till koncernledningen framgår i tabellen till höger. Därutöver har 4,3 MSEK bokförts avseende sociala kostnader inklusive särskild löneskatt på pensioner.

Ersättning till VD

Anders Bergs fasta ersättning för 2016 uppgick till 3 600 000 SEK. Anders Berg kan vidare erhålla rörlig ersättning om högst 50 procent av den fasta ersättningen. Rätt till pensionspremie uppgår till 30 procent av den fasta ersättningen. Dessutom har Anders Berg rätt till fri bil och vissa andra förmåner. Vad Anders Berg erhållit under 2016 framgår av särskild tabell. Anställningen löper med en uppsägningstid om tolv månader från bolagets sida och sex månader från Anders Bergs sida. Under uppsägningstiden äger Anders Berg rätt till oförändrad lön och anställningsförmåner med undantag av rörlig ersättning. Anders Berg är bunden av en konkurrensklausul under två år från anställningens upphörande under vilken tid han har rätt till särskild ersättning. Bolaget äger rätt att avstå från konkurrensklausulen, varvid ingen ersättning ska utgå till Anders Berg.

Ersättning till koncernledningen i övrigt

I koncernledningen har, förutom verkställande direktören Anders Berg, ekonomi- och finansdirektören Kristian Aceby, chefsjuristen och M&A- och HR-direktören Fredrik Liedholm och produkt- och marknadsdirektören Bengt Andersson ingått. Ersättningen till koncernledningen följer de riktlinjer stämman antagit. Anställningsavtalen för nuvarande koncernledning innehåller uppsägningstider om tolv månader från bolagets sida och sex månader från den anställdes sida. Under uppsägningstiden äger

Ersättningar och övriga förmåner till koncernledningen 2016

SEK	Anders Berg	Ersättning övrig koncernledning	Totalt
Fast lön inkl. sem. tillägg	3 643 200	5 415 292	9 058 492
Rörlig ersättning	1 152 000	1 380 833	2 532 833
Pensioner	1 081 566	1 442 912	2 524 478
Förmåner	49 323	200 970	250 293
Summa	5 926 089	8 440 007	14 366 096*

*) I ovanstående belopp ingår ej sociala avgifter och särskild löneskatt.

bolaget rätt att arbetsbefria den anställde, varvid eventuell lön från annan arbetsgivare ska avräknas mot den lön den anställde erhåller under uppsägningstiden. Koncernledningen är bunden av konkurrensklausuler under ett år från anställningens upphörande under vilken tid de äger rätt till särskild ersättning. Bolaget äger rätt att avstå från konkurrensklausulen, varvid ingen ersättning ska utgå till den anställde.

Utvärdering

Styrelsen har följt och utvärderat bolagets program för rörliga ersättningar till bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare och gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. De rörliga ersättningsarna till bolagsledningen har konstaterats vara ändamålsenliga samt i enlighet med de av årsstämman fastställda riktlinjerna. Tillämpningen av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare har likaså varit korrekt och styrelsens bedömning är att ersättningen för ledande befattningshavare ger en bra balans mellan att motivera medarbetarna och att ge kompensation på ett konkurrenskraftigt sätt. De ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer som finns i bolaget är således marknadsmässiga och väl avvägda.

Styrelse

Peter Nilsson

Född 1962.

Invald i styrelsen 2016, oberoende.

Styrelseordförande sedan 2016.

Sedan 2004 Senior Industrial Advisor inom EQT-ståren och har haft en rad olika positioner och förtroendeuppdrag för olika EQT-bolag. Var koncernchef för Duni 2004–2007 och koncernchef för Sanitec 2010–2015. Även varit styrelseordförande i Duni AB, Securitas Direct AB och Sanitec Holdings Oy. Hade mellan 1987–2003 olika chefspositioner inom Swedish Match-koncernen.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i Eton AB, Chep Aerospace Solutions och ledamot i Evidencia AB, Cramo Oyj.

Innehav: 15 000 aktier.

Intervju med Peter Nilsson, styrelseordförande

Peter Nilsson, du utsågs av bolagsstämman i maj till ny styrelseordförande efter Kjell Nilsson, hur har det varit att ta över ordförandeskapet?

Intressant och stimulerande. Vi var dessutom hela fyra nya ledamöter som valdes in i styrelsen. För mig och de övriga har det handlat om att snabbt sätta sig in i företaget, i strategin och hur ledningen arbetar, för att inte tappa tempo. Ett annat viktigt område har varit att sätta formerna för själva styrelsearbetet, att etablera arbetssätt och processer för att bli så effektiva som möjligt för Lindabs bästa. Som styrelseordförande ska du alltid vara en del av det löpande arbetet med att utveckla företaget.

Vad har annars präglat styrelsearbetet under året?

Vi har satt en effektiv ram för bolagsstyrningen där vi även etablerat viktiga separata delar såsom ersättnings- och revisionsutskott för att skapa ett ännu bättre fokus. Vi bad även Lindabs ledning att göra en strategioversyn, att uppdatera och justera strategin och skapa en tydlig plan för de närmaste åren så att vi har en gemensam bild om vad vi arbetar mot och behöver göra för att möta utmaningarna. Just att skapa en samsyn mellan ledning och styrelse har varit centralt. Vi har haft en rad möten ihop och vi har deltagit i utbildningar på Lindab, allt i syfte att få en djupare insikt i verksamheten och därmed kunna ta rätt beslut.

Bent Johannesson

Född 1954.

Invald i styrelsen 2016, oberoende.

VD för Ramböll Sverige AB 2003-2016. Tidigare regionchef inom Scandiaconsult AB samt chef för byggnadsavdelningen på Kvaerner Pulping. Har varit egen företagare inom byggkonsultation. Haft olika styrelseuppdrag inom Ramböll-koncernen både i Sverige, Danmark och Ryssland och under tio år varit styrelseledamot i Svenska Teknik- och Designföretagen, varav två år som styrelseordförande och var då även styrelseledamot i Almega.

Huvudsaklig utbildning: Civilingenjör, Chalmers tekniska högskola.

Övriga styrelseuppdrag: Inga.

Innehav: 0 aktier.

Sonat Burman-Olsson

Född 1958.

Invald i styrelsen 2011, oberoende.

Koncernchef/VD för COOP Sverige sedan 2014. Mellan 2007 och 2013 vice VD och CFO för ICA-Gruppen. Innan dess var hon Vice President för Electroluxkoncernen med ansvar för Globala Marknadsstrategier. Har även varit Senior Vice President, Operational Development för Electrolux Europe och Vice President, Finance för Electrolux International (Asien & Latinamerika).

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom, Executive MBA och Retail Management-utbildningar i Oxford och vid Harvard.

Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i Tredje AP-fonden, International Chamber of Commerce, Svensk Handel samt Svensk Dagligvaruhandel.

Innehav: 0 aktier.

Hans Porat

Född 1955.

Invald i styrelsen 2014, oberoende.

Tidigare VD och koncernchef i Nolato AB och Gadelius och mångårig erfarenhet från ledande befattningar inom Trelleborg AB, ABB samt Fläktkoncernen.

Huvudsaklig utbildning: Bergsingenjör.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i Autoropa AB samt ledamot i Cloetta AB, Gränges AB, Ecolan AB och DIAB.

Innehav: 10 000 aktier.

Marianne Brismar

Född 1961.

Invald i styrelsen 2015, beroende av aktieägaren Creades AB.

Tidigare VD och ägare av Atlet AB.

Huvudsaklig utbildning: Apotekare och civilekonom, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Övriga styrelseuppdrag: Ledamot i Beijer Alma AB, Concentric AB, Axel Johnson International AB, Semcon AB, Creades AB och JOAB AB.

Innehav: 10 000 aktier.

De så kallade globala megatrenderna får allt större betydelse för Lindabs bransch och verksamhet, hur påverkar detta arbetet med strategin?

Det vi ser är att trender som IoT och Connectivity blir ännu tydligare och påverkar oss i större utsträckning än tidigare. Vi är förstås inte ensamma om att se detta, men jag anser att Lindab är i ett unikt läge för att kunna stärka sin position inom viktiga områden. Lindab är dessutom helt rätt ute med sin långsiktiga strategi att gå från produkt- till systemleverantör. Det gäller dock att konstant vara på tå, teknikförändringen sker så snabbt. De förvärv som gjorts inom luftbehandling och brandsäkerhet har varit viktiga för att stärka erbjudandet inom systemlösningar, och den typen av adderingar, såväl av den organiska kompetensen, måste fortsätta. Storleken och kontakten med installatörer gör att Lindab har ett försprång, men att gå från säljare till att bli en konsultativ partner innebär ett helt annat sätt att tjäna pengar.

Hur har arbetet med att genomföra strategin fungerat under 2016? Någon kommentar till målen?

Lindab befinner sig nu i en utförandefas i strategiarbetet, att helt enkelt leverera det man utlovat att göra. Organisationen för detta är till stora delar på plats, och även medvetenheten om att tempot måste vara fortsatt högt för att man ska kunna fortsätta

leda och driva utvecklingen. Frågor som "Har vi förmågorna? Vilka nya antaganden ska vi göra?" behöver ställas oavbrutet. Med erbjudandet inom systemlösningar går Lindab även från ett lokalt till ett paneuropeiskt perspektiv, vilket öppnar upp för fler strategiska samarbeten och kompletteringsförvärv. Miljö- och klimathänsyn är samtidigt centralt i allt som görs. Hållbarhetsfrågorna är det som driver verksamheten i grunden vilket ligger väl i linje med strategin. Vi fortsätter därför att arbeta mot våra långsiktiga mål, såväl hållbarhetsmålen som de finansiella.

Till sist, vad ser du som de viktigaste prioriteringarna för styrelsen, och Lindabs ledning, under 2017?

Det gäller att fortsätta bidra till att Lindab kan leverera på strategin. Vi ska inte glömma bort att Lindab verkar i en spännande bransch och på en marknad där det kommer hända mycket under de närmaste åren. Vårt arbete i styrelsen handlar om att driva på ledningen för att de snabbt ska kunna genomföra allt det vi tillsammans förutsatt oss. Snabbheten, i styrelsen och i ledningen, ja i hela Lindab, är det som avgör om vi kommer att lyckas med strategin.

Per Bertland

Född 1957.

Invald i styrelsen 2016, oberoende. VD och koncernchef för Beijer Ref sedan 2013. Arbetat i bolaget sedan 1993, som CFO fram till 2000 och som COO 2000–2013. Var tidigare CFO på Indra AB och Ötab Sport AB, del av Aritmos-koncernen.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom, Lunds Universitet.

Övriga styrelseuppdrag: Ordförande i flera av Beijer Refs dotterbolag, och i AB Dendera Holding, advisor i Small Cap Partners SCP och ledamot i diverse stiftelser.

Innehav: 5 000 aktier.

Viveka Ekberg

Född 1962.

Invald i styrelsen 2016, oberoende. Tidigare VD på PP Pension, Nordenchef på Morgan Stanley Investment Management, Associate Partner på Brummer & Partners, Chef för SEB Institutionell Förvaltning, Aktieanalytiker på Alfred Berg Fondkommission och Affärsvärlden.

Huvudsaklig utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

Övriga styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Apoteket AB:s Pensionsstiftelse, ledamot i C.A.G Group, Magnolia Bostad AB, SPP Pension & Försäkring, Svolder, stiftelsen Affärsvärlden, Centrum för rättvisa m fl.

Innehav: 9 000 aktier.

Anders Lundberg

Född 1962.

Invald i styrelsen 2016. Arbetstagarrepresentant LO. Anställd sedan 1997 och arbetar för närvarande med produktutveckling. *Innehav:* 0 aktier.

Pontus Andersson

Född 1966.

Invald i styrelsen 1995. Arbetstagarrepresentant Unionen. Anställd sedan 1987 och arbetar för närvarande som utvecklingsingenjör. Han är gymnasieingenjör. *Innehav:* 250 aktier.

Koncernledning

Anders Berg

Född 1972.

VD och koncernchef.

Anställd sedan 2013. Medlem av koncernledningen sedan 2013.

Arbetslivserfarenhet: Olika positioner inom SSAB-koncernen och bland annat Vice President med placering i Shanghai, Kina samt VD och koncernchef för Plannja.

Huvudsaklig utbildning: Civilingenjör, Luleå tekniska universitet.

Innehav: 66 000 aktier.

Bengt Andersson

Född 1960.

Produkt- och marknadsdirektör.

Anställd sedan 1991. Medlem av koncernledningen sedan 2014.

Arbetslivserfarenhet: Olika positioner inom Lindabkoncernen.

Huvudsaklig utbildning: Gymnasieingenjör, maskinteknik.

Innehav: 50 000 aktier.

Närståendes innehav: 6 690 aktier.

Fredrik Liedholm

Född 1964.

Chefsjurist, M&A- och HR-direktör.

Anställd sedan 2014. Medlem av koncernledningen sedan 2014.

Arbetslivserfarenhet: Bolagsjurist Frigoscandia Equipment AB, biträdande chefsjurist FMC Technologies, Advokatfirman Lindahl och närmast chefsjurist Kockums AB.

Huvudsaklig utbildning: Jur. kand., Lunds universitet.

Innehav: 2 500 aktier.

Kristian Aceby

Född 1977.

Ekonomi- och finansdirektör.

Anställd sedan 2015. Medlem av koncernledningen sedan 2015

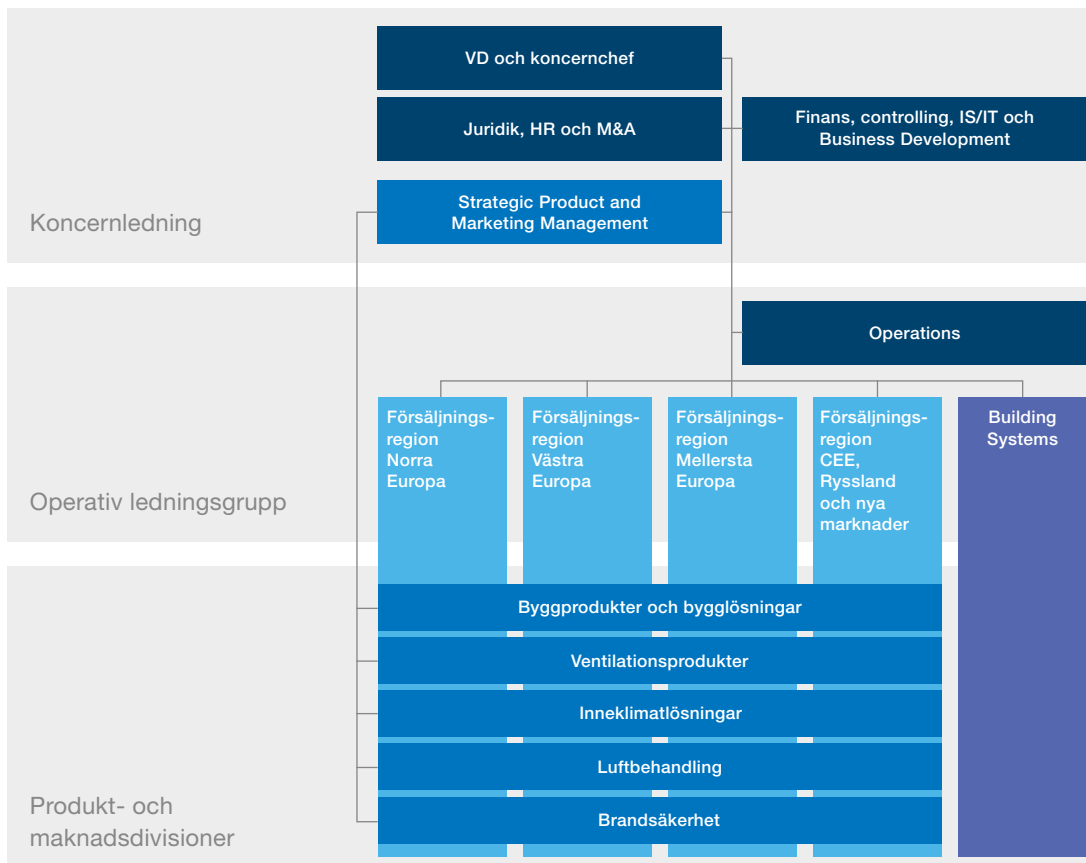
Arbetslivserfarenhet: Olika positioner inom Autolivkoncernen och närmast som Vice President Corporate Control. Tidigare bland annat Ekonomichef på Coop Inköp och Kategori AB.

Huvudsaklig utbildning: Ekonomie Kandidatexamen, Högskolan i Skövde.

Innehav: 17 000 aktier.

Lindabs organisation

Lindab arbetar i en matrisorganisation med fyra geografiska säljregioner, fem produktområden och en division. Denna organisation gör att vi kan komma närmare kunderna och bättre utnyttja synergier och kunskaper inom koncernen. Den operativa ledningsgruppen består av tio personer, inklusive koncernledningens fyra medlemmar, och har fokus på att kontinuerligt stärka koncernens erbjudande.

Revisor

Deloitte AB

Huvudansvarig revisor:

Hans Warén

Född: 1964.

Auktoriserad revisor, Deloitte AB, Göteborg.

Revisor i Lindab sedan 2014.

Lång erfarenhet av börsnoterade bolag.

Styrelsens rapport om intern kontroll

Styrelsens rapport om intern kontroll för räkenskapsåret 2016

Lindabs styrelse ansvarar för den interna kontrollen enligt den svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Lindabs finansiella rapportering följer de lagar och regler som gäller för bolag noterade på NASDAQ OMX Nordic Exchange och de lokala regler i varje land där verksamhet bedrivs. Beskrivningen har utformats i enlighet med årsredovisningslagen och beskrivningen är därmed begränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Syftet med denna beskrivning är att ge aktieägarna och övriga intressenter en förståelse för hur den interna kontrollen är organiserad i Lindab vad beträffar den finansiella rapporteringen.

Styrelsens beskrivning av den interna kontrollen har som utgångspunkt den struktur som finns i COSO:s (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ramverk för intern kontroll. Mot bakgrund härav har denna rapport upprättats.

Kontrollmiljö

För att skapa och vidmakthålla en fungerande kontrollmiljö har styrelsen fastställt ett antal grundläggande dokument av betydelse för den finansiella rapporteringen. Däribland särskilt styrelsens arbetsordning och instruktion för den verkställande direktören och dess kommittéer. Ansvar för att i det dagliga arbetet upprätthålla den av styrelsen anvisade kontrollmiljön åvilar primärt den verkställande direktören. Denne rapporterar regelbundet till styrelsen utifrån fastställda rutiner. Utöver detta kommer rapportering från bolagets revisorer.

Den interna kontrollstrukturen bygger också på ett ledningssystem baserat på bolagets organisation och sätt att bedriva verksamheten, med tydligt definierade roller och ansvarsområden och delegering av befogenheter. En viktig roll i kontrollstrukturen spelar också de styrande dokumenten exempelvis policys och riktlinjer inklusive etiska koden där också affärsetik ingår. De styrande dokumenten rörande redovisning och finansiell rapportering utgör de viktigaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen.

Riskbedömning

I koncernen genomförs löpande riskbedömning för identifiering av väsentliga risker. Lindabs riskhantering består av att identifiera, mäta och söka förhindra att dessa risker blir verklighet och ständigt göra förbättringar för att minska de potentiella riskerna. Lindab har ett program för riskhantering, Enterprise Risk Management (ERM), som omfattar alla delar av verksamheten, såväl segment som koncernfunktioner. Syftet är att strukturerat kunna arbeta med att förebygga olika risker.

Beträffande den finansiella rapporteringen bedöms främst risken ligga i väsentliga felaktigheter i redovisningen till exempel avseende bokföring och värdering av tillgångar, skulder, intäkter

och kostnader, komplexa eller ändrade affärsförhållande etc. Bedrägeri och förlust genom förskingring är en annan risk. Riskhantering är inbyggd i varje process och olika metoder används för att värdera och begränsa risker och för att säkerställa att de risker som Lindab är utsatt för hanteras i enlighet med fastställda policys, instruktioner samt etablerade uppföljningsrutiner, vilka syftar till att minska eventuella risker och främjar korrekt redovisning, rapportering och informationsgivning.

Kontrollaktiviteter

Utformningen är till för att hantera de risker som styrelsen och ledning bedömer vara väsentliga för verksamheten, den interna kontrollen och den finansiella rapporteringen.

Kontrollstrukturen består dels av tydliga roller i organisationen som möjliggör en effektiv ansvarsfördelning av specifika kontrollaktiviteter som syftar till att upptäcka eller i tid förebygga risken för fel rapportering. Sådana kontrollaktiviteter kan vara tydlig beslutsordning och beslutsprocesser för större beslut såsom förvärv, andra typer av större investeringar, avyttringar, avtal och analytiska uppföljningar med mera.

En viktig uppgift för Lindabs organisation är att implementera, vidareutveckla och upprätthålla koncernens kontrollrutiner även med inriktning på affärskritiska frågor. Processansvariga på olika nivåer är ansvariga för utförande av nödvändiga kontroller avseende den finansiella rapporteringen. I boksluts- och rapporteringsprocesser finns kontroller vad gäller värdering, redovisningsprinciper och uppskattningar. Alla rapporterade enheter har en ansvarig controller/ekonomichef som har till ansvar att säkerställa korrekt finansiell rapportering. Den kontinuerliga analys som görs av den finansiella rapporteringen tillsammans med den analys som görs på koncernnivå är viktiga för att säkerställa att den finansiella rapporteringen inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Koncernens controllerorganisation spelar en viktig roll i den interna kontrollprocessen, och ansvarar för att den finansiella rapporteringen från varje enhet är korrekt, fullständig och i tid.

Under året har ett projekt med att standardisera och stärka den interna kontrollen initierats. Det omfattar implementering av standardiserade krav för finansiell rapportering för samtliga bolag i koncernen. Det syftar också till att skapa system som underlättar uppföljning av finansiella flöden.

Information och kommunikation

Lindab har interna informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen, till exempel genom styrdokument i form av interna riktlinjer, direktiv och policys avseende den finansiella rapporteringen. Regelbundna uppdateringar och meddelanden om ändringar av redovisningsprinciper, ändringar på krav i rapportering eller annan informationsgivning görs tillgänglig och kända för berörda medarbetare. Genom koncernens intranät (Lindnet), har organisationen tillgång till policys, direktiv och riktlinjer.

Styrelsen erhåller regelbundet finansiella rapporter. Den externa informationen och kommunikationen styrs bland annat av bolagets Informationspolicy som beskriver Lindabs generella principer för informationsgivning.

Uppföljning

Koncernens efterlevnad av antagna policys och riktlinjer följs upp av styrelsen och företagsledningen. Vid varje styrelsemöte behandlas bolagets finansiella situation. Styrelsens ersättningsutskott och revisionsutskott spelar en viktig roll när det gäller exempelvis ersättningar, finansiell rapportering och intern kontroll.

Inför publicering av kvartalsrapporter och årsredovisning granskar revisionsutskottet och styrelsen den finansiella rapporteringen. Lindabs ledning gör månadsvis resultatuppföljning med analys av avvikelser från budget, prognos och föregående år. I de externa revisorernas uppgift ingår också att årligen övervaka den interna kontrollen i koncernföretagen. Revisorerna deltar vid styrelsemötena i normalfallet två gånger per år och avrapporterar

då sina noteringar från granskningen av den interna kontrollen, den översiktliga granskningen av tredje kvartalets bokslut samt granskningen av årsbokslutet.

Lindab har identifierat tre huvudsakliga områden, CSR, intern kontroll och efterlevnad, inom bolagsstyrning och har inrättat en bolagsstyrningskommitté, CGC, vars huvudsakliga ansvarsområde är att säkerställa god bolagsstyrning inom koncernen.

Internrevision

Lindab har en internrevisionsfunktion integrerad i koncernens finansstab. Funktionen rapporterar löpande till Lindabs koncernledning som i sin tur avrapporterar till revisionsutskottet. Inriktning och omfattning av internrevisionens arbete fastställs av revisionsutskottet. Internrevisionen syftar till att säkerställa att koncernens mål uppnås genom ändamålsenliga och effektiva processer samt att den finansiella rapporteringen är upprättad i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

Båstad den 19 mars 2017

Styrelsen i Lindab International AB (publ)

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i Lindab International AB org.nr 556606-5446

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2016 på sidorna 47–55 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 *Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International

Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Göteborg den 19 mars 2017

Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor

Finansiella rapporter

Förvaltningsberättelse	60
Utdelning och vinstdisposition	64
Koncernen	65
Rapport över totalresultat	67
Rapport över kassaflöden	69
Rapport över finansiell ställning	71
Rapport över förändringar i eget kapital	72
Moderbolaget	72
Resultaträkning	72
Balansräkning	73
Kassaflödesanalys	73
Förändringar i eget kapital	73
Fem år i sammandrag	74
Noter	76
Revisionsberättelse	109
Finansiella definitioner	114

Förvaltningsberättelse

- Nettoomsättningen ökade till 7 849 MSEK (7 589), varav organisk tillväxt uppgick till 4 procent.
- Rörelseresultatet ökade till 511 MSEK (463), exklusive engångsposter om –28 MSEK (6). Rörelseresultatet ökade med 3,0 procent till 483 MSEK (469).
- Rörelsemarginalen, exklusive engångsposter, ökade till 6,5 procent (6,1).
- Styrelsen föreslår en utdelning om 1,40 SEK (1,25).

Styrelsen och verkställande direktören för Lindab International AB, org. nr 556606-5446, registrerat i Sverige med säte i Båstad, avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2016.

Lindab International AB utgör moderbolag för Lindabkoncernen. Lindab-aktien är noterad på NASDAQ OMX Nordic Exchange "Mid Cap", listan för medelstora bolag, under kortnamnet LIAB.

Verksamhet

Lindab utvecklar, tillverkar, marknadsför och distribuerar produkter och systemlösningar för förenklat byggande och bättre inomhusklimat. Produkterna kännetecknas av hög kvalitet, montagevänlighet, energi- och miljötänkande, samt levereras med en hög servicegrad, vilket sammantaget ger ett ökat kundvärde.

Lindabs nya strategi innebär en långsiktig opositionering för att skapa större mervärde för alla intressenter och förflytta Lindab högre upp i värdekedjan. Den bygger på Lindabs interna styrkor och unika möjligheter att tillvarata globala trender beträffande befolkningsökning, urbanisering, energieffektivitet, intelligenta byggnader och material, samt det snabbväxande marknadssegmentet HVAC. I kort omfattar strategin fem fokusområden; Market Excellence, Efficient Availability, Solutions, Innovation och People, som ska generera högre lönsamhet och tillväxt under de kommande åren.

Lindabs verksamhet styrs utifrån en matrisorganisation. Rapporteringsstrukturen utgörs av de två segmenten Products & Solutions och Building Systems. Products & Solutions innefattar kompletta system inom såväl ventilation och inneklimatlösningar som byggsektorn där kompletta system för takavvattning, lättbyggnation samt tak- och fasadlösningar i tunnplåt erbjuds. Building Systems marknadsför och tillverkar kompletta byggnadssystem i stål. Lindabs verksamhet styrs också utifrån en geografiskt uppdelad säljorganisation som stöts av sex produkt- och systemområden med gemensamma produktions- och inköpsfunktioner.

Finansiella mål och måluppfyllelse 2016

Som en del i Lindabs arbete med att skapa värde för aktieägare och övriga intressenter fastställdes nya finansiella mål under 2014. Målen består av ett tillväxt-, ett lönsamhets- och ett kapitalmål. Målen ska bidra till att öka Lindabs finansiella styrka och att ytterligare stärka kunderbjudandet. Perioden för måluppfyllelsen för de finansiella målen sträcker sig över en konjunkturcykel. De finansiella målen består av:

- Den årliga tillväxten ska vara 5–8 procent, som en kombination av organisk och förvärvad tillväxt.
- Rörelsemarginalen* ska i genomsnitt uppgå till 10 procent.
- Den säsongsjusterade nettoskulden** i relation till EBITDA, exklusive engångsposter, ska inte överstiga 2,5.
- Utdelning till aktieägarna ska normalt ske med 30 procent av årets resultat, med beaktande av Lindabs kapitalstruktur, förvärvsbehov och långsiktiga finansieringsbehov.

* Exklusive engångsposter.

** Genomsnittlig nettoskuld för året.

Lindabs försäljningsutveckling, justerat för valutaeffekter, var för året 4 procent (6) jämfört med 2015. Med ett starkt fokus på innovation, värdeskapande lösningar och förbättrad effektivitet ska Lindabs lönsamhetsmål kunna uppnås i den nuvarande konjunkturcykeln. Rörelsemarginalen för helåret 2016, exklusive engångsposter, ökade till 6,5 procent (6,1). Vid årsskiftet 2016 var säsongsjusterad nettoskuld 2,5 gånger (3,1) större än EBITDA, exklusive engångsposter. Lindabs styrelse föreslår årsstämman att besluta om en utdelning om 1,40 SEK (1,25) per aktie. Detta ger en utdelning om totalt 107 MSEK (95), vilket motsvarar 35 procent (31) av nettoresultatet.

Finansiella nyckeltal

MSEK om inget annat anges	2016	2015	Förändring %
Nettoomsättning	7 849	7 589	3
Fördelning tillväxt, varav:			
Organisk, %	4	2	
Förvärvad/avyttrad, %	0	4	
Valutaeffekt, %	–1	2	
Rörelseresultat före avskrivningar	657	637	3
Rörelseresultat, exkl engångsposter ¹⁾	511	463	10
Rörelseresultat	483	469	3
Resultat före skatt	445	431	3
Årets resultat	306	305	1
Kassaflöde från löpande verksamhet	499	460	8
EBITDA-marginal, %	8,4	8,4	
Rörelsemarginal, exkl. engångsposter, % ¹⁾	6,5	6,1	
Eget kapital	3 849	3 511	10
Nettoskuld	1 396	1 657	–16
Avkastning på eget kapital, %	8,4	8,8	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	8,8	8,6	
Nettoskuld/EBITDA, exkl. engångsposter	2,5	3,1	
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,4	0,5	
Medelantal anställda	5 134	5 052	2

1) För engångsposter se tabell sidan 67.

Företagsförvärv och avyttringar

Inga förvärv eller avyttringar har gjorts under året.

Den 7 augusti föregående år avyttrades det amerikanska dotterbolaget Lindab Inc., baserat i Portsmouth, Virginia.

Den 1 juli föregående år förvärvades tillgångarna i det franska bolaget Froid Partn'Air, med säte i Marseille. Samma datum förvärvades det slovenska ventilationsbolaget IMP Klima med säte och huvudsakliga verksamhet i Godovic, Slovenien. Den 3 juni föregående år förvärvades det franska bolaget Nather S.A.. Den 15 januari föregående år slutfördes förvärvet av det italienska bolaget MP3 med säte i Padova.

Ytterligare uppgifter om förvärv och avyttringar återfinns i not 5.

Forskning och utveckling

Lindab är drivande i utvecklingen mot ett mer effektivt och resurssnålt byggande. Fokus är bl.a. på lösningar som ska öka standardiseringen i byggprojekten, bidra till ett lägre användande av resurser och skapa ett bättre inomhusklimat. Detta innefattar även utveckling av programvara och ny teknik för att underlätta planeringsprocessen för kundernas byggprojekt och installationer. Forskning och utvecklingsprojekt bedrivs i egen regi men även tillsammans med leverantörer, inom bl.a. hållfasthet samt hälso- och miljöaspekter.

Lindabs arbete med forskning och utveckling har historiskt varit uppdelat mellan olika produktområden såsom bygg, ventilation och inneklimat. Med ett ökat fokus på systemlösningar och den kompetens som förvärven bidragit med samlas mer av kompetensen centralt för att kunna utnyttja koncernens fulla potential.

Under året har Lindab etablerat tvärfunktionella team som med nya arbetssätt ska ta fram förslag på nya produkter och lösningar, bland annat med fokus på teman kring energieffektivisering och digitalisering. Dessutom har Lindab genom Strategic Product Management (SPM) förfinat processen för produktutveckling, vilken inkluderar lanseringsplaner och nya produktgenerationer. SPM:s ansvar går tvärs genom Lindabs geografier och områden för att ifrågasätta befintligt erbjudande och ställa krav på utveckling av nya lösningar. SPM genomför trendanalyser och för en löpande dialog med kunder och andra partners, i syfte att identifiera vilka områden Lindab långsiktigt ska satsa på.

Innovationstakten har varit hög under året där banbrytande ventilationslösningar som UltraLink lanserats såväl som en ny generation av takavvattnings- och nya bygglösningar. Lindab har också, som första företag i Europa, ansökt om Euroventcertifiering för kanalsystem med gummitätningar. Med den sätter Lindab en ny standard för kvalitet och energieffektivitet på den europeiska ventilationsmarknaden. Året har även präglats av en hög takt i lanseringen av nya generationer av våra IT-lösningar och projektstöd. Dessa syftar till att förenkla varje steg i design- och byggprocessen, vilket ska bidra till ökad kvalitet och lönsamhet för alla involverade parter.

För 2016 uppgick kostnaderna för forskning och utveckling till 65 MSEK (58), varav 53 MSEK (45) inom Products & Solutions och 11 MSEK (13) inom Building Systems. Antalet anställda inom koncernens avdelningar för produktutveckling uppgick till totalt 75 (74), varav 58 (55) inom Products & Solutions och 17 (19) inom Building Systems.

Personal och personalutveckling

Medelantalet anställda inom Lindabkoncernen uppgick under året till 5 134 (5 052), en ökning med 82 personer. Antalet anställda vid årets slut var 5 136 (5 066), en ökning med 70 personer jämfört med föregående år. Medelantalet anställda i Sverige uppgick till 1 122 (1 101) vilket motsvarade 22 procent (22) av samtliga anställda. Ytterligare uppgifter om personalkostnader och medelantalet anställda återfinns i not 6.

Lindab ska ha samma professionella arbetssätt i hela koncernen med tyngdpunkt på koncernövergripande riktlinjer och principer. Under 2016 har ett omfattande program påbörjats för att stärka den strategiska kompetensen i koncernen för att öka kunskapen att sälja mer system, lösningar och tjänster. Lindab har även implementerat ett koncernövergripande onlineverktyg som omfattar bl a medarbetarsamtal, CV, arbetsbeskrivningar, successionsplanering och en utbildningsportal.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

De senaste beslutade principerna för ersättning till ledande befattningshavare samt styrelsens förslag till riktlinjer, som ska gälla från och med nästa årsstämma framgår av not 6.

Vinstandelssystem

För alla fast anställda i de svenska Lindabbolagen finns ett avtal om att avsättningar ska ske till en vinstandelsstiftelse. De årliga avsättningarna baseras på resultatet i de svenska koncernföretagen. För 2016 avsatte 7 MSEK (6) inklusive särskild löneskatt. Vid utgången av 2016 innehade stiftelsen 143 500 aktier (143 500) i Lindab. Det finns också en mindre vinstandelsplan i ett av Lindabs franska bolag. Se vidare not 6.

Miljö

Konsekvent miljöarbete

Lindab arbetar aktivt med att minimera den miljöpåverkan koncernens verksamhet och produkter ger upphov till. Lindabs miljöpolicy är ett centralt dokument som ligger till grund för miljöarbetet inom koncernen. Alla Lindabs större produktionsenheter är certifierade enligt kvalitetsledningssystemet ISO 9001 och miljöledningssystemet 14001. Från och med 2015 rapporterar Lindab enligt de uppdaterade riktlinjerna GRI G4. GRI-index återfinns på Lindabs hemsida www.lindabgroup.se/hallbarhet. Bolaget har fastställt icke-finansiella mål med fokus på de hållbarhetsaspekter som är väsentliga för bolaget och dess intressenter.

Produkter

Genom att fokusera på produktutveckling och ständiga förbättringar har produkter tagits fram som dels är bra ur kvalitets- och miljösynpunkt, dels förbättrar kundernas miljöprestanda och är energieffektiva.

Miljö tillstånd

Huvuddelen av Lindabs produktionsenheter omfattas normalt inte av särskilda miljöbestämmelser eller tillstånd. Bolagen rapporterar till tillsynsmyndigheterna i respektive land enligt lokala regler.

I Sverige bedrivs tillståndspliktig verksamhet vid produktionsenheten i Grevie. Tillståndet avser anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för oljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 m³. Övriga svenska verksamheter är antingen anmälningspliktiga eller av den typen att de inte omfattas av krav på tillstånd.

Miljöpåverkan

Lindabs verksamhet med tillverkning av produkter i stål medför relativt liten miljöpåverkan. Koncernen bedriver verksamheter på fastigheter där det kan förekomma markföroreningar. Bolaget kontrollerar, följer upp och åtgärdar i samråd med lokala myndigheter. De restprodukter som uppstår i produktionen består framför allt av metallskrot och återvinns helt. Övrigt avfall återvinns till upp emot 90 procent. Det som blir över sorteras och tas om hand enligt gällande lagstiftning.

Klimatpåverkan

Lindabs påverkan på klimatet härrör bl.a. från energiförbrukning, men även från förbrukning av råvaror. Flera projekt med fokus på energieffektivisering och minskning av mängden skrot bedrivs inom koncernen.

Bolagsstyrning

Se Bolagsstyrningsrapporten på sidorna 47-57.

Risker och riskhantering

Att vara utsatt för risker i mindre eller större omfattning är en del av affärsverksamheten. Lindabs riskhantering består av att identifiera, mäta och försöka förhindra att dessa risker blir verklighet och ständigt göra förbättringar för att minska de potentiella riskerna. För koncernen är riskförebyggande huvudinriktningen, att förhindra att potentiella risker utvecklas till skador och/eller förluster. Om man inte lyckas fullt ut med detta gäller det i andra hand att mildra verkan av redan inträffade skador.

Lindab har ett program för riskhantering, Enterprise Risk Management (ERM), som omfattar alla delar av verksamheten, såväl segment som koncernfunktioner. Syftet är att strukturerat kunna arbeta med att förebygga olika risker. Koncernens risker har delats in i fyra övergripande riskområden; Operativa risker, Strategiska risker, Finansiella risker och Efterlevnadsrisker. För varje enskild risk bedöms sannolikhet och påverkan på Lindabs verksamhet med påföljande åtgärdsplan. Rapportering, uppföljning och kontroll sker genom formellt etablerade rutiner och processer. Nedan följer en övergripande beskrivning av koncernens identifierade riskområden.

Operativa risker

Stålsprisutveckling

Lindab köper in stora kvantiteter stål i form av huvudsakligen tunnplåt och är beroende av utvecklingen på råvarumarknaden. Baserat på långåriga relationer med de viktigaste leverantörerna av stål och tunnplåt har Lindab skapat en inköpsstrategi som gör att bolaget utan mellanhänder kan köpa direkt från stålverken. Lindabs goda relation till stålverken har också möjliggjort utveckling av speciella stålqualiteter och ytbehandlingar som är anpassade till bolagets system och produkter. Lindab köper enbart stål baserat på behov och spekulerar inte i eller säkrar framtida stålspriser.

Lindab har valt att koordinera alla inköp av stål centralt för att utnyttja sin storlek till att få konkurrenskraftiga priser och villkor gentemot stålverken och på detta vis skapa konkurrensfördelar mot mindre konkurrenter. En noggrann intern uppföljning sker även för att kunna reagera och anpassa priser gentemot kund, om prisökningar uppstår som inte kan absorberas av organisationen genom rationaliseringar.

Driftstörningar

Lindab kan av olika skäl drabbas av driftstörningar såsom haveri, strejker och andra orsaker utanför koncernens kontroll. Med sin globala närvaro har koncernen goda möjligheter att flytta verksamheter till

andra platser om någon enhet skulle slås ut och på så sätt säkerställa att åtagna uppdrag slutförs.

Koncernens globala försäkringsprogram täcker egendomsskador, verksamhetsavbrott samt driftstörningar.

Kundförluster

Koncernen säljer till ett stort antal kunder. Precis som för andra bolag, finns en risk att kunder går i konkurs eller att deras finansiella ställning gör att de har betalningsproblem som i sin tur kan medföra att koncernen inte får betalt för sina sålda produkter. För att minimera kundförlusterna har ett antal bolag inom koncernen försäkrat sina fordringar mot kundförluster. Koncernen tar kreditupplysningar på nya kunder och följer upp gamla kunder, vilket i sin tur leder till färre kundförluster. Den enskilt största kunden står för 1,7 procent (2,0) av omsättningen.

I koncernen gäller generellt att kundfordringar som varit förfallna mellan 180 och 360 dagar ska reserveras till 50 procent och de som varit förfallna längre tid än 360 dagar ska reserveras till 100 procent. Utöver detta görs reserveringar för individuellt betydande exponeringar som inte faller inom ramen för beskrivningen ovan. Hänsyn ska dock tas till förekomst av kreditförsäkringar och dylikt.

Reserven för osäkra kundfordringar per den 31 december 2016 uppgick till 97 MSEK (89). Under året har det kostnadsförts 23 MSEK (10) avseende reservering för osäkra kundfordringar, motsvarande 0,3 procent (0,1) av koncernens nettoomsättning, se not 21.

Tvister

Denna risk avser de kostnader som kan åsamkas koncernen som part i olika legala tvister. Ansvaret för att bevaka och styra den legala riskhanteringen ligger hos den legala funktionen som leds av chefsjuristen. Koncernbolagen är endast inblandade i mindre tvister som är direkt hänförliga till verksamheten.

Inom segment Building Systems görs regelbundet avsättningar för potentiella framtida anspråk. Avsättningarna bygger bl.a. på Building Systems historiska kostnader för olika reklamationer. Härutöver görs inom såväl Building Systems som Products & Solutions avsättningar för uppkomna tvister, som bedöms utmytna i risk för betalningsansvar. Garantiavsättningen för 2016 uppgick till 8 MSEK (14), se not 24.

IS/IT

Lindab harmoniserar koncernens affärsprocesser och konsoliderar IS/IT-system i syfte att etablera en hållbar värdekedja som erbjuder olika kund- och marknadssegment orderhantering och service i balans med totalkostnad.

För att möjliggöra hög tillgänglighet, katastrofberedskap och minimera risken för driftstörning har dublerad IT-infrastruktur (kommunikationslinjer, servrar, lagring och serverhallar) etablerats.

Regelbundna riskanalyser, innefattande identifiering, analys samt riskreducerande åtgärder utförs för affärskritiska IS/IT-system.

En koncernövergripande projektmetod är implementerad för att stödja en störningsfri uppstart vid utrustning av harmoniserade affärsprocesser och gemensamma konsoliderade IS/IT-system.

Strategiska risker

Konkurrens

Lindab möter på de olika marknaderna både ett större antal små lokala företag och ett litet antal relativt stora nationella och multinationella företag. Bland bolagets konkurrenter finns bland andra Ruukki Construction, Tata Steel, Arcelor Mittal Construction, Marley, Balex Metal, Budmat, Pruszyński, Fläkt Woods, Swegon, Systemair, Trox, Goldbeck och Llentab.

För att möta konkurrensen har Lindab valt att arbeta med högautomatiserade centrala produktionsenheter för volymprodukter. Dessa produkter kan enkelt transporteras. Detta kombineras med lokala mindre produktionsenheter för produkter som kräver lokal anpassning.

Genom Lindabs välutvecklade distributionsnät kan förändringar, trender och nya krav fångas upp från kunder och ligga till grund för anpassningar av produkter, systemlösningar och tjänster.

Lindabs huvudråvara är stål, huvudsakligen i form av tunnplåt och Lindabs konkurrenskraft påverkas delvis av förändringar på råvarupriserna.

Lindab rationaliserar kontinuerligt produktion, distribution och organisation för att bibehålla konkurrenskraften. Stål har många fördelar framför konkurrerande material såsom plast och betong. Kundkampanjer har också inflytande på kundernas val av produkter. Lindab arbetar för att bygga långsiktiga relationer med kunderna samt att ge mervärde genom att förenkla byggandet med Lindabs produkter och systemlösningar.

Kundbeteende

Efterfrågan på Lindabs produkter påverkas av förändringar i kundernas investeringsplaner och produktionsnivåer. Kundernas investeringar kan förändras om den politiska eller ekonomiska situationen i ett land eller en bransch förändras. Lindab har egen verksamhet i 32 länder, vilket balanserar de olika landspecifika riskerna i byggbranschen. Då byggbranschen är en cyklisk bransch går det dock inte att skydda sig mot en nedgång i världskonjunkturen. Den nuvarande ekonomiska konjunktursituationen i Europa påverkar merparten av Lindabs marknader och har därför en viss inverkan på Lindab. Även politiska oroligheter och instabilitet på t.ex. den ryska marknaden har haft påverkan på Lindab.

Makroekonomi/marknad

Lindabs affärsverksamhet är sencyklisk med 80 procent av försäljningen riktad mot yrkesbyggnader samt ett produkt- och lösningssortiment där merparten installeras först under ett senare skede i byggprocessen. Över tiden följer byggmarknaden som regel den övergripande BNP-utvecklingen, fast med större fluktuation. Marknaden för yrkesbyggnader ligger ofta något senare i konjunkturcykeln jämfört med bostäder då projekten generellt är större och har längre ledtider.

Under normala konjunkturcykler ger detta Lindab ett visst handlingsutrymme att hantera kapacitetsplaneringen. Vid makroekonomiska kriser, likt finanskrisen 2008, gäller dock snarare det omvända med snabba och betydligt kraftigare svängningar i byggaktiviteten jämfört med den allmänna ekonomin.

Finansiella risker

För beskrivning av finansiella risker, se not 3.

Efterlevnadsrisker

Skatter

Lindab bedriver verksamhet i många olika länder, framför allt i Europa,

och upplever generellt att skattelagstiftning och tillämpningen av denna blivit mer komplex. Förutsägbarheten har minskat och det är allt mer angeläget att ha uppdaterade och välfungerande system och processer för hantering av skatter och avgifter.

Inom inkomstskatteområdet fokuseras även på internprissättningsfrågor, som avser de priser som avtalas vid gränsöverskridande transaktioner mellan närstående företag. Internpriserna påverkar intäkter och kostnader och därmed beskattningsbart resultat i de länder där verksamheten bedrivs. Det internationellt vedertagna synsättet är att villkoren ska överensstämja med de som skulle ha avtalats mellan oberoende parter, den s.k. armlängdsprincipen. I princip samtliga länder, där Lindab har bolag, är medlemmar i OECD. Lindab arbetar kontinuerligt med att tillse att koncernen följer OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations, både vad gäller prissättningen, dokumentation och i övrigt. Lindab följer även utvecklingen inom BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) för att ytterligare kunna anpassa sig till de nya reglerna.

Lindab arbetar i övrigt med att utveckla och anpassa rutiner för att identifiera risker på skatteområdet och för att kunna hantera dessa på ett ändamålsenligt sätt. Lindab har även löpande kontakt med skatterådgivare för tolkning av skatteregler och bedömning av hur olika frågor ska hanteras. Vid en felaktig hantering kan Lindab drabbas av högre rörelsekostnader eller skattekostnader jämte räntekostnader och straffavgifter.

Koncernen är inte inblandad i några skattetvister som kan medföra materiell negativ inverkan på koncernens resultat och ställning.

Miljö

Lindab arbetar aktivt med att minimera den miljöpåverkan koncernens verksamhet och produkter ger upphov till. Lindabs miljöpolicy är ett centralt dokument som ligger till grund för miljöarbetet inom koncernen. Lindabs verksamhet med tillverkning av produkter i stål medför liten miljöpåverkan. I de fall risk för miljöåtagande föreligger görs bedömning om huruvida avsättning erfordras. Under 2016 gjordes inga avsättningar medan det under 2015 gjordes avsättning med 3 MSEK för miljöåtaganden. De restprodukter som uppstår i produktionen består framför allt av metallskrot som återvinns helt och övrigt avfall återvinns till upp emot 90 procent. Det som blir över sorteras och tas om hand enligt gällande lagstiftning.

För att skydda bolaget och tredje part vid eventuella miljöolyckor har Lindab där så krävs enligt lokal lagstiftning miljöförsäkringar och i några fall har det utökats med frivillig miljöansvarsförsäkring. Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för skada som består i, eller är en följd av miljöskada.

Affärsetik

Lindabs anseende är en värdefull tillgång som kan påverkas av Lindabs agerande men också av externa intressenter. Lindabkoncernen strävar efter att undvika handlingar som skulle kunna riskera Lindabs goda rykte. Lindab strävar efter att vara en god samhällsmedborgare där koncernen är verksam. En etisk kod är framtagen och implementerad i koncernen för att säkerställa att samtliga anställda på Lindabs marknader följer god affärssed.

Inom byggbranschen och på de olika geografiska marknader där Lindab är verksam förekommer det att vissa aktörer agerar på ett sätt som inte följer god affärssed. Lindab har sedan lång tid en konkurrenspolicy som löpande uppdateras. Agerande i strid mot konkurrensreglerna accep-

teras inte. Lindab har nolltolerans vad gäller korruption och en antikorrupsionspolicy finns för att säkerställa att handlande som kan betraktas som korruption inte äger rum inom koncernen.

Arbetsmiljö

En god och säker arbetsmiljö är en strategiskt viktig fråga i koncernen. Lindabs arbetsmiljöpolicy är implementerad i koncernen med tydligt formulerat ansvar, för såväl chefer som medarbetare. Stor vikt läggs vid det förebyggande arbetet som sker i samarbete mellan ledning, medarbetare, skyddsorganisation och företagshälsovård.

Inträffade olyckor, som gett upphov till förlorad arbetstid i minst en dag, följs upp månadsvis och redovisas som LTIF (Lost Time Injury Frequency). LTIF har under de senaste tre åren sjunkit från 12,3 till 8,8. Vid mycket allvarliga olyckor, med risk för bestående men, ska koncernchefen informeras inom 24 timmar och uppföljning med korrigerande och förebyggande åtgärder genomförs inom 2 veckor. Under 2016 inträffade tre allvarliga olyckor. De skadade personerna är helt återställda.

Intern kontroll

Lindab prioriterar bolagsstyrning och arbetar med fastställande, implementering och uppföljning av olika policys. Ytterligare beskrivning av bolagsstyrning och intern kontroll finns redovisat på sidorna 47-57.

Aktiekapitalet

Aktiekapitalet uppgick per den 31 december 2016 till 78 707 820 SEK fördelat på 78 707 820 aktier av endast serie A. Samtliga aktier har ett kvotvärde om 1,00 SEK.

Lindab innehar 2 375 838 egna aktier (2 375 838), vilket motsvarar 3,0 procent (3,0) av det totala antalet Lindabaktier. Antalet utestående aktier är 76 331 982 (76 331 982).

Alla aktier har samma rätt till utdelning och överskott vid likvidation samt berättigar till en röst vid Lindabs årsstämma. Enligt Lindabs bolagsordning får det emitterade aktiekapitalet inte understiga 60 MSEK och inte överstiga 240 MSEK och antalet aktier inte understiga 60 000 000 och inte överstiga 240 000 000.

Det finns inga begränsningar i lag eller i bolagsordningen med avseende på aktiernas överlåtbarhet.

Bolaget hade ett börsvärde på 5 576 MSEK (4 801) och 7 257 aktieägare (8 313) per den 31 december 2016. Den största aktieägaren i relation till utestående aktier är Creades AB som äger 10,3 procent (10,3). Därefter följer Handelsbanken Fonder 8,1 procent (6,1), Fjärde AP-fonden 8,0 procent (8,0), Lannebo Fonder 8,0 procent (8,1) och Skandia 5,2 procent (5,7). Dessa fem största ägare innehar tillsammans 39,6 procent (38,2) av aktiekapitalet och rösterna. De tio största innehavarna utgör 57,3 procent (57,4) av aktierna, Lindabs eget innehav ej medräknat.

Det föreligger inga begränsningar i hur många aktier en aktieägare kan representera vid en bolagsstämma. Lindab känner inte till några avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i deras rätt att överlåta aktierna.

Bolagsordningen anger att styrelsens ledamöter väljs vid årsstämman. Tillsättande och entledigande av styrelseledamöter regleras i övrigt av bestämmelserna i aktiebolagslagen och koden för bolagsstyrning. Aktiebolagslagen anger vidare att ändringar i bolagsordningen i förekommande fall ska beslutas vid bolagsstämmor.

Utdelning

Utdelningspolicy

Lindabs utdelningspolicy är att utdelningen ska motsvara 30 procent av nettoresultatet, men alltid ta hänsyn till bolagets kapitalstruktur, förvärvsbehov och långsiktiga finansieringsbehov.

Förslag till vinstdisposition för verksamhetsåret 2016

Lindabs styrelse föreslår att årsstämman den 9 maj 2017 beslutar om en utdelning på 1,40 SEK per aktie, vilket är i linje med bolagets utdelningspolicy och ger en utdelning om totalt 107 MSEK. Avstämningsdag för rätt till utdelning föreslås till den 11 maj 2017, varvid utdelning beräknas kunna betalas ut till aktieägarna den 16 maj.

Till årsstämmans förfogande:

SEK	
Balanserade vinstmedel	418 412 046
Årets vinst	774 147
Balanserade vinstmedel vid årets slut	419 186 193

Styrelsen föreslår att vinstmedel disponeras enligt följande:

SEK	
Till aktieägarna	106 864 775
I ny räkning balanseras	312 321 418
Totalt	419 186 193

Nettoomsättning och resultat

- Nettoomsättningen ökade med 3 procent till 7 849 MSEK (7 589), varav organisk tillväxt uppgick till 4 procent.
- Rörelseresultatet ökade till 511 MSEK (463), exklusive engångsposter om -28 MSEK (6). Rörelseresultatet ökade med 3 procent till 483 MSEK (469).
- Årets resultat uppgick till 306 MSEK (305) och resultat per aktie ökade med 1 procent till 4,02 SEK (3,99).

Nettoomsättning

Nettoomsättningen uppgick till 7 849 MSEK (7 589), vilket är en ökning med 3 procent jämfört med föregående år. Den organiska tillväxten uppgick till 4 procent. Valutaeffekter har påverkat omsättningen negativt med 1 procent medan genomförda förvärv och avyttringar sammantaget inte har haft någon påverkan. Nettoomsättningen i utlandet ökade med 1 procent och uppgick till 5 846 MSEK (5 802), vilket motsvarade 74 procent (76) av koncernens totala försäljning.

Lindab har egen verksamhet i 32 länder (32) och hade under 2016 en geografisk fördelning med 47 procent (44) av totalförsäljningen inom Norden, 33 procent (33) inom Västeuropa, 17 procent (19) inom CEE/CIS samt 3 procent (4) till övriga marknader.

Under 2016 hade Lindab positiv organisk tillväxt under samtliga kvartal. Det större segmentet Products & Solutions hade en organisk tillväxt för helåret på 4 procent medan Building Systems hade en organisk tillväxt på 6 procent. Inom Products & Solutions var försäljningsutvecklingen särskilt god i Norden medan merparten av försäljningstillväxten i Building Systems kom från Polen, Tyskland och Italien.

Säsongsvariationer

Lindabs verksamhet påverkas av byggbranschens säsongsvariationer och den högsta nettoomsättningen uppnås normalt under andra halvåret.

Utveckling per segment

Koncernen rapporteras i två segment, Products & Solutions och Building Systems. Fördelningen av nettoomsättning och rörelseresultat per segment framgår av tabellen på sidan 66.

Segment Products & Solutions

Products & Solutions produkt- och lösningserbjudande omfattar produkter och hela system för ventilation, kyla och värme, samt byggpro-

dukter och bygglösningar såsom takavvattning i stål, beklädnad av tak och vägg, stålprofiler för vägg-, tak- och bjälklagskonstruktioner samt hallbyggnader.

Nettoomsättningen uppgick till 6 949 MSEK (6 727), en ökning med 3 procent, organiskt var ökningen 4 procent. Samtliga produktområden inom ventilationsområdet hade positiv organisk tillväxt under 2016, särskild god var den inom de mer tekniska produktområdena Inneklimatslösningar, Luftbehandling och Brandsäkerhet. Försäljningen ökade inom Bygglösningar medan den minskade inom Takavvattning och byggprodukter.

Den organiska försäljningstillväxten var särskilt stark i Norden, drivet av en god utveckling i Sverige. Även Danmark och Norge visade bra tillväxt medan försäljningen var oförändrad i Finland. Sammantaget för helåret hade även Västeuropa en god tillväxt trots en svagare inledning av året. Den starka högkonjunkturen i Irland fortsatte under 2016 med försäljningsrekord som följde. I Storbritannien noterades ingen negativ effekt på försäljningen från Brexit då ventilationsmarknaden är sencyklisk. I CEE/CIS, som står för 14 procent av segmentets försäljning, minskade försäljningen justerat för valuta och förvärv. Minskningen var relaterad till produktområdet Takavvattning och byggprodukter.

Rörelseresultatet, exklusive engångsposter, ökade med 12 procent till 565 MSEK (504). Rörelsemarginalen, exklusive engångsposter ökade till 8,1 procent (7,5). Förbättringen i rörelseresultat förklaras främst av högre volym drivet av framförallt Norden och delar av Västeuropa.

Segment Building Systems

Building Systems erbjuder kompletta monteringsfärdiga stålbyggnadssystem och egna IT-programvaror som förenklar projekterings- och ofertprocessen för både konstruktörer och entreprenörer.

Nettoomsättningen under 2016 uppgick till 900 MSEK (862), vilket är en ökning med 4 procent jämfört med föregående år. Organiskt var försäljningsökningen 6 procent.

Såväl Västeuropa som CEE hade god försäljningstillväxt under året medan försäljningen till CIS fortsatte att sjunka. I Västeuropa drevs tillväxten framförallt av segmentets största marknad, Tyskland, samt ett större projekt i Italien. I CEE var tillväxten god i Polen. Marknadssituationen fortsatte att vara utmanande i CIS med minskad försäljning i merparten av länderna. Dock gav orderingången under slutet av året vissa positiva signaler. Försäljningen till Afrika var på jämförbar nivå med 2015, då försäljningen ökade kraftigt.

Nettoomsättning och tillväxt

	2016	2015	2014
Nettoomsättning, MSEK	7 849	7 589	7 003
Förändring, MSEK	260	586	480
Förändring, %	3	8	7
Varav			
Organiskt, %	4	2	5
Förvärv/Avyttring, %	0	4	0
Valutaeffekter, %	-1	2	2

Nettoomsättning per region

MSEK	2016	Andel, %	2015	Andel, %	2014	Andel, %
Norden	3 654	47	3 372	44	3 208	46
Västeuropa	2 600	33	2 481	33	2 106	30
CEE/CIS	1 352	17	1 408	19	1 479	21
Övriga marknader	243	3	328	4	210	3
Totalt	7 849	100	7 589	100	7 003	100

Rörelseresultatet, exklusive engångsposter, uppgick till –12 MSEK (16). Rörelsemarginalen, exklusive engångsposter uppgick till –1,3 procent (1,9). Building Systems lönsamhet har sedan flera år en stor exponering mot CIS-regionen. Försäljningsminskningen på dessa marknader förklarar merparten av resultatförsämringen. Under andra halvåret 2016 påverkades även resultatet negativt av kraftigt ökade råmaterialpriser.

Bruttoresultatet

Bruttoresultatet ökade med 3 procent till 2 139 MSEK (2 071). Bruttomarginalen uppgick 27 procent (27) av nettoomsättningen.

Övriga rörelseintäkter

Övriga rörelseintäkter uppgick till 72 MSEK (114) och utgörs framför allt av kursvinster på operativa rörelsefordringar/-skulder. I övriga rörelseintäkter ingick föregående år engångsposter om 36 MSEK, varav 34 MSEK avsåg en upplösning av negativ goodwill i samband med förvärvet av IMP Klima, se engångsposterna i tabellen på sidan 67. Under 2016 ingår inga engångsposter.

Indirekta kostnader

Försäljnings- och administrationskostnaderna ökade med 2 procent, till 1 577 MSEK (1 551), motsvarande 20 procent (20) av nettoomsättningen. Forsknings- och utvecklingskostnaderna uppgick till 65 MSEK (58), motsvarande 0,8 procent (0,8) av nettoomsättningen.

Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader uppgick till 86 MSEK (107). I övriga rörelsekostnader ingår engångskostnader med 17 MSEK (17), se engångskostnader sidan 67. Utöver detta ingår även kursförluster på operativa rörelsefordringar/-skulder.

Avskrivningar och nedskrivningar

Årets totala av- och nedskrivningar, som ingår i kostnaderna per funktion, se not 8, uppgick till 174 MSEK (168), varav 38 MSEK (33) avser immateriella tillgångar. Av dessa avser 5 MSEK (3) avskrivningar på koncernmässiga övervärden i immateriella tillgångar.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet ökade till 483 MSEK (469). Rörelseresultatet, exklusive engångsposter, uppgick till 511 MSEK (463), vilket är en ökning med 10 procent jämfört med föregående år. Rörelsemarginalen, exklusive engångsposter, ökade till 6,5 procent (6,1). Det förbättrade resultatet beror främst på en god utveckling i Norden och delar av Västeuropa för segmentet Products & Solutions.

Totala engångsposter som belastat rörelseresultatet uppgår till –28 MSEK (6), se specifikation av engångsposter sidan 67. Årets engångsposter avser främst kostnadsbesparingsaktiviteter. Föregående år avsåg de strukturrelaterade poster och upplösning av negativ goodwill.

Resultat före skatt

Resultat före skatt uppgick till 445 MSEK (431), en ökning med 3 procent. Finansnettot ligger på samma nivå som föregående år och uppgick till –38 MSEK (–38).

Skatter

Skattekostnaden i koncernen för året uppgick till –139 MSEK (–126) och den effektiva skattesatsen uppgick till 31 procent (29). Aktuell skatt uppgår till –120 MSEK (–109). Uppskjuten skatt uppgår till –19 MSEK (–17). Den genomsnittliga skattesatsen var 20 procent (20). Den har beräknats genom en vägning av dotterbolagens resultat före skatt med lokal skattesats för respektive land.

Den högre effektiva skattesatsen jämfört med föregående år och jämfört med den genomsnittliga förklaras av att Lindab inte fullt kunnat utnyttja underskottsavdrag för att minska den totala skattekostnaden. Vidare påverkades föregående år positivt av redovisningen av uppskjuten skatt på tidigare ej redovisade underskottsavdrag i Tyskland. För ytterligare information se not 14.

Årets resultat och resultat per aktie

Årets resultat uppgick till 306 MSEK (305). Resultat efter skatt per aktie före och efter utspädning ökade till 4,02 SEK (3,99).

Totalresultat

Totalresultatet uppgick till 433 MSEK (228). Totalresultatet inkluderar Övrigt totalresultat, som består av omräkningsdifferenser som uppkommer då utländska verksamheter omräknas till SEK, värdet på säkring av nettoinvesteringar, aktuariella vinster och förluster avseende förmånsbestämda pensionsplaner samt skatt. Det är främst omräkningsdifferenser avseende utländska verksamheter tillsammans med säkring av nettoinvesteringar som står för största delen av förändringen mellan åren. Utvecklingen av omräkningsdifferenser drivs i huvudsak av nettoinvesteringar i EUR följt av DKK, CHF, PLN samt GBP, där 1 231 MSEK (1 174) är säkrade via lån och valutaswapar.

Nettoomsättning, rörelseresultat och rörelsemarginal, % per segment

MSEK	Nettoomsättning					Rörelseresultat					Rörelsemarginal,%				
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
Products & Solutions	6 949	6 727	6 084	5 496	5 643	565	504	471	360	398	8,1	7,5	7,7	6,6	7,1
Building Systems	900	862	919	1 027	1 013	–12	16	52	159	100	–1,3	1,9	5,7	15,5	9,9
Övrig verksamhet	-	-	-	-	-	–42	–57	–26	–21	–38	ET	ET	ET	ET	ET
Totalt, exklusive engångsposter	7 849	7 589	7 003	6 523	6 656	511	463	497	498	460	6,5	6,1	7,1	7,6	6,9
Engångsposter	-	-	-	-	-	–28	6	–30	–46	–126	ET	ET	ET	ET	ET
Totalt, inklusive engångsposter	7 849	7 589	7 003	6 523	6 656	483	469	467	452	334	6,2	6,2	6,7	6,9	5,0

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2016	2015
Nettoomsättning	7	7 849	7 589
Kostnad för sålda varor	6, 8, 9, 27	-5 710	-5 518
Bruttoresultat		2 139	2 071
Övriga rörelseintäkter	12	72	114
Försäljningskostnader	6, 8, 9, 27	-1 061	-1 030
Administrationskostnader	6, 8, 9, 10, 27	-516	-521
Forsknings- och utvecklingskostnader	6, 8, 9, 11	-65	-58
Övriga rörelsekostnader	9, 12	-86	-107
Summa rörelsekostnader		-1 656	-1 602
Rörelseresultat		483	469
Ränteintäkter	13	11	17
Räntekostnader	13	-43	-49
Övriga finansiella intäkter och kostnader	13	-6	-6
Finansnetto		-38	-38
Resultat före skatt		445	431
Skatt på årets resultat	14	-139	-126
Årets resultat		306	305
- hänförligt till moderbolagets aktieägare		306	305
- hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		0	0
Resultat per aktie, SEK	15	4,02	3,99

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	Not	2016	2015
Årets resultat		306	305
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Aktuariella vinster/förluster, förmånsbestämda planer		-27	23
Uppskjuten skatt hänförlig till förmånsbestämda planer		6	-6
Summa		-21	17
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser, utländska verksamheter		193	-119
Säkring av nettoinvestering		-57	32
Skatt hänförlig till säkring av nettoinvestering		12	-7
Summa		148	-94
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		127	-77
Totalresultat		433	228
- hänförligt till moderbolagets aktieägare		433	228
- hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		0	0

Specifikation av engångsposter

2016	Products & Solutions	Building Systems	Övrig verksamhet	Totalt
Rörelseresultat exkl. engångsposter	565	-12	-42	511
Engångsposter	-24	-	-4	-28*
Rörelseresultat inkl. engångsposter	541	-12	-46	483
2015				
Rörelseresultat exkl. engångsposter	504	16	-57	463
Engångsposter	35	-9	-20	6**
Rörelseresultat inkl. engångsposter	539	7	-77	469

Rörelseresultatet har justerats med följande engångsposter, vilka redovisats som övriga rörelseintäkter, övriga rörelsekostnader samt av- och nedskrivningar.

2016* -28 MSEK avseende kostnadsbesparingsprogram och governance projekt.

2015** 6 MSEK avseende strukturrelaterade poster, kostnadsbesparingsåtgärder, upplösning av negativ goodwill samt governance projekt.

Kassaflöde

- Kassaflödet från den löpande verksamheten ökade till 499 MSEK (460).
- Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -104 MSEK (-130).
- Nettoskulden uppgick till 1 396 MSEK (1 657).

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten ökade och uppgick till 499 MSEK (460), vilket huvudsakligen förklaras av ett förbättrat rörelseresultat efter återläggning av ej kassaflödespåverkande poster men även förbättrad utveckling av rörelsekapitalet jämfört med föregående år.

Förändringen av rörelsekapitalet har förbättrats och uppgick till 25 MSEK (5). Förändringen i varulager har under året påverkat negativt och uppgår till -77 MSEK (88) och förändringen i rörelsefordringar uppgick till -36 MSEK (-51). Förändringen i rörelseskulder har påverkat positivt och uppgick till 138 MSEK (-32). Utvecklingen totalt sett förklaras av volymökningen inom Products & Solutions samt att förskott från kunder förbättrades under året.

Poster som inte påverkar kassaflödet

Poster som inte påverkar kassaflödet utgörs bl.a. av realiserade kursdifferenser, avsättningar och avskrivningar. Realiserade vinster och förluster i samband med försäljning av tillgångar elimineras eftersom kassaeffekten av avyttring av anläggningstillgångar och verksamheter rapporteras separat under kassaflödet från investeringsverksamheten.

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 125 MSEK (151). Årets investeringar avser underhålls- och återinvesteringar samt effektiviseringsinvesteringar främst i produktionsanläggningar. Avyttringar uppgick till 33 MSEK (31), vilket huvudsakligen förklaras av avyttringar av fastigheter för båda åren.

Netto uppgick kassaflödet för investeringsverksamheten till -92 MSEK (-120), exklusive förvärv och avyttring av dotterbolag.

Företagsförvärv och avyttringar

Under året har inga förvärv eller avyttringar gjorts. Föregående år gjordes följande avyttring och förvärv:

Den 7 augusti avyttrades det amerikanska dotterbolaget Lindab Inc., vars verksamhet omfattade tillverkning och försäljning av ventilationskanaler och komponenter. Bolaget kommer att fortsätta att distribuera Lindabs produkter. Omsättningen uppgick till knappt 150 MSEK under 2014 och bolaget hade 98 anställda.

Den 1 juli förvärvades tillgångarna i det franska bolaget Froid Partn'Air, vars verksamhet omfattar distribution av ventilations och inneklimatprodukter i Marseille-regionen i Frankrike. Nettoomsättningen uppgick årligen till cirka 13 MSEK och företaget har 5 anställda.

Den 1 juli förvärvades det slovenska ventilationsbolaget IMP Klima. Verksamheten omfattar produkter och lösningar för ventilation och inneklimat med spetskompetens inom luftbehandlingsaggregat, renrumsteknik och golvkonvektorer. Nettoomsättningen uppgick årligen till cirka 230 MSEK och bolaget har cirka 360 anställda.

Den 3 juni förvärvades det franska bolaget Nather S.A., vars verksamhet främst omfattar produkter och lösningar för ventilation av bostäder. Bolaget omsatte årligen cirka 45 MSEK och har 17 anställda.

Den 15 januari slutfördes förvärvet av det italienska bolaget MP3. Bolaget är en framstående tillverkare inom lösningar för inneklimat, med specialkompetens inom brandskydd. Bolaget omsatte årligen cirka 210 MSEK och har cirka 95 anställda.

Årets kassaflöde har inte påverkats av företagsförvärv och avyttringar. Föregående år uppgick kassaflödet från företagsförvärv och avyttringar netto till -168 MSEK. För närmare redogörelse se not 5.

Finansieringsverksamheten

Finansieringsverksamheten för året gav ett kassaflöde om -290 MSEK (-177). Kassaflödet för finansieringsverksamheten för båda åren förklaras av betald utdelning om -95 MSEK (-84) samt amortering av lån -195 MSEK (-91).

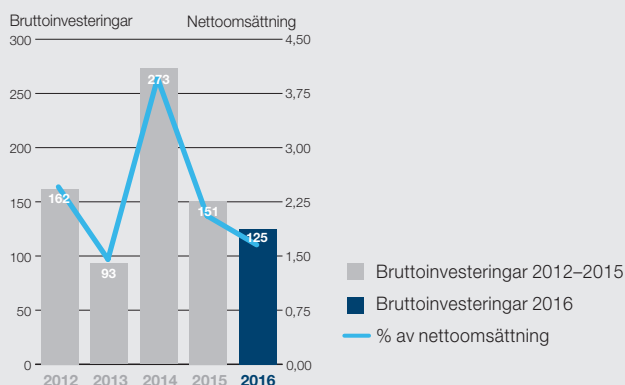
Nettoskulden uppgick till 1 396 MSEK (1 657) per den 31 december 2016. Valutaeffekter ökade nettoskulden med 41 MSEK jämfört med föregående år medan amorteringar av lån har bidragit till den totala minskningen av nettoskulden.

Koncernens rapport över kassaflöden

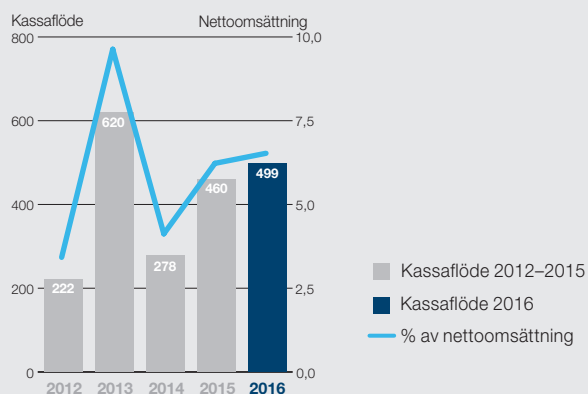
MSEK	Not	2016	2015
Löpande verksamheten			
Rörelseresultat		483	469
Återläggning av avskrivningar och nedskrivningar	8	174	168
Återläggning av realisationsvinster (-)/förluster (+) rapporterade i rörelseresultatet		-14	-5
Avsättningar, ej kassapåverkande		-24	-18
Justering övriga ej kassapåverkande poster		-5	-32
Summa		614	582
Erhållen ränta		11	16
Erlagd ränta		-41	-47
Betald skatt		-110	-96
Kassaflöde från löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		474	455
Förändring av rörelsekapital*			
Varulager (ökning - /minskning +)		-77	88
Rörelsefordringar (ökning - /minskning +)		-36	-51
Rörelseskulder (ökning + /minskning -)		138	-32
<i>Summa förändring av rörelsekapital</i>		25	5
Kassaflöde från den löpande verksamheten		499	460
Investeringsverksamheten			
Förvärv av koncernföretag	5	-	-256
Avyttring av koncernföretag	5	-	88
Investeringar i immateriella tillgångar	16	-21	-21
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	17	-104	-130
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	17	33	31
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-92	-288
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		40	256
Amortering av lån		-235	-347
Aktier för tilldelning, incitamentsprogram		-	-2
Utdelning till aktieägare		-95	-84
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-290	-177
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		285	300
Kursdifferens likvida medel		16	-10
Likvida medel vid årets slut		418	285

*) Rörelsekapital, se definition sidan 114.

Bruttoinvesteringar i anläggningar, exkl. förvärv och avyttringar, MSEK, samt i förhållande till nettoomsättning, %

Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK, samt i förhållande till nettoomsättning, %

Finansiell ställning

- Nettoskulden minskade till 1 396 MSEK (1 657).
- Nettoskuldssättningsgraden uppgick till 0,4 (0,5) vid årets utgång.
- Soliditeten ökade till 51,3 procent (49,1).

Anläggningstillgångar och investeringar

Information om förändringar i sammansättningen av anläggningstillgångar återfinns i kommentarer till Rapporten över kassaflöden på sidan 68.

Varulager och kundfordringar

Varulager har uppgick till 1 159 MSEK (1 045), vilket är en ökning med 11 procent (-6). Kundfordringar uppgick till 1 250 MSEK (1 177), vilket är en ökning med 6 procent (11). Utvecklingen förklaras av den ökade försäljningsvolymen inom Products & Solutions. Varulager och kundfordringar vid årets slut i relation till nettoomsättningen uppgick till 15 procent (14) respektive 16 procent (16).

Likvida medel

Koncernens likvida medel uppgick vid årets utgång till 418 MSEK (285). I likvida medel ingår spärrade medel med 3 MSEK (5). Disponibla likvida medel inklusive outnyttjade krediter uppgick till 1 404 MSEK (1 164), baserat på en underliggande kreditram på 2 100 MSEK (2 100).

Avkastning på sysselsatt kapital

Koncernens genomsnittliga sysselsatta kapital inklusive goodwill och koncernmässiga övervärden uppgick till 5 642 MSEK (5 654), vilket ligger i nivå med föregående år. Avkastning på sysselsatt kapital inklusive goodwill uppgick till 8,8 procent (8,6).

Eget kapital

Vid årets slut uppgick koncernens eget kapital till 3 849 MSEK (3 511). Nettot av Omräkningsdifferenser, utländska verksamheter och Säkring av nettoinvesteringar, exklusive skatt, har påverkat eget kapital positivt med 136 MSEK (-87) medan aktuariella förluster avseende förmånsbestämda pensionsplaner exklusive skatt har påverkat eget kapital negativt med -27 MSEK (23). Det under föregående år avslutade incitamentsprogrammet hade en sammantagen påverkan på 2015 med 21 MSEK. Utdelning har utbetalats under året med -95 MSEK (-84). Eget kapital per aktie uppgick till 50,41 SEK (45,98). Avkastning på eget kapital, d.v.s. årets resultat i förhållande till eget kapital, uppgick till 8,4 procent (8,8).

Nettoskuld

Nettoskulden uppgick per 31 december 2016 till 1 396 MSEK (1 657). Valutaeffekter ökade nettoskulden med 41 MSEK jämfört med föregående år medan amorteringar av lån har bidragit till minskningen av nettoskulden. Nettoskulden utgörs av långa och korta räntebärande skulder, inklusive räntebärande avsättningar minskade med räntebärande tillgångar samt kassa- och banktillgodohavanden. Räntebärande skulder uppgick till 1 871 MSEK (1 995) varav avsatt till pensioner uppgick till 211 MSEK (189). Räntebärande tillgångar inklusive kassa/bank uppgick till 475 MSEK (338).

Nettoskulden ingår som en del av koncernens finansiella mål. Målet är att den säsongsjusterade nettoskulden* i relation till EBITDA, exklusive engångsposter, inte ska överstiga 2,5. Nettoskuldssättningsgraden, d.v.s. nettoskulden i förhållande till eget kapital, uppgick till 0,4 ggr (0,5).

* Genomsnittlig nettoskuld för året

Räntetäckningsgrad

Räntetäckningsgraden, vilket ger uttryck för koncernens förmåga att betala räntor, uppgick till 11,4 ggr (9,7).

Soliditet

Koncernens soliditet, d.v.s. eget kapital i förhållande till totala tillgångar uppgick till 51 procent (49).

Kreditavtal

I februari 2014 ingicks kreditavtal med Nordea/SEB och Svensk Exportkredit (SEK). Kreditramen med Nordea/SEB löpte på 3 år och krediten med SEK på 5 år. Den nuvarande kreditramen med Nordea/SEB, förlängdes med ytterligare ett år både i januari 2015 och 2016. Kreditramen löper nu till första kvartalet 2019. De långfristiga krediterna uppgår till 1 600 MSEK (1 600) från Nordea/SEB samt till 500 MSEK (500) från SEK.

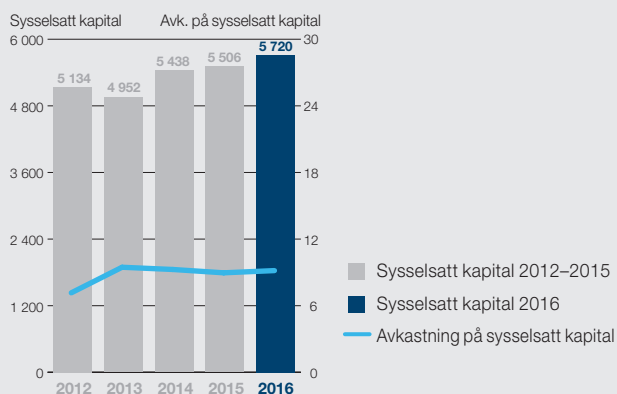
Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter uppgick till 22 MSEK (21) och eventalförpliktelser uppgick till 19 MSEK (20).

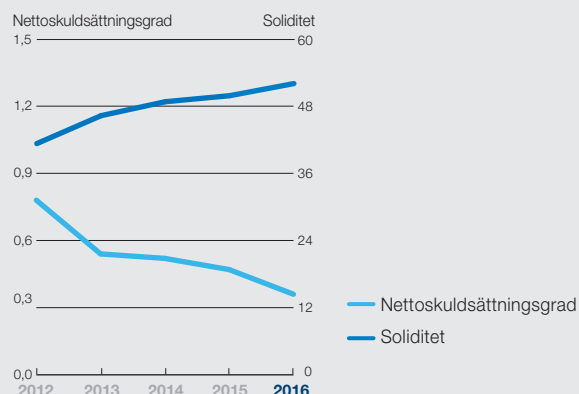
Koncernens rapport över finansiell ställning

MSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31	MSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR				EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Anläggningstillgångar				Eget kapital			
<i>Immateriella tillgångar</i>				<i>Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare</i>			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande	16	20	21	Aktiekapital	22	79	79
Patent och liknande rättigheter	16	14	2	Övrigt tillskjutet kapital		2 260	2 260
Goodwill	16	2 963	2 897	Omräkningsreserv		106	-43
Övriga immateriella tillgångar	16	89	100	Balanserad vinst inklusive årets resultat		1 403	1 213
<i>Summa immateriella tillgångar</i>		<i>3 086</i>	<i>3 020</i>			<i>3 848</i>	<i>3 509</i>
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				<i>Innehav utan bestämmande inflytande</i>			
Byggnader och mark	17, 27	799	798	Summa eget kapital		3 849	3 511
Maskiner och inventarier	17	439	451	Långfristiga skulder			
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	17	61	52	<i>Räntebärande skulder</i>			
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		<i>1 299</i>	<i>1 301</i>	Skulder till kreditinstitut	25	1 625	1 713
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				<i>Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser</i>			
Finansiell placering	23	45	47		23	211	189
Uppskjuten skattefordran	14	67	100	<i>Summa räntebärande skulder</i>		<i>1 836</i>	<i>1 902</i>
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	4	4	<i>Ikke räntebärande skulder</i>			
Andra långfristiga fordringar	19	4	4	Uppskjuten skatteskuld	14	95	115
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		<i>120</i>	<i>155</i>	Övriga avsättningar	24	17	21
Summa anläggningstillgångar		4 505	4 476	Övriga skulder		4	5
Omsättningstillgångar				<i>Summa ikke räntebärande skulder</i>			
Varulager	20	1 159	1 045			<i>116</i>	<i>141</i>
Kundfordringar	21	1 250	1 177	Summa långfristiga skulder		1 952	2 043
Övriga fordringar	21	65	61	Kortfristiga skulder			
Aktuell skattefordran		13	20	<i>Räntebärande skulder</i>			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	81	79	Skulder till kreditinstitut	25	2	7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, räntebärande	21	12	6	Checkräkningskredit	25	29	70
Likvida medel		418	285	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	4	16
Summa omsättningstillgångar		2 998	2 673	<i>Summa räntebärande skulder</i>		<i>35</i>	<i>93</i>
SUMMA TILLGÅNGAR		7 503	7 149	<i>Ikke räntebärande skulder</i>			
				Förskott från kunder			
				158			
				85			
				Leverantörsskulder			
				837			
				790			
				Aktuell skatteskuld			
				34			
				45			
				Övriga avsättningar			
				24			
				17			
				30			
				Övriga skulder			
				134			
				104			
				Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
				26			
				487			
				448			
				<i>Summa ikke räntebärande skulder</i>			
				1 667			
				1 502			
				Summa kortfristiga skulder			
				1 702			
				1 595			
				SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			
				7 503			
				7 149			

Syssest kapital, MSEK och avkastning på syssest kapital, %

Nettoskudsättningsgrad och soliditet, ggr och %

Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen

MSEK	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräknings-reserv	Balanserad vinst inkl årets resultat	Summa		
Ingående balans per 1 januari 2015	79	2 239	51	975	3 344	-	3 344
Årets resultat				305	305		305
Övrigt totalresultat, netto efter skatt							
Aktuariella vinster/förluster, förmånsbaserade planer				17	17		17
Omräkningsdifferenser, utländska verksamheter			-119		-119		-119
Säkring av nettoinvestering			25		25		25
Summa totalresultat	-	-	-94	322	228	-	228
Incitamentsprogram ¹⁾		0			0		0
Förfall termin att förvärva egna aktier, incitamentsprogram		17			17		17
Effekt ej nyttjade aktier, incitamentsprogram		6			6		6
Utdelning till aktieägare		-2			-2		-2
Aktier för tilldelning, incitamentsprogram				-84	-84		-84
Transaktioner med aktieägarna	-	21	-	-84	-63	-	-63
Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande						2	2
Utgående balans per 31 december 2015	79	2 260	-43	1 213	3 509	2	3 511
Årets resultat				306	306	-	306
Övrigt totalresultat, netto efter skatt							
Aktuariella vinster/förluster, förmånsbaserade planer				-21	-21		-21
Omräkningsdifferenser, utländska verksamheter			194		194	-1	193
Säkring av nettoinvestering			-45		-45		-45
Summa totalresultat	-	-	149	285	434	-1	433
Utdelning till aktieägare				-95	-95		-95
Transaktioner med aktieägarna	-	-	-	-95	-95	-	-95
Utgående balans per 31 december 2016	79	2 260	106	1 403	3 848	1	3 849

1) Vid årsstämman 2012 beslöts att införa ett långsiktigt aktierelaterat incitamentsprogram. För att säkerställa att Lindab skulle inneha aktier för maximal tilldelning tecknades termin med tredje part att förvärva egna aktier, vilket innebar att ingen utspädning uppstod. Incitamentsprogrammet initierat under 2012 förföll 2014 och reglerades i juni 2015.

Moderbolaget

Moderbolaget är ett holdingbolag som innehar aktierna i Lindab AB, där huvudkontorets funktioner bedrivs. Lindab AB, som är det ursprungliga moderbolaget i Lindabkoncernen äger också flertalet dotterbolag direkt.

Moderbolagets nettoomsättning uppgick under räkenskapsåret till 4 MSEK (3). Årets resultat uppgick till 1 MSEK (1). Mottagna koncernbidrag från dotterbolag uppgick till 34 MSEK (34). Utdelning från dotterbolag har ej erhållits under 2016.

Resultaträkning

MSEK	Not	2016	2015
Nettoomsättning		4	3
Administrationskostnader	9, 10	-4	-4
Övriga rörelseintäkter	12	0	0
Övriga rörelsekostnader	6, 9, 10, 12	0	0
Rörelseresultat		0	-1
Resultat från dotterbolag	13	34	34
Räntekostnader interna	13	-33	-32
Resultat före skatt		1	1
Skatt på årets resultat	14	0	0
Årets resultat*		1	1

*) Totalresultat överensstämmer med årets resultat för alla perioder.

Balansräkning

MSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	30	3 467	3 467
Finansiella räntebärande anläggningstillgångar		6	7
Uppskjuten skattefordran		2	2
Summa anläggningstillgångar		3 475	3 476
Omsättningstillgångar			
Fordran på koncernföretag		34	34
Aktuell skattefordran		0	0
Likvida medel		0	0
Summa omsättningstillgångar		34	34
SUMMA TILLGÅNGAR		3 509	3 510
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	22	79	79
Reservfond		708	708
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		90	90
Balanserad vinst		329	423
Årets resultat*		1	1
Summa eget kapital		1 207	1 301
Avsättningar			
Räntebärande avsättningar		6	7
Summa avsättningar		6	7
Långfristiga skulder			
Räntebärande skuld till koncernföretag		2 198	2 166
Summa långfristiga skulder		2 198	2 166
Kortfristiga skulder			
<i>icke räntebärande skulder</i>			
Skuld till koncernföretag		96	34
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	2	2
<i>Summa icke räntebärande skulder</i>		98	36
Summa kortfristiga skulder		98	36
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 509	3 510

*) Totalresultat överensstämmer med årets resultat för alla perioder.

Kassaflödesanalys

MSEK	2016	2015
Rörelseresultat	0	-1
Avsättningar, ej kassaflödespåverkande	0	-1
Erlagd ränta	-33	-32
Betald skatt	0	1
Kassaflöde från löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-33	-33
Förändring av rörelsekapital		
Rörelseskulder	62	34
Kassaflöde från den löpande verksamheten	29	1
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån från koncernbolag	66	83
Lämnad utdelning	-95	-84
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-29	-1
Årets kassaflöde		
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	0	0

Förändringar i moderbolagets egna kapital

MSEK	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Totalt eget kapital
	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Årets resultat*	
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Över-kurs-fond	Balan-serad vinst		
Ingående balans per 1 januari 2015	79	708	90	506	1	1 384
Årets resultat					1	1
<i>Transaktioner med aktieägare</i>						
Utdelning till aktieägare				-84		-84
Utgående balans per 31 december 2015	79	708	90	423	1	1 301
Årets resultat					1	1
<i>Transaktioner med aktieägare</i>						
Utdelning till aktieägare				-95		-95
Utgående balans per 31 december 2016	79	708	90	329	1	1 207

*) Totalresultat överensstämmer med årets resultat för alla perioder.

Eget kapital

Se not 22, Eget kapital och antal aktier, för information om aktietransaktioner och mandat godkända av årsstämman.

Risker, riskhantering och intern kontroll

Se Förvaltningsberättelse, sidorna 60-64, Bolagsstyrningsrapporten på sidorna 47-57 samt not 3.

Koncernen: Fem år i sammandrag

MSEK om ej annat anges

Nettoomsättning och resultat	2016	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning	7 849	7 589	7 003	6 523	6 656
Tillväxt, %	3	8	7	-2	-3
varav organiskt	4	2	5	-1	-5
varav förvärv/avyttring	0	4	0	1	3
varav valutaeffekter	-1	2	2	-2	-1
Omsättning i utlandet, %	74	76	75	76	76
Rörelseresultat före avskrivningar - EBITDA	657	637	625	609	490
Avskrivningar	174	168	158	157	156
Rörelseresultat	483	469	467	452	334
Engångsposter ¹⁾	-28	6	-30	-46	-126
Rörelseresultat, exklusive engångsposter	511	463	497	498	460
Resultat före skatt	445	431	386	329	178
Årets resultat	306	305	283	233	122
Totalresultat	433	228	366	283	36
Kassaflöde					
Kassaflöde från löpande verksamhet	499	460	278	620	222
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-92	-288	-292	-111	-441
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-290	-177	-24	-482	291
Årets kassaflöde	117	-5	-38	27	72
Operativt kassaflöde	544	442	58	546	319
Sysselsatt kapital och finansiering					
Balansomslutning	7 503	7 149	6 961	6 517	6 623
Sysselsatt kapital	5 720	5 506	5 438	4 952	5 134
Nettoskuld	1 396	1 657	1 746	1 612	2 106
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	3 848	3 509	3 344	2 967	2 683
Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	1	2	-	-	-
Data per aktie, SEK					
Genomsnittligt antal aktier, tusental	76 332	76 332	76 332	76 332	75 998
Antal utestående aktier, tusental	76 332	76 332	76 332	76 332	76 332
Resultat per aktie, SEK	4,02	3,99	3,71	3,05	1,61
Eget kapital per aktie, SEK	50,41	45,98	43,81	38,87	35,15
Kassaflöde från löpande verksamhet per aktie, SEK	6,54	6,03	3,64	8,12	2,92
Utdelning per aktie (för 2016 enligt styrelsens förslag)	1,40	1,25	1,10	-	-
P/E-tal	18,2	15,8	17,7	20,8	26,7
Börskurs vid årets slut, LIAB	73,05	62,90	65,60	63,40	43,00
Börsvärde vid årets slut	5 576	4 801	5 007	4 839	3 282
Investeringar					
Immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar	125	151	273	93	162

Nyckeltal	2016	2015	2014	2013	2012
EBITDA-marginal, %	8,4	8,4	8,9	9,3	7,4
Rörelsemarginal, %	6,2	6,2	6,7	6,9	5,0
Rörelsemarginal, exklusive engångsposter, %	6,5	6,1	7,1	7,6	6,9
Vinstmarginal, %	5,7	5,7	5,5	5,0	2,7
Avkastning på sysselsatt kapital, %	8,8	8,6	8,9	9,1	6,9
Avkastning på eget kapital, %	8,4	8,8	9,0	8,5	4,6
Soliditet, %	51,3	49,1	48,0	45,5	40,5
Nettoskuld/EBITDA, exklusive engångsposter	2,5	3,1	2,9	3,1	3,5
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8
Räntetäckningsgrad, ggr	11,4	9,7	5,9	3,6	2,1
Personal					
Medelantal anställda	5 134	5 052	4 541	4 368	4 509
varav utomlands	4 012	3 951	3 466	3 350	3 469
Antal anställda vid periodens slut	5 136	5 066	4 536	4 371	4 363
Lönekostnad inklusive sociala avgifter och pensionskostnader	2 046	1 969	1 778	1 659	1 706
Försäljning per anställd, KSEK	1 529	1 502	1 542	1 493	1 476

1) Engångsposter för

- 2016, totalt -28 MSEK, bestående av kostnadsbesparingsprogram och governance projekt.
- 2015, totalt 6 MSEK, består av strukturrelaterade poster, kostnadsbesparingsåtgärder, upplösning av negativ goodwill samt governance projekt.
- 2014, totalt -30 MSEK, består av omstruktureringskostnader till följd av omorganisation.
- 2013, totalt -46 MSEK, består av kostnadsbesparingsprogram och omorganisation.
- 2012, totalt -126 MSEK, består av kostnadsbesparingsprogram, -92 MSEK, transaktionskostnader vid förvärv av dotterbolag, -7 MSEK samt kostnader hänförliga till entledigande av koncernchef, -27 MSEK.

I Lindab anses engångsposter föreligga när det är fråga om händelser som inte ingår i de ordinarie affärstransaktionerna och respektive belopp är av en icke oväsentlig storlek och därmed får en inverkan på resultat och nyckeltal.

Finansiella definitioner, se sidan 114.

Noter

Not	Innehåll	sid
01	Allmän information	77
02	Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper	77
03	Finansiella risker	83
04	Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål	85
05	Företagsförvärv och avyttringar	87
06	Personal och ledande befattningshavare	89
07	Segmentsredovisning	91
08	Av- och nedskrivningar per tillgångsslag och funktion	92
09	Kostnader fördelade på kostnadsslag	92
10	Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer	93
11	Forskning och utveckling	93
12	Övriga rörelseintäkter och kostnader	93
13	Finansiella intäkter och kostnader	93
14	Skatt på årets resultat	94
15	Resultat per aktie	95
16	Immateriella tillgångar	96
17	Materiella anläggningstillgångar	98
18	Andra långfristiga värdepappersinnehav	99
19	Andra långfristiga fordringar	99
20	Varulager	99
21	Kortfristiga fordringar	99
22	Eget kapital och antal aktier	100
23	Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	100
24	Övriga avsättningar	102
25	Koncernens upplåning och finansiella instrument	103
26	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	104
27	Leasing	105
28	Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	105
29	Transaktioner med närstående	106
30	Händelser efter rapportperioden	106
31	Koncern- och intresseföretag	107

Not 01 Allmän information

Lindab International AB med säte i Båstad, registrerat i Sverige under organisationsnummer 556606-5446 (Moderbolaget) och dess dotterföretag (sammanslaget Koncernen) och dess verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen. Huvudkontorets adress är Lindab International AB, 269 82 Båstad.

Denna koncernredovisning har, den 19 mars 2017, godkänts av styrelsen och verkställande direktören för publicering. Koncernens rapport över totalresultat och

rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på ordinarie årsstämma den 9 maj 2017.

Information om koncernens sammansättning vid räkenskapsårets utgång framgår av not 31.

Om ej annat anges avses belopp i MSEK.

Not 02 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Grund för rapportens upprättande

Lindab upprättar koncernredovisningen i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), sådana de antagits av EU och Rekommendation 1, Kompletterande redovisning för koncerner, från Rådet för finansiell rapportering.

Lindab tillämpar anskaffningsvärdeметoden vid värdering av tillgångar och skulder utom vad gäller vissa finansiella instrument som värderas till verkligt värde.

Nya eller ändrade IFRS standarder och nya tolkningar 2016

De nya ändrade standarder som har trätt ikraft och gäller för räkenskapsåret 2016 har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya eller ändrade standarder och nya tolkningar vilka ännu inte trätt ikraft

De nya och ändrade standarder och tolkningar som givits ut av International Accounting Standards Board (IASB) samt IFRS Interpretations Committee (IFRIC) men som träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2017 eller senare har ännu inte börjat tillämpas av koncernen. Nedan beskrivs de som bedöms få påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

- IFRS 9 Finansiella instrument. Ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2018 eller senare.
- IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, inklusive ändringar i IFRS 15: Tillämpningstidpunkt för IFRS 15. Ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2018 eller senare.
- Förtydliganden i IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder*. Ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2018 eller senare.
- IFRS 16 Leases*. Ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 eller senare.
- Ändringar i IAS 7 Rapport över kassaflöden ("Disclosure Initiative")*. Ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2017 eller senare.

* Ej godkända för tillämpning inom EU ännu.

IFRS 9 *Finansiella instrument* kommer att ersätta IAS 39 *Finansiella instrument: Redovisning och värdering*. IFRS 9 innehåller nya principer för hur finansiella tillgångar ska klassificeras och värderas. Avgörande för vilken värderingskategori en finansiell tillgång hänförs till beror på företagets affärsmodell (syftet med innehavet av den finansiella tillgången), dels den finansiella tillgångens kontraktssenliga kassaflöden.

Den nya standarden innehåller även nya regler för nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar som innebär att den tidigare "incurred loss-metoden" ersätts av en ny "expected loss-metod". Nedskrivningsreglerna i IFRS 9 bygger på en tre-stegsmodell, där redovisningen av nedskrivningar styrs av förändringar i kreditrisken på de finansiella tillgångarna. Med andra ord är det inte längre nödvändigt att en förlusthändelse inträffar för att en nedskrivning ska redovisas. Standarden innehåller dock förenklingsregler för kundfordringar och leasingfordringar. Dessa innebär att en reserv för kreditförluster kan redovisas direkt och att ingen bedömning behöver göras avseende förändringar i kreditrisken.

Vad gäller säkringsredovisning kvarstår de tre typerna av säkringsredovisningsmodeller som idag finns i IAS 39 (kassaflödesåkringar, verkligt värde säkring och säkring av nettoinvesteringar). IFRS 9 medför dock högre flexibilitet för vilka transaktioner som säkringsredovisning kan tillämpas på. Standarden innebär utökade möjligheter att säkra riskkomponenter i icke-finansiella poster samt att fler typer av instrument kan ingå i en säkringsrelation. Vidare finns det kvantitativa kravet på effektivitet om mellan 80 – 125 procent inte längre krav.

Bolaget har ännu inte avslutat sin utvärdering kring möjlig påverkan på finansiellt resultat eller ställning.

IFRS 15 *Intäkter från avtal med kunder* kommer att ersätta IAS 18 *Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal*. IFRS 15 innebär en modell för intäktsredovisning (fem-stegsmodell) som baseras på när kontrollen av en vara eller tjänst överförs till kunden. Grundprincipen är att ett företag redovisar intäkter för att skildra överföringen av utlovade varor och tjänster till kunder med ett belopp som återspeglar den ersättning som företaget förväntas ha rätt till i utbyte mot dessa varor eller tjänster. Det finns betydligt mer vägledning i IFRS 15 för specifika områden och upplysningskraven är omfattande.

Förtydliganden i IFRS 15 *Intäkter från avtal med kunder* behandlar områdena identifiering av prestationsåtaganden, huvudman kontra agent förhållanden, licenser samt övergångsregler avseende avtalsändringar och avslutade avtal.

Bolaget har ännu inte avslutat sin utvärdering kring möjlig påverkan på finansiellt resultat eller ställning. Koncernen har under 2016 identifierat speciella områden i verksamheten att fokusera på med avseende på de nya krav som ställs. För närvarande arbetar bolaget med att uppskatta påverkan på räkningarna, innefattande de perioder som omfattas av rapportering vid övergång. Förberedelser för eventuella införande av förändringar av system och rutiner har också initierats.

IFRS 16 *Leases* kommer att ersätta IAS 17 *Leasingavtal*. IFRS 16 innebär för leasetagaren att i stort sett samtliga leasingavtal ska redovisas i rapporten över finansiell ställning. Klassificeringen i operationella och finansiella leasingavtal ska därför inte längre göras. Den underliggande tillgången i leasingavtalet redovisas i rapporten över finansiell ställning. I efterföljande perioder redovisas nyttjanderätten till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar samt justerat för eventuella omvärderingar av leasingsskulden. Leasingsskulden redovisas i rapporten över finansiell ställning och redovisas löpande till upplupet anskaffningsvärde minskat med gjorda leasingbetalningar. Leasingsskulden omvärderas vid förändringar i bl.a. leasingperioden, restvärdegarantier och ev. förändringar i leasingbetalningar.

Resultaträkningen kommer att påverkas genom att nuvarande rörelsekostnader hänförliga till operationella leasingavtal kommer att ersättas med avskrivningar och räntekostnader.

Korta leasingkontrakt (12 månader eller kortare) och leasingavtal där underliggande tillgång uppgår till lågt värde behöver inte redovisas i balansräkningen. Dessa kommer att redovisas i rörelseresultatet på samma sätt som nuvarande operationella leasingavtal.

Den nya standarden innehåller mer omfattande upplysningskrav jämfört med nuvarande standard. För leasegivare innebär IFRS 16 inga egentliga skillnader jämfört med IAS 17.

Not 2, forts.

Bolaget har ännu inte avslutat sin utvärdering kring möjlig påverkan på finansiellt resultat eller ställning.

Ändringarna i IAS 7 Rapport över kassaflöden är en del av det s.k. "Disclosure Initiative". Ändringarna innebär ytterligare upplysningskrav för att förstå förändringar i skulder vars kassaflöde redovisas i finansieringsverksamheten. Information ska lämnas om:

- Förändringar avseende kassaflöden från finansieringsverksamheten.
- Icke-kassaflödespåverkande förändringar, t.ex. effekter av förvärv, avyttringar av dotterföretag och effekter av realiserade kursdifferenser.
- Förändringar i finansiella tillgångar, t.ex. om dessa säkrar skulder som härör från finansieringsverksamheten.

Företagsledningens bedömning är att ändringarna kommer att innebära något utökade upplysningskrav.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget Lindab International AB och de företag över vilka moderföretaget har bestämmande inflytande, dotterföretag. Bestämmande inflytande föreligger när moderföretaget har inflytande över investeringsobjektet, är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning.

Moderföretaget gör en ny bedömning av huruvida bestämmande inflytande föreligger om fakta och omständigheter tyder på att en eller flera av de faktorer som anges ovan har ändrats.

Konsolidering av ett dotterföretag sker från och med den dag moderföretaget får bestämmande inflytande och fram till den dag det upphör att ha det bestämmande inflytandet över dotterföretaget. Detta innebär att intäkter och kostnader för ett dotterföretag som förvärvats eller avyttrats under innevarande räkenskapsår inkluderas i koncernens resultaträkning samt övrigt totalresultat från den dag moderföretaget får det bestämmande inflytandet fram till den dag moderföretaget upphör att ha det bestämmande inflytandet.

Koncernens resultat och komponenter i övrigt totalresultat är hänförligt till moderföretagets ägare.

Redovisningsprinciperna för dotterföretag har vid behov justerats för att överensstämma med koncernens redovisningsprinciper. Alla koncerninterna transaktioner, mellanhavanden samt realiserade vinster och förluster hänförliga till koncerninterna transaktioner har eliminerats vid upprättandet av koncernredovisningen.

Rörelseförvärv

Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Överförd ersättning för rörelseförvärvet värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten, vilket beräknas som summan av de verkliga värdena per förvärvstidpunkten för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt emitterade egetkapitalandelar i utbyte mot kontroll över den förvärvade rörelsen. Förvärvsrelaterade kostnader redovisas i resultaträkningen när de uppkommer.

I överförd ersättning ingår även verkligt värde vid förvärvstidpunkten för de tillgångar eller skulder som är följden av en överenskommelse om villkorad köpeskilling. Förändringar i verkligt värde för en villkorad köpeskilling som uppkommer p.g.a. ytterligare information som erhållits efter förvärvstidpunkten om fakta och förhållanden som förelåg per förvärvstidpunkten, kvalificerar som justeringar under värderingsperioden och justeras retroaktivt, med motsvarande justering av goodwill. Alla andra förändringar i det verkliga värdet för en villkorad köpeskilling som klassificeras som en tillgång eller skuld redovisas i enlighet med tillämplig standard. Villkorad köpeskilling som klassificeras som eget kapital omvärderas inte och efterföljande reglering redovisas inom eget kapital.

Vid rörelseförvärv där summan av överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde vid förvärvstidpunkten på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde vid förvärvstidpunkten på identifierbara förvärvade nettotillgångar redovisas skillnaden som goodwill i rapporten över finansiell ställning. Om skillnaden är negativ redovisas denna som en vinst på ett förvärv till lågt pris, negativ goodwill, direkt i resultatet efter omprövning av skillnaden.

Omräkning av utländska dotterföretag och utländsk valuta

Koncernens finansiella rapporter presenteras i svenska kronor (SEK), vilken är moderbolagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta. Resultat- och balans-

räkningar för utländska verksamheter, dotterbolag och intressebolag, tas in med deras funktionella valuta och räknas om till koncernens rapporteringsvaluta med dagskursmetoden. Funktionell valuta är densamma som den lokala valutan för den rapporterade enhetens redovisning.

Samtliga tillgångar och skulder i dotterföretagen räknas om till balansdagskurs och intäkter och kostnader räknas om till årets genomsnittskurs. Vid konsolidering uppstår omräkningsdifferenser, vilka förs direkt till övrigt totalresultat. Vid avyttring av dotterföretag redovisas den ackumulerade omräkningsdifferensen i det koncernmässiga resultatet.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt valutakurser på transaktionsdagen. De svenska koncernföretagens fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurser. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, förs till rapporten över totalresultatet. Kursdifferenser av rörelsekaraktär redovisas som övriga intäkter/övriga kostnader, not 12, och ingår därmed i rörelseresultatet. Kursdifferenser av finansiell karaktär redovisas bland finansiella intäkter och kostnader, not 13.

Intern prissättning

Marknadsbaserad prissättning tillämpas vid koncerninterna transaktioner.

Segmentsrapportering

Lindabs verksamhet rapporteras per segment. Rörelsesegmenten rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapporteringen som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Koncernens segment består av Products & Solutions och Building Systems.

Segmentpresentationen för varje segment bygger på de redovisningsprinciper som beskrivs i denna not. Normala kommersiella villkor i branschen tillämpas vid transaktioner mellan segmenten.

Koncernens information om geografiska områden för segmenten bygger på i vilket land överföringen av risker och förmåner sker.

Redovisning av segment framgår av not 7.

Intäktsredovisning

Intäkter från varuförsäljning redovisas när de väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med varornas ägande överförs till köparen, dvs. när Lindab varken behåller rätten att avyttra varorna eller innehar faktisk kontroll över de sålda varorna, när det är sannolikt att betalning kommer att erhållas och intäkten och de hänförliga kostnaderna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. I de fall produkten kräver installation redovisas intäkten när installationen har slutförts. Lindabs nettoomsättning inom segmentet Products & Solutions avser till övervägande delen produkter och systemlösningar och till mindre delen installationsarbeten. Nettoomsättningen redovisas netto efter avdrag för varuskatter, retur, frakter och rabatter.

Segmentet Building Systems tillverkar och säljer kompletta byggnadssystem i stål och har en projektorienterad verksamhet. Intäktsredovisning sker huvudsakligen vid respektive delleverans i enlighet med vad som regleras i kontraktet då de väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet överförs till köparen. När det är sannolikt att de totala projektkostnaderna kommer att överstiga de totala intäkterna redovisas den förväntade förlusten omedelbart som en kostnad.

Övriga intäkter inkluderar ersättning för sådan försäljning som sker utöver den ordinarie verksamheten, såsom nettovinst på sådana anläggningstillgångar och kursvinster av rörelsekaraktär.

Ränteutgifter redovisas med beaktande av upplupen ränta på balansdagen. Erhållen utdelning redovisas när rätten att erhålla utdelning har fastställts.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter består av ränteutgifter på investerade medel och utdelningar samt vinster på finansiella instrument som värderas via resultatet.

I posten ingår även vinst på säkringsinstrument av nettoinvesteringar, vilka bedöms som den ineffektiva delen av säkringen samt vinst när säkringsinstrument löper ut eller säljs, eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning. Transaktionen redovisas då omedelbart i resultaträkningen i finansnettot.

Finansiella kostnader består av räntekostnader på lån, effekter av upplösningar av nuvärdesberäknade avsättningar samt förluster på finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultatet. I posten ingår även förlust på säkringsinstrument av nettoinvesteringar, vilka bedöms som den ineffektiva delen av säkringen samt vinst när säkringsinstrument löper ut eller säljs, eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning. Transaktionen redovisas då omedelbart i resultaträkningen i finansnettot.

Ränteintäkter respektive räntekostnader på finansiella instrument redovisas enligt effektivräntemetoden. Utdelningsintäkter redovisas när rätten till att erhålla utdelning fastställts. Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Lånekostnader

Lånekostnader kostnadsförs löpande i den period de uppstår om de inte hänförs till tillgångar som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning. Enligt IAS 23 Lånekostnader, ska de i så fall aktiveras.

Inkomstskatter

Redovisad skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är den skatt som antingen ska betalas eller erhållas under det aktuella inkomståret. Tidigare perioders justeringar ingår också här. Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder som i framtiden ska betalas. Värderingen av uppskjutna skatter görs med utgångspunkt från förväntade skulder och fordringar på balansdagen med användande av skattesatser för de enskilda bolagen, som är beslutade eller aviserade på balansdagen.

Skatteeffekten redovisas på samma sätt som hänförlig transaktion, d. v. s. i resultatet, i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är sannolikt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas. Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och -skulder och när de uppskjutna skatterna avser samma skattemyndighet.

Uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag redovisas i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna nyttjas för att medföra lägre skattebetalningar inom överskådlig framtid. Skatt på årets resultat och uppskjutna skattefordringar och -skulder, se not 14.

Engångsposter

Poster som inte ingår i de ordinarie affärstransaktionerna samt när respektive belegg är av en väsentlig storlek och därmed får en inverkan på resultat och nyckeltal, klassificeras som engångsposter.

Resultat per aktie

Posten redovisas i direkt anslutning till koncernens rapport över totalresultat. Resultat per aktie påverkas inte av preferensaktier eller konvertibla skuldebrev, eftersom sådana saknas. Om antalet aktier förändras under året beräknas ett vägt genomsnitt för periodens utestående aktier.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill, som uppkommer som en del vid förvärv av företag och verksamheter värderas enligt IFRS 3 Rörelseförvärv. Se även avsnittet om koncernredovisning sidan 78. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill testas minst årligen, eller när indikation finns, för att identifiera om det föreligger något nedskrivningsbehov. Goodwill redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade nedskrivningar.

För att komma fram till om det föreligger nedskrivningsbehov görs beräkning av diskonterade framtida kassaflöden för den verksamhet till vilken goodwillvärdet är hänförligt. Därvid ska beräkningen göras på de lägsta kassagenererande enheterna inom verksamheterna. För Lindabkoncernen betraktas de två segmenten Products & Solutions samt Building Systems som lägsta kassagenererande enheter för vilka en nedskrivningsprövning görs.

Vinst eller förlust vid avyttring av ett dotter- eller intresseföretag inkluderar kvarvarande redovisat värde på den återstående goodwill som avser den avyttrade enheten.

Varumärken, patent och liknande rättigheter

Varumärken, patent och liknande rättigheter redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningarna görs linjärt över den bedömda nyttjandeperioden, 5–20 år. Nyttjandeperioden omprövas årligen.

Programvara

Förvärvade programvarulicenser aktiveras på basis av de kostnader som uppstått då den aktuella programvaran förvärvats och satts i drift. Dessa kostnader skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden 3–5 år. Nyttjandeperioden omprövas årligen.

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten

Utgifter för forskningsaktiviteter, som görs för att vinna ny vetenskaplig eller teknisk kunskap, kostnadsförs i takt med att de uppstår.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultatet används för att planera eller skapa produktion av nya eller starkt förbättrade processer eller produkter, aktiveras om det bedöms att processen eller produkten är tekniskt och kommersiellt genomförbar. De utgifter som ska aktiveras inkluderar materialkostnader, direkta kostnader för arbetskraft och en skäligen andel av indirekta kostnader. Aktiverade utvecklingskostnader upptas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Av- och nedskrivningar rapporteras i koncernens resultaträkning under Forsknings- och utvecklingskostnader. Den bedömda nyttjandeperioden är 3 år. Nyttjandeperioden omprövas årligen.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker och kontor. Dessa redovisas till anskaffningsvärdet minskat med de ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar som gjorts. De planerliga avskrivningarna baseras på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden och beräknas med hänsyn till uppskattad nyttjandeperiod. Nyttjandeperioden omprövas årligen. Inga avskrivningar görs på mark. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vad som är lämpligt. Endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången, kommer att komma koncernen tillgodo och om tillgången kan mätas på ett tillförlitligt sätt är det lämpligt att lägga till tillkommande utgifter till tillgångens redovisade värde. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i rapporten över totalresultat under den period de uppkommer.

Anläggningarnas anskaffningsvärden delas upp på väsentliga komponenter och varje komponent ska skrivas av separat över sin bedömda nyttjandeperiod, s.k. komponentavskrivning. Detta gäller såväl byggnader som maskiner och inventarier.

Under investeringsåret görs avskrivningar enligt plan på maskiner, inventarier, fordon och datorer från och med tidpunkten då de tas i bruk, eller om detta inte är möjligt, med hälften av nedanstående redovisade avskrivningssatser.

Följande avskrivningstider har använts

	År
Byggnader	20–50
Markanläggningar	20
Maskiner och inventarier	5–15
Fordon och datorer	3–5

Nedskrivningar

Prövningar av nedskrivningsbehov för immateriella tillgångar exklusive goodwill görs så snart det uppstår indikationer på att en tillgång har minskat i värde. Nedskrivningsbehovet för immateriella tillgångar som ännu inte kan användas prövas dock årligen. Nedskrivning redovisas om det redovisade värdet för en tillgång eller dess kassagenererande enhet överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högre av nyttjandevärdet och det verkliga värdet reducerat med försäljningskostnader. Nyttjandevärdet beräknas som nuvärdet av det beräknade framtida kassaflödet efter skatt. Varje balansdag bedöms de nedskrivningar som redovisats i tidigare perioder för att se om det finns indikationer på att nedskrivningsbehovet har minskat eller inte längre föreligger. En nedskrivning återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet och om återvinningsvärdet är högre än det redovisade värdet. En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värdet som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

Not 2, forts.

En prövning av nedskrivningsbehovet för de kassagenererande enheter som goodwill har allokaterats till genomförs årligen under fjärde kvartalet, samt när det finns indikationer om nedskrivningsbehov. Prövningar av behovet av nedskrivning liksom redovisning av nedskrivning av goodwill sker på samma sätt som för immateriella tillgångar. Nedskrivningar av goodwill återförs dock inte.

Prövningar av behovet av nedskrivning liksom redovisning och återföring av nedskrivningar avseende materiella tillgångar sker på samma sätt som för immateriella tillgångar enligt ovan.

Finansiella instrument

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat företag. Detta omfattar i Lindabs fall likvida medel, placeringar, långfristiga värdepapper, räntebärande fordringar, kundfordringar, leverantörsskulder, upplåning samt derivatinstrument.

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar och skulder redovisas på affärsdagen. En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i rapporten över finansiell ställning när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Den finansiella tillgången tas bort från rapporten över finansiell ställning när rätten att erhålla kassaflöden från tillgången löper ut eller överförs till annan part genom att alla risker och förmåner förknippade med tillgången har överförts till den andra parten. En finansiell skuld tas bort från rapporten över finansiell ställning när åtagandet uppfyllts, upphävs eller löpt ut.

Finansiella instrument redovisas initialt till ett anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde vid tidpunkten för anskaffning med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de finansiella instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång vilka redovisas till verkligt värde via resultatet där transaktionskostnader redovisas direkt i resultaträkningen.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar klassificeras i koncernen antingen som;

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet,
- Finansiella tillgångar som hålles till förfall,
- Lånefordringar och kundfordringar, eller
- Finansiella tillgångar som kan säljas.

Finansiella skulder klassificeras i koncernen antingen som;

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet, eller
- Andra finansiella skulder.

Klassificeringen avgör värderingen och redovisningen av värdeförändringar.

Verkligt värde

Verkligt värde är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vid försäljning av en tillgång eller betalats vid överlåtelse av en skuld genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Verkligt värde för Lindabs finansiella instrument fastställs utifrån gällande marknadspriser i de fall sådana finns. Verkligt värde för noterade placeringar och derivat baseras på aktuella köpkurser och räntor. Om marknadspriser inte finns tillgängliga fastställs det verkliga värdet för enskilda instrument med hjälp av olika värderingstekniker.

Upplupet anskaffningsvärde

Upplupet anskaffningsvärde innebär det belopp som tillgången eller skulden ursprungligen redovisades till med avdrag för amorteringar och nedskrivningar samt tillägg för periodisering av den initiala skillnaden mellan anskaffningsvärde och förväntat belopp att erhålla på förfallodagen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, omfattar för Lindabs del derivattillgångar som inte används i säkringsredovisning och som därmed ingår i underkategorin som benämns innehav för handel. Resultat från förändringen i verkligt värde på tillgångar i denna kategori redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

För valutakontrakt, som valutaterminer, beräknas det verkliga värdet genom en diskontering av skillnaden mellan den avtalade terminskursen och den terminskurs som kan tecknas på balansdagen för den återstående kontraktperioden

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall, är icke-derivata finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar och fastställd löptid och som koncernen har för avsikt att behålla till förfall. Tillgångarna redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av den s.k. effektivräntemetoden, vilket innebär att en periodisering görs så att en konstant förräntning erhålls.

I upplysnings syfte beräknas ett verkligt värde antingen utifrån noterade priser på en aktiv marknad eller om noterade priser inte finns genom en diskontering av framtida kassaflöden med nu gällande ränta.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är icke-derivata finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningsströmmar och som inte är föremål för handel på en aktiv marknad. Denna typ av fordringar uppkommer vanligen när koncernen erlägger kontanter till en motpart eller förser en kund med varor eller tjänster utan att ha för avsikt att omsätta denna fordran. Lånefordringar och kundfordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar det vill säga till det belopp som förväntas inflyta. Kundfordringarnas förväntade löptid är kort varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

I upplysnings syfte beräknas ett verkligt värde för långfristiga fordringar genom en diskontering av framtida kassaflöden med nu gällande ränta. För kortfristiga fordringar, som kundfordringar, med en kvarvarande löptid på mindre än sex månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas, inkluderar icke-derivata finansiella tillgångar som antingen klassificeras som tillgångar som kan säljas eller inte har klassificerats i någon av de andra kategorierna. Tillgångarna värderas till verkligt värde med värdeförändringarna i övrigt totalresultat. Vid försäljning återförs ackumulerade värdeförändringar mot årets resultat. Innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall ett tillförlitligt verkligt värde inte kan fastställas. Andra långfristiga värdepappersinnehav, not 18, ingår i denna kategori eftersom de inte har klassificerats i någon annan kategori.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, omfattar derivatskulder som inte används i säkringsredovisning och som därmed ingår i underkategorin som benämns innehav för handel. Resultat från förändringen i verkligt värde på finansiella instrument i denna kategori redovisas i resultaträkningen, årets resultat, i den period de uppkommer.

För beskrivning av hur verkligt värde beräknas se ovan under "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet".

Nedskrivningar

Vid varje balansdag utvärderar Lindab om det finns objektiva indikationer om att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar är i behov av nedskrivning p.g.a. inträffade händelser. Objektiva indikationer kan vara avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp, betydande finansiella svårigheter för gäldenären och försämring av kundernas kreditvärdighet. Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Borttagande av tillgången från rapporten över finansiell ställning sker vid en eventuell konkurs.

Andra finansiella skulder

Till denna kategori hör lån, övriga finansiella skulder och leverantörsskulder. Andra finansiella skulder värderas efter det första redovisningstillfället till upplupet anskaffningsvärde genom användning av effektivräntemetoden.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa- och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar med hög likviditet vilka snabbt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer. I rapport över finansiell ställning redovisas checkräkningskredit som upplåning bland kortfristiga skulder.

Derivat

Lindabkoncernen utnyttjar derivatinstrument för att hantera riskerna i valuta- och räntexponeringen. Innehavet av finansiella derivatinstrument utgörs av valutaswappar samt valutaterminer. Valutarisken i koncernen hanteras genom att valutakontrakt ingås med extern part för de största bruttoflödena i respektive period.

Derivatinstrument redovisas i rapporten över finansiell ställning på affärsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifierats som ett säkringsinstrument och, om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats.

Säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter

Säkringar av nettoinvesteringar i utländska verksamheter redovisas enligt principerna för säkringsredovisning i IAS 39. För att få tillämpa dessa principer ska säkringen dokumenteras enligt kraven i regelverket. Detta innebär att det ska finnas ett identifierat säkringsförhållande mellan säkringsinstrumentet och de säkrade posterna samt en koppling till bolagets riskhanteringspolicy och de mål som finns avseende riskhantering. Vidare ska säkringen förväntas vara mycket effektiv och denna effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt.

Lindab använder lån som säkringsinstrument. Den vinst eller förlust på säkringsinstrumentet som bedöms som effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat. Den ineffektiva delen av vinsten eller förlusten redovisas omedelbart i resultaträkningen i finansnettot. Resultat som redovisats under övrigt totalresultat omförs till resultaträkningen när den utländska verksamheten avyttras.

Varulager

Koncernens varulager redovisas exklusive internvinster. Upparbetade internvinster inom Lindabkoncernen elimineras på koncernnivå och har därmed ingen påverkan på rörelseresultatet. Värderingen av varulagret har skett till det lägsta av anskaffnings- och nettoförsäljningsvärdet för råvaror, förbrukningsmaterial och inköpta färdigvaror. Egentillverkade varor har värderats till det lägsta av tillverkningskostnaden och nettoförsäljningsvärdet. Inkurans har således beaktats vid värderingen. Prissättningen vid leveranser mellan koncernföretagen sker till marknadspriser.

Eget kapital

Aktiekapital

Transaktionskostnader som direkt hänför sig till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

Utdelning

Utdelning till moderföretagets aktieägare redovisas som skuld i koncernens finansiella rapporter i den period då utdelningen fastställs av moderföretagets aktieägare.

Återköp och inlösen av aktier

Återköp och inlösen av aktier förs i förekommande fall direkt mot balanserade vinstmedel. För återköp och inlösen av aktier, se not 22.

Åtagande att förvärva egna aktier

Lindab ingick transaktioner med extern part som en följd av incitamentsprogram för att säkerställa att innehav av nödvändiga aktier fanns då incitamentsprogrammet förföll. Transaktionen innebar att Lindab avtalade att vid en framtida tidpunkt förvärva egna aktier av extern motpart. Värdet av avtalade aktier var initialt bestämt och avtalet krävde leverans av underliggande kapitalinstrumentet. Lindabs förpliktelse redovisades initialt till nuvärdet av de framtida betalningarna och en reduktion av övrigt tillskjutet kapital i eget kapital. Vid efterföljande värdering redovisades skulden till upplupet anskaffningsvärde. Ingen efterföljande omvärdering gjordes av egetkapitalkomponenten.

Avsättningar

För avsättningar tillämpas IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar förutom för avsättningar gällande personal, där IAS 19 Ersättningar till anställda, tillämpas.

En avsättning redovisas endast när:

Det finns ett aktuellt legalt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att en kostnad kommer att uppstå för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning kan göras av åtagandets belopp.

Det belopp som redovisas som en avsättning är den bästa uppskattningen av den kostnad som krävs för att reglera det aktuella åtagandet per balansdagen.

Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser

Pensionerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag, där betalningarna fastställs utifrån periodiska aktuarieberäkningar. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner.

En avgiftsbestämd pensionsplan är en plan där företag betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon som helst förpliktelse att betala ytterligare avgifter, inte ens om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala de ersättningar till anställda som hänför sig till tjänstgöring fram till balansdagen. Avgiftsbestämda pensionsplaner av väsentlig storlek finns bl.a. i Sverige, Danmark, Finland och Tyskland.

Alla planer som inte är avgiftsbestämda anses vara förmånsbestämda. Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på faktorer som ålder, tjänstgöringstid och lön. De mest omfattande förmånsbestämda pensionsplanerna finns i Sverige.

Den skuld som redovisas i balansräkningen för förmånsbestämda planer är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. De förmånsbestämda pensionsförpliktelserna beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Nuvärdet av förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av diskonteringsränta som är utfärdad i samma valuta som ersättningarna kommer att utbetalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsen. Diskonteringsränta för respektive land fastställs på grundval av marknadsräntan på förstklassiga företagsobligationer. I länder där det inte finns fungerande marknad för sådana obligationer används räntan för statsobligationer. Beräkningarna baseras på aktuariella antaganden, utvärderade varje kvartal och beräknas som minimum årligen. Diskonteringsräntan för den svenska pensionsförpliktelsen har fastställts genom att använda bostadsobligationers marknadsränta enligt dess avkastningskurva.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår. Löneskatt hänförlig till aktuariella vinster och förluster vägs in i beräkningen av aktuariella vinster och förluster.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen.

Förmånsbestämda planer kan vara ofonderade eller helt eller delvis fonderade. Vid fonderade planer avsätter bolaget medel till t.ex. särskilda fonder eller stiftelser. Dessa förvaltningstillgångar värderas till verkligt värde och minskar det framräknade pensionsåtagandet så att nettoredovisning sker i rapporten över finansiell ställning.

Pensionsåtagande i Sverige har i vissa fall tryggats genom köp av kapitalförsäkring till förmån för den försäkrade. I de fall dessa åtaganden till karaktären är avgiftsbestämda redovisas de som avsatt till pensioner, avgiftsbaserade förpliktelser och motsvarande tillgång i kapitalförsäkring till verkligt värde som förvaltningstillgångar för avgiftsbaserade förpliktelser. Skulden för kapitalförsäkringen värderas till den bästa uppskattningen av vad som kommer att utbetalas, vilket motsvaras av tillgångens verkliga värde. Avsättning för särskild löneskatt görs beräknad på kapitalförsäkringens redovisade värde.

Övriga ersättningar till anställda kostnadsförs i takt med att förmånerna intjänas av de anställda.

Leasing

Leasingavtal där Lindab i stor utsträckning tar över samtliga risker och fördelar med tillgången redovisas som finansiella leasingavtal. Alla övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Lindab har ingått finansiella och operationella leasingavtal, se not 27.

Finansiell leasing

I början av leasingperioden redovisas finansiella leasingavtal till det lägre av verkligt värde för tillgången i leasingavtalet och nuvärde av minimileaseavgifterna. Motsvarande betalningsskyldighet till leasegivaren ingår i balansräkningen under övriga lån. Leaseavgifter är proportionellt fördelade mellan finansiella kostnader och minskad leasingförpliktelse så att man får en konstant ränta på den återstående skulden. Tillgångens nyttjandeperiod överensstämmer med koncernens policy för ägda tillgångar.

Not 2, forts.

Vinst från sale and leaseback av egendom och utrustning under finansiella leasingavtal skjuts upp och periodiseras över leasingperioden. Sale and leaseback-avtal klassificeras i enlighet med ovan nämnda principer för finansiell respektive operationell leasing.

Operationell leasing

Avgifter som ska betalas under operationella leasingavtal belastar resultatet linjärt över perioden för respektive leasingavtal. Förmåner som erhållits och eventuellt kommer att erhållas som stimulans för att sluta ett operationellt leasingavtal fördelas också linjärt över leasingperioden.

Om en sale and leasebacktransaktion resulterar i ett operationellt leasingavtal och det är uppenbart att transaktionen genomförs till verkligt värde, redovisar koncernen eventuell vinst eller förlust omedelbart.

Rapport över kassaflöden

Lindab tillämpar indirekt metod. Syftet är att ge ett underlag för att bedöma företagets förmåga att skapa likvida medel och företagets behov av dessa likvida medel. Följande definitioner har använts. Kassa och bank utgörs av kassamedel samt disponibla tillgodohavanden hos banken och motsvarande institut. Andra likvida medel än kassa och bank utgörs av kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till känt belopp av kassa och bank och som är utsatt för endast en obetydlig risk för valutafluktuationer. Kassaflöde utgörs av in- och utflöde av likvida medel. Löpande verksamhet utgörs av företagets huvudsakliga intäktsgenererande verksamheter samt andra verksamheter än investerings- och finansieringsverksamheten. Investeringsverksamhet utgörs av förvärv och avyttring av anläggningstillgångar och sådana placeringar som inte inryms i begreppet likvida medel. Finansieringsverksamhet utgörs av åtgärder som medför förändringar i storleken på och sammansättningen av företagets eget kapital och upplåning.

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter redovisas i det fall Lindab ställt säkerhet för bolagets eller koncernens skulder eller förpliktelser. Dessa kan vara skulder och avsättningar som kan finnas i rapporten över finansiell ställning men inte nödvändigtvis. Säkerheterna kan vara knutna till tillgångar i rapporten över finansiell ställning eller in-teckningar. Tillgångarna tas upp till sitt redovisade värde och in-teckningarna till sitt nominella värde. Aktier i koncernföretag tas upp till sitt värde i koncernen.

Eventalförpliktelser redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning p.g.a. att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas. Se vidare not 28.

Statliga stöd

Statliga stöd är en åtgärd av staten att lämna en ekonomisk fördel som är begränsad till antingen ett företag eller en kategori av företag som uppfyller vissa kriterier. Statliga stöd är villkorade av att mottagaren uppfyller eller kommer att uppfylla vissa villkor. Med staten avses i detta fall stater eller myndigheter och liknande organ oavsett geografiskt läge. Bidrag relaterade till tillgångar redovisas som en minskning av tillgångarnas redovisade värde och bidrag relaterade till resultatet redovisas som en minskning av de kostnader som bidraget avser.

Upplysningar om närstående

Transaktioner och avtal med närstående företag och/eller fysiska personer redovisas enligt IAS 24 Upplysningar om närstående. I koncernen elimineras koncern-interna transaktioner och faller således utanför detta upplysnings-/redovisningskrav. För omfattningen av dessa transaktioner se vidare not 29.

Moderbolagets redovisning

Moderbolagets finansiella rapporter upprättas och presenteras i enlighet med Årsredovisningslagen (ÅRL) och Rekommendationerna från Rådet för finansiell rapportering (RFR), RFR 2. RFR 2 innebär att moderbolaget ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen innehåller vilka undantag från IFRS som ska beaktas och vilka tillägg som ska göras.

Ändrade redovisningsprinciper

De ändringar i RFR 2 Redovisning för juridiska personer som har trätt ikraft och gäller för räkenskapsåret 2016 har inte fått någon väsentlig påverkan på moderföretagets finansiella rapporter.

Beslutade ändringar av RFR 2 som ännu inte har trätt ikraft

Moderföretaget har ännu inte börjat tillämpa de ändringar i RFR 2 Redovisning för juridiska personer som träder ikraft 1 januari 2017 eller senare.

Företagsledningen bedömer att ändringar i RFR 2, som ännu inte har trätt i kraft, inte väntas få någon väsentlig påverkan på moderföretagets finansiella rapporter när de tillämpas för första gången.

Enligt RFR 2 ska koncernbidrag som ett moderföretag erhåller från dotterföretag redovisas som finansiell intäkt och koncernbidrag som ett moderföretag lämnar till dotterföretag ska redovisas antingen mot andelar i dotterföretag, d.v.s. i likhet med aktieägartillskott, eller som kostnad p.g.a. sambandet mellan redovisning och beskattning.

I moderbolaget redovisas bokslutsdispositioner och obeskattade reserver utan uppdelning i uppskjuten skatteskuld och andra reserver i eget kapital. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen. Bokslutsdispositionerna redovisas med bruttobeloppet i resultaträkningen.

Not 03 Finansiella risker

Finansiella risker

Finansiella risker omfattar finansiering, likviditet, ränterisker och valutarisker. Arbetet med finansiella risker är en integrerad del av Lindabs verksamhet. Samtliga risker hanteras i enlighet med Lindabs fastställda policies. Koncernens treasury-

funktion ansvarar för dessa risker och stödjer också koncernens bolag vid implementeringen av finansiella policies och riktlinjer. Uppföljning av hur Treasury policy efterlevs görs regelbundet och avrapporteras till styrelsen.

Risk	Exponering	Kommentar
Finansiering		
Med finansieringsrisk avses risken för att finansieringen av koncernens kapitalbehov samt refinansiering av utestående krediter försvåras eller fördyras.	Lindabs totala kreditramar uppgår per den 31 december 2016 till 2 100 MSEK (2 100).	Lindabs kreditavtal med SEB/Nordea och SEK innehåller två kovenanter i form av nettoskuldssättning i förhållande till EBITDA och räntetäckningsgrad, vilka följs upp kvartalsvis. Lindab bedömer att kreditvillkoren kommer att uppfyllas. Enligt koncernens Treasury policy ska alltid en långfristig finansiering finnas på plats 12 månader innan befintlig finansiering förfaller.
Likviditet		
Likviditetsrisk definieras som risken att koncernen drabbas av ökade kostnader p.g.a. brist på likviditet.	Disponibla likvida medel inklusive outnyttjade krediter inom koncernen uppgick vid årets utgång till 1 404 MSEK (1 164), baserat i huvudsak på ovan nämnda kreditramar samt checkkrediter.	Alla förfall på centralt administrerade lån planeras i förhållande till koncernens kassaflöde. Ovannämnda kreditavtal säkerställer likviditetsbehovet. Lindabs verksamhet är säsongsbetonad vilket får effekt på kassaflödet. Under perioden januari-juni är kassaflödet vanligtvis negativt för att sedan vara positivt under juli-december. Enligt koncernens Treasury policy ska koncernen vid varje tillfälle inneha disponibla medel inklusive outnyttjade krediter för att täcka samtliga förpliktelser i verksamheten.
Ränta		
Ränterisk är risk för att förändringar gällande ränteläge påverkar koncernen negativt.	Lindab är nettolåntagare. Nettoskulden uppgick vid årets utgång till 1 396 MSEK (1 657), vilket innebär att koncernen drabbas negativt av stigande räntor.	Överskottslikviditet används till amortering av befintliga lån. Räntebindningstiden ska enligt Treasury policy vara 1 -12 månader. Per 31 december 2016 uppgick den till 3 månader (3).
Valuta		
Valutarisk är risken för negativa effekter på koncernens rapport över totalresultat, kassaflöde och rapport över finansiell ställning på grund av växelkursförändringar:		
<ul style="list-style-type: none"> Resultatet påverkas när intäkter och kostnader i utländsk valuta omräknas till svenska kronor. Rapporten över finansiell ställning påverkas när tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor. 		
Risken kan delas upp i transaktionsrisk och omräkningsrisk.		
<i>Transaktionsrisk</i>		
Transaktionsrisk uppstår vid handel i annan valuta än det lokala bolagets funktionella valuta. Ett enskilt bolag kan också ha monetära tillgångar och skulder i annan valuta än den funktionella valutan vilka omräknas till den lokala valutan till balansdagens kurs. Omräkningen av de monetära tillgångarna och skulderna ger upphov till valutakurseffekter vilka redovisas i rapporten över totalresultatet.	74 procent (76) av koncernens försäljning sker i annan valuta än SEK. Totalt sker försäljning i 16 (16) olika valutor, varav de viktigaste vid sidan av SEK är EUR, DKK, GBP och NOK. Lindabs nettoexponering omräknad till SEK uppgår till cirka 100 MSEK (200) årligen. Av transaktionsexponeringen upptagen i balansräkningen var 11 MSEK (15) säkrat vid årets utgång.	För att minska valutaexponeringen eftersträvas att matcha inflöde och utflöde i olika valutor genom att exempelvis fakturera i samma valuta som inköp görs i. Varje enskilt koncernföretag är ansvarigt att identifiera sin egen valutaexponering. Vissa speciella order, projekt, investeringar och inköp kan säkras för att skapa visshet om framtida kassaflöden.
		Treasuryfunktionen är ansvarig för koncernens övergripande valutaexponering och fattar beslut och genomför eventuell säkring av dotterbolagens exponering.
<i>Omräkningsrisk</i>		
Vid omräkning av utländska dotterbolags rapporter över finansiell ställning i lokal valuta till svenska kronor uppstår en omräkningsdifferens. Resultaträkningen räknas om till årets genomsnittskurs och rapporten över finansiell ställning räknas om till kursen den 31 december. Omräkningsdifferensen förs till övrigt totalresultat. Omräkningsexponeringen utgörs av den risk som omräkningsdifferensen representerar i form av påverkan på totalt resultat. Sedan 2013 säkras delar av denna exponering.	Koncernens nettoinvesteringar i utländsk valuta uppgick vid utgången av 2016 till 3 969 MSEK (3 851), varav 1 231 MSEK (1 173) är säkrat via upptagande av lån i utländsk valuta samt en valutaswap.	Valutasäkring av koncernens omräkningsexponering beslutas av CFO i enlighet med koncernens Treasury policy.
Lindab AB har valutarisker i sin utlåning och inlåning till koncernbolag, som i huvudsak sker i koncernbolagens lokala valuta.	Lindab AB:s utlåning respektive inlåning i utländsk valuta uppgick vid utgången av 2016 till 638 MSEK (571) respektive 408 MSEK (339).	Valutarisken i dessa mellanhavanden säkras med hjälp av terminskontrakt. Värdering av dessa sker månadsvis och effekten redovisas i finansnettot i rapporten över totalresultatet.

Not 3, forts.

Likviditetsrisk

Nedanstående tabell analyserar koncernens finansiella skulder, uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen.

Per 31 december 2016	< 3 mån	mellan 3-12 mån	mellan 1-2 år	mellan 2-5 år	> 5 år
Upplåning (exkl skulder avseende finansiell leasing)	8	54	31	1 591	2
Skulder avseende finansiell leasing	0	3	3	12	23
Derivatinstrument	79	382	-	-	-
Leverantörsskulder och andra skulder	837	215	-	-	-

Per 31 december 2015	< 3 mån	mellan 3-12 mån	mellan 1-2 år	mellan 2-5 år	> 5 år
Upplåning (exkl skulder avseende finansiell leasing)	25	98	35	1 708	4
Skulder avseende finansiell leasing	-	6	5	10	25
Derivatinstrument	15	324	-	-	-
Leverantörsskulder och andra skulder	790	203	-	-	-

De belopp som ingår i tabellen är avtalsenliga odiskonterade kassaflöden. Derivatflödet hänför sig till bruttoflödet av valutaterminer. Likviditetsrisken är begränsad då den täcks av tillgängliga kreditramar och av inflöde av finansiella tillgångar.

Valutaterminer per den 31 december 2016

Motvärde i MSEK	2016		2015	
	Belopp	Löptid månader	Belopp	Löptid månader
Sälj EUR	-323	3	-181	3
Sälj NOK	-22	3	-20	3
Sälj CZK	-111	3	-138	3
Sälj TRY	-4	3	-	-
Sälj total	-460		-339	
Köp EUR	11	3	-	-
Köp USD	83	2	76	3
Köp HRK	5	3	5	3
Köp CHF	67	3	61	3
Köp GBP	-	-	32	1
Köp HUF	45	2	-	-
Köp RON	2	1	-	-
Köp RUB	105	6	63	6
Köp total	318		237	
Netto	-142		-102	

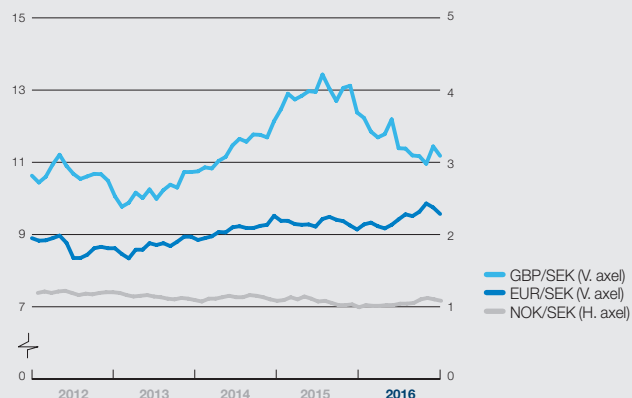
Kvittning av tillgångar och skulder under ISDA-avtal

Lindab koncernen kvittar ingenting i balansräkningen, då vi har kvittningsrätt enligt ISDA-avtal. Kvittningsrätten uppgår till 2 MSEK (4) enligt nedanstående uppställning.

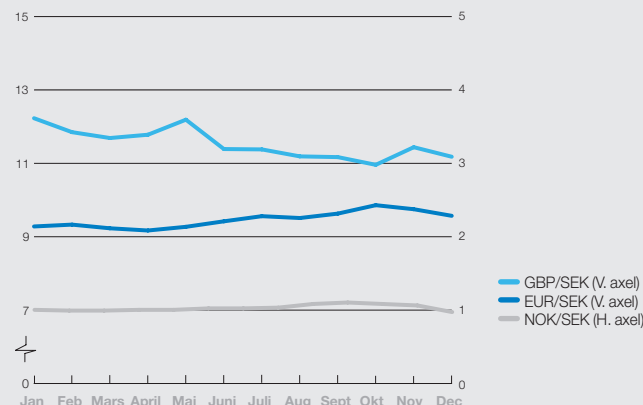
Per 31 december 2016	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella avtal	Netto
Tillgångar			
Valutaderivat	11	-2	9
Skulder			
Valutaderivat	-2	2	0
Summa	9	0	9

Per 31 december 2015	Belopp redovisade i balansräkningen	Finansiella avtal	Netto
Tillgångar			
Valutaderivat	4	-4	0
Skulder			
Valutaderivat	-12	4	-8
Summa	-8	0	-8

Valutakursutveckling 2012–2016

Valutakursutveckling januari–december 2016

Följande valutakurser har använts vid omräkning av utländska verksamheter

Land	Valuta	Valutakod	Genomsnittskurs jan-dec		Balansdagens kurs	
			2016	2015	2016	2015
Euroland	1	EUR	9,47	9,36	9,57	9,14
Danmark	1	DKK	1,27	1,25	1,29	1,22
Norge	1	NOK	1,02	1,05	1,05	0,96
Polen	1	PLN	2,17	2,24	2,17	2,15
Rumänien	1	RON	2,11	2,10	2,11	2,02
Ryssland	100	RUB	12,84	13,91	14,97	11,42
Schweiz	1	CHF	8,68	8,77	8,91	8,43
Storbritannien	1	GBP	11,58	12,89	11,18	12,38
Tjeckien	100	CZK	35,02	34,29	35,40	33,80
Ungern	100	HUF	3,04	3,02	3,08	2,92
USA	1	USD	8,56	8,43	9,10	8,35

Känslighetsanalys

	Förändring	Resultatpåverkan, MSEK	
		2016	2015
Variation i valuta, försäljning	+/-1	+/-58	+/-58
Variation i valuta, försäljning i viktigaste valutorna	+/-1	+/-46	+/-44
Variation i valuta, nettotillgångar	+/-1	+/-27	+/-27
Variation i valuta, nettoskuld	+/-1	+/-11	+/-10
Variationer i ränta, %	+/-1	+/-14	+/-14

Beräkningarna baseras på 2016 års volymer och förutsätter att allt annat är oförändrat, t.ex. att försäljningspriser ej justeras p.g.a. stålprisförändring.

Variation i valuta, försäljning

Lindab har 74 procent (76) av den totala försäljningen i annan valuta än SEK vilket innebär att fluktuationer i SEK påverkar den totala försäljningen för koncernen. En variation på +/- 1% av SEK påverkar försäljningen med 58 MSEK (58). De viktigaste valutorna utgörs av EUR, DKK, GBP och NOK. En variation på +/-1% av SEK mot nämnda valutor påverkar försäljningen med 46 MSEK (44).

Variation i valuta, nettotillgångar

Lindab har nettotillgångar i utländsk valuta uppgående till 3 969 MSEK (3 851). Den största enskilda nettotillgångarna återfinns i EUR följt av DKK, CHF, PLN och GBP. 1 231 MSEK (1 174) av nettotillgångarna är säkrade via lån och valutaswap. En variation på +/- 1% av SEK påverkar nettotillgångarna med 27 MSEK (27).

Variation i valuta, nettoskuld

Lindabs nettoskuld uppgår till 1 396 MSEK (1 657) varav 79 procent (63) är i andra valutor än SEK. De största exponeringarna i utländsk valuta utgörs av lån i EUR och CHF. En variation på +/- 1% av SEK påverkar nettoskulden med 11 MSEK (10), varav 11 MSEK (12) redovisas i övrigt totalresultat.

Variationer i ränta

Förändringar i räntenivån påverkar Lindabs lönsamhet och kassaflöde. En ränteförändring med 1 procentenhet påverkar Lindabs resultat med 14 MSEK (14), varav räntekostnader utgör 13 MSEK (13) och hyreskostnader på befintliga sale and leaseback kontrakt utgör 1 MSEK (1).

Not 04 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

IFRS utgör ett principbaserat regelverk och innehåller under normala omständigheter inte några detaljerade regler utan utvecklar istället de övergripande principer som ska prägla den finansiella rapporteringen. Detta för med sig att väsentliga uppskattningar och bedömningar måste göras av Lindab och som kan ge upphov till specifika konsekvenser i den finansiella rapporteringen. Gjorda bedömningar är centrala för det finansiella utfallet och dessa kombineras med utförliga upplysningar.

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Vid tillämpning av redovisningsprinciper har olika bedömningar gjorts som avsevärt kan påverka de belopp som redovisas i Lindabs finansiella rapporter.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Koncernen prövar löpande om något nedskrivningsbehov föreligger i enlighet med

Kapitalförvaltning

Lindabs förvaltade kapital utgörs av summan av eget kapital och koncernens nettoskuld, totalt 5 245 MSEK (5 168).

Koncernens kapital ska användas för att behålla en hög grad av finansiell flexibilitet och finansiera förvärv. Eventuellt överskottskapital ska överföras till Lindabs aktieägare.

Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att säkerställa koncernens förmåga att fortsätta som en fortlevande verksamhet och samtidigt säkerställa att koncernens medel används på bästa sätt för att både ge aktieägare en god avkastning och långivare en god trygghet.

Lindab styrs utifrån de finansiella målen som framgår nedan:

- Den årliga tillväxten ska vara 5–8 procent, som en kombination av organisk och förvärvad tillväxt.
- Rörelsemarginalen, EBIT, ska i genomsnitt uppgå till 10 procent.
- Den säsongsjusterade nettoskulden* i relation till EBITDA, exklusive engångsposter, ska inte överstiga 2,5.
- Utdelning till aktieägarna ska normalt ske med 30 procent av årets resultat, med beaktande av Lindabs kapitalstruktur, förvärvsbehov och långsiktiga finansieringsbehov.

* Genomsnittlig nettoskuld för året.

Exempel på aktiva åtgärder är bl.a. att Lindabs styrelse föreslår en utdelning om 1,40 SEK per aktie för 2016. Se även not 25 och 28.

För att säkerställa tillgången på finansiering är det viktigt att uppfylla de åtaganden gentemot bankerna som följer av kreditavtalen. Kreditavtalen innehåller två kovenanter i form av nettoskuldssättning i förhållande till EBITDA och räntetäckningsgrad. Lindab uppfyller dessa krav.

Lindabs Treasury policy har beslutats av styrelsen och bildar ett ramverk av riktlinjer och regler för finansverksamheten, vilken är centraliserad till koncernstab Ekonomi och Finans. Därigenom kan koncernens sammanlagda finansiella riskpositioner bevakas och gemensamma intressen tillvaratas. Samtidigt uppnås kostnadseffektivitet, stordriftsfördelar och kompetensuppbbyggnad.

Kreditriskhantering

Kundkreditrisk hanteras av varje affärsenhet som omfattas av koncernens etablerade policy, rutiner och kontroll. Individuella kreditlimiters identifieras och bedömning görs. Utestående kundfordringar bevakas regelbundet och delar av utestående kundfordringar omfattas av kreditförsäkring. Lindab är begränsat exponerad mot enskilda kunder, då Lindabs största kund står för 1,7 procent (2,0) av koncernens totala nettoomsättning. Kreditrisk från tillgodohavanden hos banker och finansinstitut hanteras av koncernens centrala treasuryfunktion i enlighet med koncernens policy. Den totala kreditriskexponeringen motsvarar det redovisade värdet av finansiella tillgångar.

de redovisningsprinciper som beskrivs i not 2. Prövningen av nedskrivningsbehov baseras på en genomgång av återvinningsvärdet. Värdet uppskattas utifrån ledningens beräkningar av framtida kassaflöden som grundas på interna affärsplaner och prognoser.

Redovisad goodwill uppgick till 2 963 MSEK (2 897) vid utgången av året, varav 2 581 MSEK (2 532) avsåg Products & Solutions och 382 MSEK (365) avsåg Building Systems.

Bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Vid prövning av nedskrivningsbehov krävs ledningens bedömningar av olika aspekter, speciellt vad gäller om händelse inträffat som kan påverka goodwillens värde, att antaganden som används vid kassaflödesprognoser och diskontering- en av dessa kassaflöden är rimliga.

Förändringarna i de antaganden som är gjorda av ledningen kan resultera i ett annat resultat och en annan framtida finansiell ställning.

Not 4, forts.**Leasingavtal***Bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper*

Leasingavtal ska i enlighet med IAS 17 klassificeras som finansiella eller operationella. Enligt IAS 17 är ett finansiellt leasingavtal ett avtal vari de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal är ett operationellt leasingavtal.

En sale and leaseback-transaktion är till sin form en försäljning av en tillgång och efterföljande lease av samma tillgång enligt efterföljande leasingavtal. Vid förekomsten av en sale and leaseback-transaktion, där leasingavtalet är operationellt och det framgår att försäljningspriset och villkoren i leasingavtalet bygger på verkligt värde, bedöms försäljning ha skett och således redovisas vinst eller förlust som uppkommit i den period som försäljningen sker.

I IAS 17 presenteras ett antal kriterier som enskilt eller tillsammans är vägledande vid klassificeringen av ett leasingavtal som finansiella eller som operationella.

I not 27 beskrivs de mest väsentliga leasingavtalen som Lindab har ingått. Dessa avser produktionsanläggningar i Luxemburg och Schweiz, samt såväl produktionsanläggningar som kontorsfastigheter i Sverige. Fastigheterna i Sverige och i Luxemburg ägdes tidigare av Lindab, varför dessa transaktioner är s.k. sale and leaseback-transaktioner.

För samtliga dessa avtal har Lindab en option att förvärva fastigheterna till ett marknadsvärde vid leasingavtalets slut. Marknadsvärdet baseras på en oberoende värdering. Optionerna är således inte utformade på ett sådant sätt att det är uppenbart att de kommer att utnyttjas. Lindab har också en möjlighet att förlänga avtalen varvid marknadsmässig ersättning då kommer att utgå. Sammantaget innebär detta att den ekonomiska fördelen hänförlig till fastigheternas värde i sin helhet tillfaller leasegivaren.

Leasingavtalens löptid understiger fastigheternas ekonomiska livslängd och nuvärdet av de minimileaseavgifter som ska erläggas, inklusive restvärdesgarantier, understiger fastigheternas bedömda verkliga värde vid avtalens ingång med cirka 15 procent.

Av IAS 17 framgår att en helhetsbedömning ska göras för att klargöra huruvida de ekonomiska förmånerna och riskerna förknippade med ägandet av ett leasingobjekt åvilar leasetagaren eller leasegivaren. Lindab har vid en sammanvägd bedömning av de kriterier som beskrivits i IAS 17 bedömt att de ekonomiska förmånerna och riskerna förknippade med ägandet i huvudsak åvilar leasegivaren, varför avtalen redovisas som operationella.

Ytterligare upplysningar avseende dessa leasingavtal lämnas i not 27.

Uppskjutna skattefordringar*Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar*

Uppskjutna skattefordringar och skulder redovisas för temporära skillnader och outnyttjade underskottsavdrag. Uppskjutna skattefordringar vilka främst är hänförliga till underskottsavdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de ackumulerade underskotten kan utnyttjas. Koncernens underskottsavdrag är främst hänförliga till länder med lång eller obegränsad nyttjandetid. Lindab redovisar uppskjutna skattefordringar baserat på ledningens uppskattningar av framtida skattepliktiga resultat i olika skattejurisdiktioner.

Uppskjutna skattefordringar relaterade till underskottsavdrag uppgick vid 2016 års utgång till 35 MSEK (105).

Redovisning av varulager*Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar*

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Värdering och bedömningar avseende varulager regleras genom ett internt regelverk, vilket är obligatoriskt att följa för samtliga bolag inom koncernen. Syftet är att säkerställa att varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet görs antagande om utgående artiklar, artiklar med övertalighet, skadat gods samt uppskattat försäljningsvärde baserat på tillgänglig information. Lagerreserven per den 31 december 2016 uppgick till 57 MSEK (56).

Osäkra kundfordringar*Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar*

Underlaget till osäkra kundfordringar utgörs av en bedömning av de obetalda fordringarna. Reserven för osäkra kundfordringar baseras på en beräkning enligt det interna regelverket i kombination med individuell bedömning. Bedömningen görs baserat på de omständigheter vilka kan medföra väsentlig påverkan i värderingen, t.ex. betydande kunders betalningsförmåga och finansiella ställning, som är kända på balansdagen.

Lindabs bedömning är att gjorda antaganden om framtiden inte innebär någon betydande risk för väsentliga justeringar av de redovisade beloppen för nästkommande räkenskapsår, se även Kundförluster i riskavsnittet i Förvaltningsberättelsen. Vid 2016 års slut uppgick reserven för osäkra kundfordringar till 97 MSEK (89).

Övriga avsättningar*Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar*

Avsättning för framtida kostnader p.g.a. garantiåtaganden redovisas till det uppskattade belopp som krävs för att reglera åtagandet på balansdagen. Uppskattningen baseras på kalkyler, bedömningar samt erfarenheter. Erfarenhetsmässigt har Lindab kommit fram till en gemensam beräkningsprincip för avsättning till garantier. Avsättningen beräknas på en statistikbaserad procentsats i förhållande till omsättning de senaste tio åren med avdrag för faktiska garantikostnader.

Lindabs verksamhet med tillverkning av produkter i stål medför relativt liten miljöpåverkan. Koncernen bedriver verksamheter på fastigheter där det kan förekomma markföroreningar. I de fall risk för miljöåtaganden föreligger görs en bedömning huruvida avsättning ska göras baserat på känd information, uppfattningar av ombud och andra rådgivare, sannolikheten för att ett åtagande föreligger samt tillförligheten i det belopp som åtagandet beräknas uppgå till. En avsättning om 0 MSEK (3) har gjorts för miljöåtagande, se not 24.

Det belopp som redovisas som en avsättning är den bästa uppskattningen av den utgift som krävs för att reglera ett aktuellt åtagande per balansdagen. Koncernens redovisning av avsättningar innebär att 34 MSEK (51) redovisas som övriga avsättningar, se not 24.

Bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

En regelbunden granskning görs av utestående rättsliga förfaranden. En bedömning görs då av om det finns behov av att redovisa en skuld om det finns en förpliktelse som en följd av en händelse. Vidare görs en bedömning om det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig beloppsuppskattning kan göras.

Huruvida ett befintligt åtagande är sannolikt eller inte är en bedömningsfråga. Risktyperna för dessa avsättningar varierar och ledningen gör en bedömning av åtagandenas karaktär och omfattning när den avgör om ett utflöde av resurser är sannolikt eller inte.

Koncernbolagen är endast inblandade i mindre tvister som är direkt hänförliga till verksamheten. Vederbörliga avsättningar är gjorda där bedömningen utmynnat i risk.

Pensioner*Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar*

Avsättningar och kostnader för ersättningar efter avslutad anställning, huvudsakligen pensioner, är avhängiga de antaganden som görs när skulden räknas fram. Särskilda antaganden och aktuariella beräkningar görs för varje land där Lindab har verksamhet som medför sådana förpliktelser. Antagandena avser diskonteringsräntor, inflation, löneökningstakt, avgångsintensitet, mortalitet och andra faktorer.

Vid fastställande av diskonteringsräntan beaktar Lindab diskonteringsräntan för respektive land uttryckt i den valuta i vilken ersättningarna kommer att utbetalas och som har löptid som motsvarar bedömningarna för den aktuella pensionsförpliktelsen. Andra viktiga antaganden baseras delvis på rådande marknadsvillkor. Lindab utvärderar kvartalsvis aktuariella antaganden och gör justeringar av dessa vid behov. Varje förändring i dessa antaganden kommer att inverka på pensionsförpliktelsernas redovisade värde.

För känslighetsanalys, se not 23.

Koncernens avsättningar för förmånsbaserade pensioner uppgick netto till 166 MSEK (142) efter avdrag för förvaltningstillgångar.

Not 05 Företagsförvärv och avyttringar**Förvärv och avyttring under 2016**

Inga förvärv eller avyttringar har skett under året.

Förvärv och avyttring under 2015

Den 7 augusti avyttrades det amerikanska dotterbolaget Lindab Inc., vars verksamhet omfattar tillverkning och försäljning av ventilationskanaler och komponenter främst i de östra regionerna i USA. Lindab Inc., baserat i Portsmouth, Virginia, har verkat som en självständig enhet på den amerikanska marknaden och bolaget kommer fortsätta distribuera Lindabs produkter. Bolaget omsatte knappt 150 MSEK med ett rörelseresultat om cirka 11 MSEK under 2014 och hade 98 anställda. Avyttringen gör att Lindab kan ytterligare fokusera resurserna på sin kärnaffär och accelerera den strategiska inriktningen mot lönsam tillväxt. Försäljningspriset uppgick till 97 MSEK och innebar ett realisationsresultat på 12 MSEK. Realisationsresultatet efter transaktionskostnader uppgick till 2 MSEK och redovisades under övriga rörelseintäkter.

Den 1 juli förvärvades tillgångarna i det franska bolaget Froid Partn'Air, vars verksamhet omfattar distribution av ventilations- och inneklimatprodukter i regionen kring Marseille i Frankrike. Företagets omsättning uppgick till cirka 13 MSEK årligen och företaget hade 5 anställda. Förvärvet stärker Lindabs närvaro och distribution i detta område som befolkningsmässigt är Frankrikes tredje största. Överförd ersättning uppgick till 2 MSEK och förvärvet innebar inte någon koncernmässig goodwill. Förvärvsrelaterade kostnader uppgick till 0 MSEK.

Den 1 juli förvärvades det slovenska ventilationsbolaget IMP Klima. Verksamheten omfattar produkter och lösningar för ventilation och inneklimat med spetskompetens inom luftbehandlingsaggregat, renrumsteknik och golvkonvektorer. IMP Klima har sitt säte och huvudsakliga verksamhet i Godovič, Slovenien. Bolaget omsatte cirka 230 MSEK med ett rörelseresultat på cirka 0 MSEK och hade cirka 360 anställda. Förvärvet utgör ett strategiskt steg för Lindab att utveckla positionen som helhetsleverantör inom ventilations- och inneklimatlösningar. Överförd ersättning uppgick till 1 EUR. Köpeavtalet omfattade också en reglering av lån om cirka 146 MSEK. Enligt gjord förvärvsanalys innebar förvärvet en negativ goodwill på 34 MSEK, som redovisades bland övriga rörelseintäkter. Anledningen till att en negativ goodwill uppstod berodde på att säljaren genomgick en finansiell rekonstruktion där finansiärerna drev på om en försäljning av IMP Klima. Förvärvsrelaterade kostnader uppgick till 3 MSEK. Den totala kassaflödeseffekten för förvärvet uppgick till 149 MSEK.

Den 3 juni förvärvades det franska bolaget Nather S.A., vars verksamhet främst omfattar produkter och lösningar för ventilation av bostäder. Företaget omsatte cirka 45 MSEK årligen med ett rörelseresultat om cirka 1 MSEK och hade 17 anställda. Försäljningen sker huvudsakligen i Frankrike och förvärvet förväntas ge synergier främst inom försäljning och inköp. Förvärvet stärker Lindabs marknadsposition i form av kompletta lösningar för bostadsventilation på den franska marknaden och närliggande marknader. Överförd ersättning uppgick till 11 MSEK och förvärvet innebar en koncernmässig goodwill på 10 MSEK. Förvärvsrelaterade kostnader uppgick till 0 MSEK.

Det avtal om förvärv av MP3 som ingicks i december 2014 slutfördes 15 januari 2015. MP3 är en framstående tillverkare inom lösningar för inneklimat, med specialistkompetens inom brandskydd. MP3 har sitt säte i Padova i norra Italien, omsatte cirka 210 MSEK årligen med ett rörelseresultat om cirka 20 MSEK, samt hade 95 anställda. MP3 integreras i Lindabs verksamhet, vilket innebär synergier, främst inom försäljning, men även på kostnadssidan. Förvärvet av MP3 var strategiskt viktigt för att stärka positionen som helhetsleverantör inom ventilationslösningar och att öka marknadstäckningen. Överförd ersättning uppgick till 141 MSEK. Förvärvsrelaterade kostnader uppgick till 2 MSEK. Den totala kassaflödeseffekten för förvärvet uppgick till 143 MSEK. Verkligt värde på förvärvade identifierbara immateriella tillgångar uppgick till 51 MSEK, inklusive varumärke, distributionsnätverk och licenser. Förvärvet innebar en koncernmässig goodwill på 91 MSEK.

Finansiell påverkan av förvärv och avyttring under 2015

Lindab Inc. konsoliderades till och med den 7 augusti 2015. Under 2015 omsatte bolaget 92 MSEK och bidrog med 2 MSEK till koncernens resultat efter skatt.

Nather S.A. konsoliderades från och med juni 2015. Förvärvet medförde att koncernens försäljning från förvärvstidpunkten till och med 31 december 2015, ökade med 21 MSEK. Koncernens resultat efter skatt påverkades positivt med 1 MSEK. Om förvärvet hade genomförts per den 1 januari 2015 beräknades nettoomsättningen för koncernen ha ökat med 42 MSEK och koncernens resultat efter skatt beräknades ha ökat med 1 MSEK.

IMP Klima konsoliderades från och med juli 2015. Förvärvet medförde att koncernens försäljning från förvärvstidpunkten till och med 31 december 2015, ökade med 110 MSEK. Koncernens resultat efter skatt påverkades positivt med 35 MSEK, varav negativ goodwill redovisades bland övriga rörelseintäkter och uppgick till 34 MSEK. Om förvärvet hade genomförts per den 1 januari 2015 beräknades nettoomsättningen för koncernen ha ökat med 220 MSEK och koncernens resultat efter skatt beräknades ha ökat med 68 MSEK, inklusive finansiella poster av engångskaraktär på 44 MSEK och upplösning av negativ goodwill uppgående till 34 MSEK.

MP3 konsoliderades från och med januari 2015. Förvärvet medförde att koncernens försäljning från förvärvstidpunkten till och med 31 december 2015 ökade med 181 MSEK medan koncernens resultat efter skatt påverkades negativt med -4 MSEK. Om förvärvet hade genomförts per den 1 januari 2015 beräknades nettoomsättningen och resultat efter skatt för koncernen ha påverkats motsvarande.

Not 5, forts.

Överförd ersättning, goodwill och påverkan på likvida medel

Nedan framgår uppgifter om köpeskillning, goodwill och förvärvens/avyttringars inverkan på koncernens likvida medel.

	Förvärvade verksamheter		Avyttrade verksamheter	
	2016	2015	2016	2015
Överförd ersättning	-	300	-	97
Direkta kostnader i samband med förvärvet/avyttringen*	-	5	-	-10
Summa förvärv/avyttring	-	305	-	87
Avgår direkta kostnader i samband med förvärv/avyttring	-	-5	-	10
Sammanlagd överförd ersättning	-	300	-	97
Verkligt värde för förvärvade/avyttrade nettotillgångar/-skulder	-	233	-	85
Goodwill/negativ goodwill/realiserat resultat	-	67	-	12
Överförd ersättning	-	300	-	97
Direkta kostnader i samband med förvärvet/avyttringen	-	-	-	-
Likvida medel i det förvärvade/avyttrade dotterbolaget	-	-44	-	-9
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv/avyttring	-	256	-	88

* Kostnader redovisas i resultaträkningen under övriga rörelsekostnader/intäkter.

Ingen del av redovisad goodwill förväntas vara avdragsgill vid inkomstbeskattning.

Förvärvade/avyttrade tillgångar och övertagna skulder

Förvärvade/avyttrade nettotillgångar, övertagna skulder och goodwill relaterade till förvärv/avyttring framgår nedan.

	Förvärvade verksamheter		Avyttrade verksamheter	
	2016	2015	2016	2015
Materiella anläggningstillgångar	-	175	-	40
Immateriella tillgångar	-	75	-	2
Finansiella anläggningstillgångar	-	2	-	13
Uppskjutna skattefordran	-	8	-	-
Varulager	-	57	-	9
Kundfordringar och övriga omsättningstillgångar	-	133	-	26
Likvida medel och kortfristiga placeringar	-	44	-	9
Summa förvärvade/avyttrade tillgångar	-	494	-	99
Uppskjutna skatteskulder	-	23	-	-
Kortfristiga skulder	-	185	-	14
Långfristiga skulder	-	53	-	-
Summa övertagna/avyttrade skulder	-	261	-	14
Verkligt värde förvärvade/avyttrade nettotillgångar	-	233	-	85
Goodwill	-	101	-	-
Negativ goodwill	-	-34	-	-
Realiserat resultat	-	-	-	12
Överförd ersättning	-	300	-	97

Not 06 Personal och ledande befattningshavare

Medelantal anställda

	2016			2015		
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa
Moderbolaget, Sverige	-	-	-	-	-	-
Dotterföretag						
Sverige	910	212	1 122	894	207	1 101
Belgien	22	5	27	22	5	27
Bosnien och Hercegovina	47	8	55	60	9	69
Danmark	376	109	485	350	101	451
Estland	61	6	67	54	6	60
Finland	71	15	86	80	16	96
Frankrike	111	32	143	108	31	139
Irland	29	5	34	26	5	31
Italien	92	49	141	87	47	134
Kroatien	1	0	1	1	0	1
Lettland	14	1	15	14	2	16
Litauen	7	1	8	7	2	9
Luxemburg	206	24	230	213	21	234
Makedonien	0	1	1	0	1	1
Montenegro	1	1	2	1	1	2
Nederländerna	12	3	15	10	4	14
Norge	84	11	95	87	13	100
Polen	245	112	357	236	118	354
Rumänien	79	16	95	79	16	95
Ryssland	252	58	310	264	58	322
Schweiz	84	9	93	83	10	93
Serbien	3	3	6	3	3	6
Slovakien	31	13	44	30	12	42
Slovenien	190	61	251	187	70	257
Storbritannien	231	57	288	224	53	277
Tjeckien	668	205	873	655	190	845
Turkiet	3	1	4	2	1	3
Tyskland	105	24	129	100	21	121
Ungern	125	26	151	119	27	146
USA	5	1	6	5	1	6
Dotterföretag totalt	4 065	1 069	5 134	4 001	1 051	5 052
Koncernen totalt	4 065	1 069	5 134	4 001	1 051	5 052

Könsfördelning, ledande befattningshavare

Moderbolaget						
Styrelsen, inkl. arbetstagarrepresentanter	6	3	9	6	2	8
Koncernen						
VD/ledningsgrupp	4	-	4	4	-	4*

*1 koncernledningen har Per Nilsson ingått fram till den 30 april 2015, Linda Kjellgren från den 1 maj 2015 till den 30 november 2015 samt Kristian Ackeby från den 1 december 2015.

Personalkostnader

	2016			2015		
	Styrelse/ verkställande direktör och ledningsgrupp	Övriga anställda	Summa löner och ersättningar	Styrelse/ verkställande direktör och ledningsgrupp	Övriga anställda	Summa löner och ersättningar
Löner och ersättningar						
Moderbolaget, Sverige	2,4	0,0	2,4	2,0	0,0	2,0
Dotterföretag totalt	58,9	1 541,6	1 600,5	49,2	1 490,3	1 539,5
Koncernen totalt	61,3	1 541,6	1 602,9	51,2	1 490,3	1 541,5

Sociala kostnader

Moderbolaget, Sverige	0,7	-	0,7	0,6	-	0,6
varav pensioner	0,0	-	0,0	0,2	-	0,2
Koncernen totalt	19,4	413,2	432,6	18,2	392,0	410,2
varav pensioner	5,5	93,8	99,3	5,3	90,0	95,3
Summa personalkostnader	80,7	1 954,8	2 035,5	69,4	1 882,30	1 951,7

Av summa pensionsavsättningar i rapporten över finansiell ställning på 211 MSEK (189), utgör 39 MSEK (41) pensionsförpliktelser till tidigare verkställande direktörer. Förpliktelserna har fonderats i kapitalförsäkringar. Värdet på dessa uppgår till

39 MSEK (41). Lindab har under 2015 och 2016 ingen kostnad för pensionsåtagande, hänförligt till tidigare verkställande direktörer.

Not 6, forts.

Totalt under 2016 utbetald ersättning till styrelseledamöterna uppgick till 2 400 KSEK (2 200), enligt nedanstående fördelning.

Vid årsstämman den 3 maj 2016 beslutades att arvode till styrelsens ledamöter ska utgå med totalt 2 500 KSEK fördelat på 650 KSEK till styrelsens ordförande, 300 KSEK till envar av de stämmovalda ledamöterna samt 25 KSEK vardera till arbetstagarrepresentanterna. Inget arvode har utgått för arbete i ersättnings- eller revisionsutskotten.

Styrelsearvoden

KSEK	2016	2015
Peter Nilsson (invald under 2016)	433,3	-
Pontus Andersson	25,0	25,0
Per Bertland (invald under 2016)	200,0	-
Marianne Brismar	300,0	200,0
Sonat Burman-Olsson	300,0	300,0
Stefan Charette (avgått under 2015)	-	100,0
Erik Eberhandsson (avgått under 2016)	100,0	300,0
Viveka Ekberg (invald under 2016)	200,0	-
Per Frankling (avgått under 2016)	100,0	200,0
Bent Johansson (invald under 2016)	200,0	-
Kjell Nilsson (avgått under 2016)	216,7	650,0
Hans Porat	300,0	300,0
Markku Rantala (avgått under 2016)	25,0	25,0
Birgit Woidemann Norgaard (avgått under 2015)	-	100,0
Summa	2 400,0	2 200,0

Ingen av styrelseledamöterna eller suppleanterna har rätt till några förmåner vid avslutande av styrelseuppdraget.

Ersättning till koncernledning och andra anställningsvillkor*Fast och rörlig lön*

Ersättning till koncernledningen baseras på en kombination av fast och rörlig lön, där den rörliga delen baseras på uppnådda resultat.

För närvarande baseras den rörliga lönen på koncernens resultat. Den maximala rörliga lönen uppgår till 40 procent av den anställdes fasta lön, med undantag för bolagets VD och koncernchef som har rätt till en maximal rörlig lön uppgående till 50 procent av den årliga fasta lönen. Anders Bergs fasta ersättning för 2016 uppgår till 3 600 000 SEK. Rätt till pensionspremie uppgår till 30 procent av den fasta ersättningen. Dessutom har Anders Berg rätt till fri bil och vissa andra förmåner. Vad Anders Berg erhållit under 2016 framgår i särskild tabell.

I koncernledningen har under hela året 2016 verkställande direktören Anders Berg, ekonomi- och finansdirektören Kristian Ackeby, chefsjuristen och M&A- och HR-direktören Fredrik Liedholm samt produkt- och marknadsdirektören Bengt Andersson ingått. 2016 års ersättningar till Anders Berg, verkställande direktör och övrig koncernledning framgår i tabellen nedan.

SEK	Anders Berg	Ersättning övrig koncernledning	Totalt
Fast lön inkl. sem. ersättning	3 643 200	5 415 292	9 058 492
Rörlig ersättning	1 152 000	1 380 833	2 532 833
Pensioner	1 081 566	1 442 912	2 524 478
Förmåner	49 323	200 970	250 293
Summa	5 926 089	8 440 007	14 366 096

Regler vid uppsägning

Vid uppsägning av Anders Bergs anställning löper en uppsägningstid om tolv månader från Bolagets sida och sex månader från Anders Bergs sida. Under uppsägningstiden har Anders Berg rätt till oförändrad lön och anställningsförmåner med undantag för rörlig ersättning. Anders Berg är bunden av en konkurrensklausul som är giltig under två år från anställningens upphörande under vilken han för tiden efter uppsägningstiden har rätt till särskild ersättning. Bolaget äger rätt av avstå från konkurrensklausulen, varvid ingen ersättning ska utgå till Anders Berg.

Uppsägningstiden för övriga ledande befattningshavare är tolv månader, vid uppsägning från bolagets sida och sex månader vid uppsägning från den anställdes sida. Under uppsägningstiden äger bolaget rätt att arbetsbefria den anställde, varvid eventuell lön från annan arbetsgivare ska avräknas mot den lön den anställde erhåller under uppsägningstiden. Övriga ledande befattningshavare är bundna av konkurrensklausuler under tolv månader från anställningens upphörande under vilken tid de äger rätt till särskild ersättning. Bolaget äger rätt att avstå från konkurrensklausulen, varvid ingen ersättning ska utgå till den anställde.

Pensioner

Pensionsåldern för samtliga ledande befattningshavare är 65 år.

Bolaget har åtagit sig att betala pensionspremier för Anders Berg motsvarande 30 procent av den fasta ersättningen. Kostnaderna för pensionspremierna uppgick till 1 082 KSEK (1 080).

Övriga ledande befattningshavare har pensionsförmåner. Pensionen ska vara premiebestämd och grundas på samma principer som den fasta ersättningen. Kostnaden för pensionspremier avseende dessa personer uppgick till sammanlagt 1 443 KSEK (1 204).

Bonusprogram

Utöver rörlig lön för koncernledningen, föreligger ett bonusprogram för övriga ledande befattningshavare. Bonusprogrammet baseras på resultatorienterade mål. Bonus uppgår till 10-40 procent av årslönen, beroende på befattning.

Vinstandelsplan

Sedan 1980 gör bolaget avsättningar till en vinstandelsstiftelse för anställda i Sverige, i enlighet med avtal. Nuvarande avtal löper till och med 2017. Avsättningar görs årligen baserat på resultatet i de svenska koncernbolagen. Det maximala avsättningsbeloppet uppräknas årligen med Konsumentprisindex (KPI). Årets avsättning uppgick till 6 604 KSEK (6 447), inklusive särskild löneskatt.

Under åren 2001–2006, då Lindabaktien inte var noterad på börsen, gjordes placeringar i ägarbolaget Ratos AB. Från och med 2007 görs återigen placeringar i Lindabaktien. Efterhand som äldre fonder kan skiftas ut kommer kvarstående medel att placeras i Lindabaktier. Vid utgången av 2016 innehade stiftelsen 143 500 aktier i Lindab.

Det finns också en mindre vinstandelsplan i ett av Lindabs franska bolag.

Incitamentsprogram

Årsstämman 2012 beslutade att införa ett långsiktigt incitamentsprogram i form av prestationsbaserat aktiesparprogram. Deltagande i programmet förutsatte egen initial investering i Lindabaktier. Deltagandet gav rätt att erhålla nya aktier, förutsatt att vissa krav uppfylldes. Prestationen mättes för räkenskapsåret 2014 och jämfördes med utfallet för räkenskapsåret 2011.

Deltagarna i programmet delades in i fem grupper; verkställande direktör, koncernledning samt tre grupper bestående av ledande befattningshavare eller andra nyckelpersoner.

Tilldelningen av aktier i programmet skedde beroende av utfallet för tre finansiella mål; rörelsemarginal, organisk tillväxt samt förvärv/strategisk tillväxt. Tilldelning skedde vederlagsfritt efter avslutat program. Om deltagare avslutade sin anställning i Lindab under programmets löptid skulle, som huvudregel, rätten att erhålla tilldelning av aktier förfalla i samband med att anställningen avslutades.

Programmet reglerades 12 juni 2015 och omfattade 45 personer, vilka sammanlagt hade investerat i 46 057 aktier. Tilldelning av 46 057 matchningsaktier skedde. Någon tilldelning av s.k. performance aktier skedde inte då de mål som satts ej uppfylldes. Totala kostnaden för programmet uppgick till cirka 2 MSEK.

För att säkerställa att bolaget kunde uppfylla sitt åtagande i enlighet med incitamentsprogrammet tecknades avtal med tredje part om att förvärva egna aktier för Lindabs räkning, se även redovisningsprinciper avseende eget kapital sidan 81.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman 2016 fattade beslut om följande riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare:

- Ersättning till ledande befattningshavare ska grundas på den marknad och den miljö som respektive befattningshavare är verksam i, vara konkurrenskraftig, möjliggöra rekrytering samt motivera medarbetare att stanna kvar i företaget.
- Ersättningssystemet består av följande komponenter; fast lön, rörlig lön, pension och tjänsteförmåner enligt nedan.
- Fast lön och förmåner ska vara individuellt fastställda utifrån ovanstående kriterier och respektive befattningshavares särskilda kompetens.
- Rörlig lön utgår efter uppfyllande av tydliga fastställda mål för koncernen. Den rörliga lönen utgår som procent av den fasta lönen och har ett fastställt tak ej överstigande 50 procent av den fasta ersättningen.

- Pensionen ska vara premiebestämd. Omfattningen av pensionen baseras på samma kriterier som för fast ersättning och grundas på dels fast dels rörlig lön.
- Styrelsen har rätt att i särskilda fall frånga riktlinjerna. Styrelsen har under 2016 ej utnyttjat detta mandat.

Vad avser riktlinjer till ledande befattningshavare för tiden från nästa årsstämma hänvisas till styrelsens kommande förslag inför årsstämman 2017.

Not 07 Segmentsredovisning

	Products & Solutions		Building Systems		Övrigt		Totalt		Eliminering		Summa	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning, externt	6 949	6 727	900	862	-	-	7 849	7 589	-	-	7 849	7 589
Nettoomsättning, internt	0	0	3	0	-	-	3	0	-3	-	0	0
Nettoomsättning, totalt	6 949	6 727	903	862	-	-	7 852	7 589	-3	-	7 849	7 589
Rörelseresultat före avskrivningar, före engångsposter	704	639	13	40	-32	-48	685	631	-	-	685	631
Avskrivningar och nedskrivningar	-139	-135	-25	-24	-10	-9	-174	-168	-	-	-174	-168
Rörelseresultat före engångsposter	565	504	-12	16	-42	-57	511	463	-	-	511	463
Engångsposter	-24	35	-	-9	-4	-20	-28	6	-	-	-28	6
Rörelseresultat	541	539	-12	7	-46	-77	483	469	-	-	483	469
Finansnetto											-38	-38
Resultat före skatt											445	431
Skatt på årets resultat											-139	-126
Årets resultat											306	305
Anläggningstillgångar, exkl. finansiella tillgångar	3 645	3 615	566	530	174	176	4 385	4 321	-	-	4 385	4 321
Varulager	1 016	925	143	120	-	-	1 159	1 045	-	-	1 159	1 045
Övriga tillgångar	1 270	1 157	139	162	322	274	1 731	1 593	-335	-276	1 396	1 317
Ej fördelade tillgångar											563	466
Summa tillgångar							7 275	6 959	-335	-276	7 503	7 149
Eget kapital											3 849	3 511
Övriga skulder	1 641	1 427	292	270	56	61	1 989	1 758	-335	-276	1 654	1 482
Ej fördelade skulder											2 000	2 156
Summa eget kapital och skulder							1 989	1 758	-335	-276	7 503	7 149
Bruttoinvesteringar i anläggningar	107	122	11	11	7	18	125	151	-	-	125	151

Geografisk information

Omsättning från externa kunder (baserad på hemvist)

Nedan redovisas extern omsättning på Lindabs största marknader baserade på kundens hemvist. Lindabs största kund står för 1,7 procent (2,0) av koncernens totala omsättning, vilket innebär att Lindab har ett begränsat beroende av enskilda kunder.

Anläggningstillgångar per land

Anläggningstillgångar avser immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar och är fördelade per enskilt betydelsefulla länder med avseende på produktionskapacitet.

Land	2016	Procent	Land	2015	Procent
Sverige	2 003	26	Sverige	1 787	24
Danmark	823	10	Danmark	771	10
Storbritannien	670	9	Storbritannien	716	9
Tyskland	608	8	Tyskland	580	8
Norge	534	7	Norge	526	7
Övriga	3 211	40	Övriga	3 209	42
Summa	7 849	100	Summa	7 589	100

Land	2016	Procent	Land	2015	Procent
Sverige	284	20	Sverige	285	20
Tjeckien	228	16	Tjeckien	219	16
Danmark	180	13	Danmark	174	12
Slovenien	144	10	Slovenien	146	10
Ryssland	131	9	Polen	117	8
Polen	97	7	Ryssland	109	8
Övriga	358	25	Övriga	374	26
Summa	1 422	100	Summa	1 424	100
Goodwill	2 963	-	Goodwill	2 897	-
Summa	4 385	-	Summa	4 321	-

Not 7, forts.

Segmentinformation

Koncernens segment består av Products & Solutions och Building Systems. Grunden för uppdelningen på segment är de olika kunderbidanden som respektive segment tillhandahåller. Products & Solutions verksamhet styrs utifrån en geografiskt uppdelad säljorganisation som stöts av sex produkt- och systemområden med gemensamma produktions- och inköpsfunktioner. Segmentet Building Systems består av en separat integrerad projektorganisation. Övrigt avser ej fördelade poster och omfattar bland annat moderbolagsfunktioner.

2014 antog Lindab nya finansiella mål som verksamheten styrs utifrån, dessa är tillväxt, lönsamhet, kapitalstruktur och utdelningspolicy, se Förvaltningsberättelse sidan 60.

Segmenten ansvarar för förvaltningen av de operativa tillgångarna och deras resultat beräknas på denna nivå, medan treasuryfunktion ansvarar för finansiering-

en på koncern- och landsnivå. Därmed består ej fördelade tillgångar huvudsakligen av pensionstillgångar samt aktuella och uppskjutna skattefordringar. Ej fördelade skulder består huvudsakligen av nettoupplåning, pensionsavsättningar samt aktuella och uppskjutna skatteskulder.

Inköp av stål och bearbetning därav sker i huvudsak centralt. Resultatposter från den del av denna verksamhet som säljs internt utfördelas i segmentkonsolideringen till segmenten.

Internpris mellan koncernens segment sätts utifrån principen om "armlängds avstånd" det vill säga som mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och har ett intresse av att transaktionen genomförs. Tillgångar och investeringar rapporteras där tillgången finns.

Not 08 Av- och nedskrivningar per tillgångsslag och funktion

	Koncern	
	2016	2015
Avskrivningar		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten (not 16)	6	5
Patent och liknande (not 16)	-	0
IT och övriga immateriella tillgångar (not 16)	32	28
Byggnader och mark (not 17)	33	34
Maskiner och andra tekniska anläggningar (not 17)	77	78
Inventarier, verktyg och installationer (not 17)	23	23
Summa	171	168
Nedskrivningar		
Byggnader och mark (not 17)	3	-
Maskiner och andra tekniska anläggningar (not 17)	-	-
Inventarier, verktyg och installationer (not 17)	0	0
Summa	3	0
Summa av- och nedskrivningar per tillgångsslag	174	168
Totala avskrivningar fördelade per funktion		
Kostnader för sålda varor	119	121
Försäljningskostnader	20	18
Administrationskostnader	24	23
Forsknings- och utvecklingskostnader	8	6
Summa	171	168
Totala nedskrivningar fördelade per funktion		
Kostnader för sålda varor	3	-
Summa	3	-
Summa av- och nedskrivningar fördelade per funktion	174	168

Not 09 Kostnader fördelade på kostnadsslag

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Kostnad för direkt material	3 643	3 531	-	-
Kostnader för arbetskraft (not 6)	2 080	1 996	3	3
Avskrivningar och nedskrivningar (not 8, 16, 17)	174	168	-	-
Övriga rörelsekostnader	1 541	1 539	1	1
Summa	7 438	7 234	4	4

I koncernens rapport över totalresultat är kostnaderna klassificerade efter funktion. Kostnad sålda varor, försäljningskostnader, administrationskostnader, FoU-kostnader samt övriga rörelsekostnader uppgår totalt till 7 438 MSEK (7 234).

Ovan visas en fördelning av dessa kostnader på de viktigaste kostnadsslagen. Kostnader för arbetskraft består av anställd personal, 2 036 MSEK (1 952) och inhyrd personal, 44 MSEK (44).

Not 10 Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer

Ersättning till revisorer

Ett revisionsuppdrag innefattar att granska årsredovisningen, tillämpade redovisningsprinciper och väsentliga bedömningar som gjorts av företagsledningen.

Det innefattar också en granskning för att kunna ge utlåtande om ansvarsfrihet ska beviljas styrelsen och verkställande direktören.

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Deloitte				
Revisionsuppdrag	6,5	6,2	0,5	0,3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0,0	0,1	-	-
Skatterådgivning	0,2	0,3	-	-
Övriga uppdrag	3,3	3,1	-	-
<i>Totalt Deloitte</i>	<i>10,0</i>	<i>9,7</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>
Övriga				
Revisionsuppdrag	0,9	1,1	-	-
Skatterådgivning	0,0	0,1	-	-
Övriga uppdrag	0,0	0,1	-	-
<i>Totalt Övriga</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Totalt	10,9	11,0	0,5	0,3

Not 11 Forskning och utveckling

Forsknings- och utvecklingskostnader uppgår till 65 MSEK (58) och är direkt kostnadsförda i koncernens rapport över totalresultat, varav 6 MSEK (5) avser avskriv-

ningar på balanserade utgifter för utvecklingskostnader. För balanserade utgifter för utvecklingsarbeten, se not 16.

Not 12 Övriga rörelseintäkter och kostnader

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Intäkter				
Valutakursdifferenser på rörelsefordringar/-skulder	50	58	-	-
Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	18	8	-	-
Negativ goodwill	34	34	-	-
Övrigt	4	14	-	-
Summa	72	114	-	-
Kostnader				
Valutakursdifferenser på rörelseskulder/-fordringar	-61	-70	-	-
Realisationsförlust vid avyttring av anläggningstillgångar	-4	-2	-	-
Övrigt	-21 *	-35 **	-	-
Summa	-86	-107	-	-

* Övrigt består huvudsakligen av kostnadsbesparingsprogram och governance projekt.

** Övrigt består huvudsakligen av strukturrelaterade poster, kostnadsbesparingsåtgärder samt governanceprojekt.

Not 13 Finansiella intäkter och kostnader

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Resultat från andelar i koncernföretag				
Erhållet koncernbidrag	-	-	34	34
<i>Summa</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>34</i>	<i>34</i>
Ränteintäkter				
Externa	11	17	-	0
<i>Summa</i>	<i>11</i>	<i>17</i>	<i>-</i>	<i>0</i>
Räntekostnader				
Externa	-39	-46	-	0
Till koncernbolag	-	-	-33	-32
För pensioner, netto	-4	-3	-	-
<i>Summa</i>	<i>-43</i>	<i>-49</i>	<i>-33</i>	<i>-32</i>
Övriga finansiella intäkter och kostnader				
Valutakursvinster	0	2	-	-
Valutakursförluster	-1	-4	-	-
Övriga finansiella kostnader	-5	-4	-	-
<i>Summa</i>	<i>-6</i>	<i>-6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Totalt	-38	-38	1	2

Nettoresultatet av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde via resultatet uppgår till 26 MSEK (13).

Not 14 Skatt på årets resultat

Inkomstskatten i rapporten över totalresultat i koncernen består huvudsakligen av följande komponenter.

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Resultaträkningen				
<i>Aktuell skatt</i>				
Aktuell skatt på årets resultat	-119	-96	0	0
Justeringar avseende tidigare år	-1	-13	0	0
<i>Summa aktuell skatt</i>	-120	-109	0	0
<i>Uppskjuten skatt</i>				
Uppkomst och återföring av temporära skillnader	-20	-18	-	-
Effekter av förändringar i skattesatser i olika länder	1	1	-	-
<i>Summa uppskjuten skatt</i>	-19	-17	-	-
Totalt redovisad skattekostnad i resultaträkningen	-139	-126	0	0
Övrigt totalresultat				
Uppskjuten skatt hänförlig till förmånsbestämda pensionsplaner	6	-6	-	-
Aktuell skatt hänförlig till säkring av nettoinvestering	12	-7	-	-
Totalt redovisad skattekostnad i övrigt totalresultat	18	-13	-	-

Skattekostnaden i koncernen för året uppgick till 139 MSEK (126) och den effektiva skattesatsen uppgick till 31 procent (29).

Den genomsnittliga skattesatsen var 20 procent (20). Den har beräknats genom en vägning av dotterbolagens resultat före skatt med lokal skattesats för respektive land.

Avvikelsen mellan den effektiva och den genomsnittliga skattesatsen uppgår till 11 procentenheter (9) och beror delvis på justeringar av skatt hänförlig till tidigare år, omvärdering av uppskjuten skatt på underskottsavdrag samt omvärdering av övriga uppskjutna skattefordringar. Förändringar i skattesatser i olika länder får även konsekvenser då skulder och fordringar avseende uppskjuten skatt måste anpassas till de nya skattesatserna. Därutöver inverkar bl.a. skattemässiga justeringar av redovisat resultat, såsom ej avdragsgilla kostnader och att uppskjuten skatt inte har redovisats på underskott i vissa koncernbolag. Vidare påverkades föregående år positivt av redovisningen av uppskjuten skatt på tidigare år redovisade underskottsavdrag i Tyskland.

Skattesatsen i Sverige uppgår till 22 procent. De främsta orsakerna till skillnaden i skattesats mellan svensk bolagsskattesats och Lindabkoncernens skattesats med utgångspunkt från resultat före skatt framgår av nedanstående tabell.

Den högre skattesatsen i Lindabkoncernen beror till stor del på ej redovisade underskott uppkomna under året om -32 MSEK (-39) där bedömning gjorts av möjligheten att kunna nyttja dessa mot framtida skattemässiga överskott i respektive skattehemvist. Även skatter hänförliga till tidigare år har påverkat med -9 MSEK (-13), där ändrad bedömning har gjorts avseende tidigare redovisade poster. Föregående år påverkades av bland annat USA och Tyskland. Redovisning av uppskjuten skatt på underskottsavdrag hänförliga till tidigare år uppgick till -2 MSEK (14). Föregående år hade redovisningen av underskottsavdrag i Tyskland en positiv inverkan.

	Koncern			
	2016	Procent	2015	Procent
Resultat före skatt	445		431	
Skatt enligt gällande skattesats för bolaget	-98	-22,0	-95	-22,0
Avstämning mot redovisad skatt				
Effekt av andra skattesatser för utländska bolag	7	1,6	10	2,3
Ej redovisade underskott, uppkomna under året	-32	-7,3	-39	-8,9
Skatt hänförlig till tidigare år	-4	-1,0	-13	-3,0
Ej avdragsgilla kostnader	-12	-2,7	-16	-3,7
Ej skattepliktiga intäkter	9	2,0	14	3,2
Effekt av förändrade skattesatser på uppskjuten skatt	-1	-0,2	1	0,2
Omvärdering av uppskjuten skatt hänförlig till underskottsavdrag	-2	-0,4	14	3,2
Omvärdering av övriga uppskjutna skattefordringar	-5	-1,0	-	-
Övrigt	-1	-0,2	-2	-0,6
Redovisad skattekostnad	-139	-31,2	-126	-29,3

Uppskjutna skattefordringar och -skulder vid utgången av året, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Immateriella tillgångar	8	16	-12	-12	-4	4
Materiella anläggningstillgångar	4	6	-63	-134	-59	-128
Finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-	-	-
Lager	17	16	-1	-1	16	15
Fordringar	8	8	-2	-3	6	5
Avsättningar	33	34	0	0	33	34
Skulder	0	0	-	-	0	0
Leasing	1	1	-2	-2	-1	-1
Övrigt	4	8	-9	-7	-5	1
Underskottsavdrag	35	105	-	-	35	105
Periodiseringsfonder	-	-	-49	-50	-49	-50
Summa	110	194	-138	-209	-28	-15
Kvittning av fordringar /skulder	-43	-94	43	94	-	-
Enligt balansräkningen	67	100	-95	-115	-28	-15

Avstämning av uppskjuten skatteskuld/fordran, netto	2016	2015	Förfallotider för outnyttjade underskottsavdrag	2016	2015
Vid årets början	-15	30	Nästa år	33	4
Redovisat i rapporten över totalresultat	-19	-17	Om 2-4 år	32	24
Förvärv av dotterbolag (not 5)	-	-11	Om 5-6 år	50	50
Avyttring av dotterbolag (not 5)	-	-12	Efter 6 år	584	453
Redovisat i övrigt totalresultat samt i eget kapital:			- därav utan förfallotid	513	386
-justering förmånsbestämda planer pensioner	6	-6			
Omräkningsdifferenser	1	1			
Övrigt	-1	0			
Vid årets slut	-28	-15		699	531

Uppskjutna skattefordringar för skattemässiga underskottsavdrag redovisas i den utsträckning som det är sannolikt att de kommer att kunna tillgodogöras för att sänka framtida skattepliktiga vinster.

Vid utgången av året hade koncernen underskottsavdrag om cirka 852 MSEK (903), varav 153 MSEK (372) utgör underlag för den uppskjutna skattefordran om 35 MSEK (105).

Kvarvarande, ej redovisade underskottsavdrag om 699 MSEK (531), skulle kunna ge en uppskjuten skattefordran på 180 MSEK (145). Dessa har dock inte beaktats, då det inte anses möjligt att bedöma om Lindab inom en överskådlig framtid kan utnyttja dessa, alternativt att det inte anses troligt att Lindab kommer att kunna utnyttja dem.

Not 15 Resultat per aktie

Före och efter utspädning	2016	2015
Resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare, MSEK	306	305
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier	76 331 982	76 331 982
Resultat per aktie före och efter utspädning (SEK per aktie)	4,02	3,99

Resultat per aktie före utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden exklusive återköpta aktier som innehas som egna aktier av moderföretaget. För perioden samt för jämförelseperiod förekommer ingen utspädningseffekt.

Not 16 Immateriella tillgångar

	Balanserade utgifter för utvecklings- arbeten	Patent och liknande	IT och övriga immateriella tillgångar	Varumärken	Goodwill	Totalt
1 januari–31 december 2015						
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	9	79	280	46	2 978	3 392
Poster avseende förvärv av dotterbolag	22	1	27	22	102	174
Poster avseende avyttring av dotterbolag	-	-	-	-	-129	-129
Nyanskaffningar	4	0	17	-	-	21
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-14	-	-	-14
Omklassificeringar	-	0	7	-	0	7
Årets omräkningsdifferenser	0	1	-9	0	-54	-62
Vid årets slut	35	81	308	68	2 897	3 389
Akkumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-9	-78	-217	-46	0	-350
Årets avskrivningar	-5	0	-27	-1	-	-33
Avyttringar och utrangeringar	-	-	14	-	-	14
Omklassificeringar	-	0	-4	-	-	-4
Årets omräkningsdifferenser	0	-1	5	0	-	4
Vid årets slut	-14	-79	-229	-47	0	-369
Akkumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	0	0	0	0	-119	-119
Poster avseende avyttring av dotterbolag	-	-	-	-	128	128
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-	-
Årets omräkningsdifferenser	-	-	-	-	-9	-9
Vid årets slut	0	0	0	0	0	0
Planenligt restvärde vid årets början	0	1	63	0	2 859	2 923
Planenligt restvärde vid årets slut	21	2	79	21	2 897	3 020
1 januari–31 december 2016						
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	35	81	308	68	2 897	3 389
Nyanskaffningar	4	0	17	-	0	21
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-2	-	-	-2
Omklassificeringar	0	12	-2	-	-	10
Årets omräkningsdifferenser	1	1	10	0	66	78
Vid årets slut	40	94	331	68	2 963	3 496
Akkumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-14	-79	-229	-47	0	-369
Årets avskrivningar	-6	-	-31	-1	-	-38
Avyttringar och utrangeringar	-	-	2	-	-	2
Omklassificeringar	-	0	2	-	-	2
Årets omräkningsdifferenser	0	-1	-6	-	-	-7
Vid årets slut	-20	-80	-262	-48	0	-410
Akkumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	0	0	0	0	0	0
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-	-	-	-
Årets omräkningsdifferenser	-	-	0	-	0	0
Vid årets slut	0	0	0	0	0	0
Planenligt restvärde vid årets början	21	2	79	21	2 897	3 020
Planenligt restvärde vid årets slut	20	14	69	20	2 963	3 086

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten är till största delen internt genererade aktiverade kostnader för programutveckling och certifikat. Övriga immateriella tillgångar består främst av programvara och kundlista.

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

Koncernen undersöker minst årligen om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med de redovisningsprinciper som beskrivs i not 2. Grunden för beräkningen är finansiella budgetar som godkänts av koncernledningen.

Utvärdering av nedskrivningsbehov ska baseras på minsta kassagenererande enhet, vilket för Lindabkoncernen, anses vara de starkt integrerade operativa och rapporterade segmenten, Products & Solutions samt Building Systems.

Lindab utförde sitt nedskrivningstest per 30 november 2016. Återvinningsbart belopp för de kassagenererande enheterna baseras på beräkningar av nyttjandevärde. Dessa beräkningar utgår från uppskattade framtida kassaflöden efter skatt baserade på finansiella budgetar, för respektive segment, som täcker tiden fram till 2021. De finansiella budgetarna ligger som grund för måluppfyllelse av de finansiella målen, se Förvaltningsberättelse, sidan 60. Väsentliga antaganden som använts i beräkningarna för nyttjandevärde är bruttomarginaler, diskonteringsränta samt antaganden om tillväxt efter budgetperiodernas slut. I antagandet om bruttomarginal utgör antaganden om försäljningsvolym, försäljningspriser och råmaterialpriser väsentliga antaganden för beräkning av bruttomarginalen. Dessa har godkänts av koncernledningen. Nedan beskrivs de metoder som företagsledningen använt för att fastställa värden för respektive väsentligt antagande.

Försäljningsvolymen baseras på tidigare utfall samt bedömning av framtida utveckling. I bedömning av framtida utveckling har externa informationsskällor använts.

Försäljningspriser baseras på tidigare utfall samt bedömning av framtida utveckling. I bedömning av framtida utveckling har externa informationsskällor använts.

Råmaterialpriser baseras på tidigare utfall samt bedömning av framtida utveckling. I bedömning av framtida utveckling har externa informationsskällor använts.

Diskonteringsräntan har estimerats baserat på en vägd kapitalkostnad efter skatt om 8,1 procent (8,1) och har använts för samtliga kassagenererade enheter för diskontering av bedömda kassaflöden efter skatt. Belopp efter skatt används i beräkningar både när det gäller kassaflöde och diskonteringsränta eftersom de tillgängliga modellerna för beräkning av diskonteringsränta innehåller en skattekomponent. Denna diskontering är inte materiellt annorlunda jämfört med diskontering baserad på framtida kassaflöden före skatt och diskonteringsnivåer före skatt som IFRS kräver. Applicerad diskonteringsränta motsvarar en diskonteringsränta före skatt på 9,8 procent (10,4) och har baserats på koncernens vägda genomsnittliga skattesats.

Diskonteringsräntan representerar den nuvarande marknadens bedömning av risker som är specifika för Lindab, med beaktande av individuella risker i de underliggande tillgångar som inte har tagits med i beräkningarna för kassaflödet. Beräkningen av diskonteringsräntan är baserad på specifika förhållanden i koncernen och kommer från dess vägda genomsnittliga kapitalkostnad (WACC). WACC tar hänsyn till både skulder och eget kapital. Kapitalkostnaden för eget kapital baseras på den förväntade avkastningen från koncernens investerare. Kostnaden för koncernens skulder baseras på de räntebärande skulder Lindab är förpliktigad att infria. Koncernspecifik risk beaktas genom individuellt beaktad betafaktor. Betafaktorn utvärderas årligen på grundval av allmänt tillgängliga marknadsdata.

Kassaflödet bortom 2021 har extrapolerats med hjälp av en bedömd genomsnittlig långsiktig tillväxt, terminaltillväxt, på 1,0 procent (1,0), vilket är i nivå med den genomsnittliga tillväxt på marknaderna där segmenten verkar enligt prognoser för byggbranschens konjunkturinstitut. I antagandet har viktning gjorts för tillväxtprognosen för de underliggande geografiska marknaderna Norden, Väst-europa och CEE/CIS.

Båda segmenten bedriver sin verksamhet inom huvudbranschen Bygg med det gemensamma konceptet utveckling, tillverkning, marknadsföring och distribution av produkter och systemlösningar. Segmenten agerar även sammanvägt på snarlika geografiska marknader, varför riskprofilen anses enhetlig. Samma antaganden har härmed gjorts avseende diskonteringsräntan samt långsiktig tillväxt för respektive segment.

För att stödja nedskrivningsprövningen som gjorts av goodwill inom koncernen har en övergripande analys gjorts av känsligheten i de variabler som använts i modellen. En försämring av vart och ett av de väsentliga antagandena som ingår i beräkningen av nyttjandevärdet visar att återvinningsvärdet överstiger redovisat värde. I analysen har rimlig förändring av bruttomarginalen, diskonteringsräntan samt antagande om tillväxt beaktats. Konsekvensen av beräkningen är att det inte finns något behov av nedskrivning av goodwill vid utgången av 2016.

Fördelad goodwill per segment	2016	2015
Products & Solutions	2 581	2 532
Building Systems	382	365
Summa goodwill	2 963	2 897

Not 17 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående ny- anläggningar byggnader	Pågående ny- anläggningar maskiner	Totalt
1 januari – 31 december 2015						
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	1 053	1 815	458	12	43	3 381
Poster avseende förvärv av dotterbolag	141	23	12	-	-	176
Poster avseende avyttring av dotterbolag	-50	-85	-26	-	-	-161
Nyanskaffningar	33	53	25	6	13	130
Avyttringar och utrangeringar	-56	-33	-30	-	0	-119
Omklassificeringar	60	-19	-5	-11	-8	17
Årets omräkningsdifferenser	-45	-31	-1	-1	0	-78
Vid årets slut	1 136	1 723	433	6	48	3 346
Akkumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-318	-1 433	-362	0	0	-2 113
Poster avseende avyttring av dotterbolag	22	77	24	-	-	123
Årets avskrivningar	-34	-78	-23	-	-	-135
Avyttringar och utrangeringar	33	31	29	-	-	93
Omklassificeringar	-51	25	4	-	-	-22
Årets omräkningsdifferenser	13	20	0	-	-	33
Vid årets slut	-335	-1 358	-328	0	0	-2 021
Akkumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	-4	-20	-2	-2	0	-28
Årets nedskrivning	-	-	0	-	-	0
Återförda nedskrivningar	0	-	0	-	-	0
Avyttringar och utrangeringar	-	1	0	-	-	1
Omklassificeringar	-	2	0	-	-	2
Årets omräkningsdifferenser	1	0	0	0	-	1
Vid årets slut	-3	-17	-2	-2	0	-24
Planenligt restvärde vid årets början	731	362	94	10	43	1 240
Planenligt restvärde vid årets slut	798	348	103	4	48	1 301
1 januari – 31 december 2016						
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	1 136	1 723	433	6	48	3 346
Nyanskaffningar	8	41	27	6	22	104
Avyttringar och utrangeringar	-47	-42	-23	-	-1	-113
Omklassificeringar	-4	7	-1	-1	-18	-17
Årets omräkningsdifferenser	75	51	3	1	0	130
Vid årets slut	1 168	1 780	439	12	51	3 450
Akkumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-335	-1 358	-328	0	0	-2 021
Årets avskrivningar	-33	-77	-23	-	-	-133
Avyttringar och utrangeringar	22	40	21	-	-	83
Omklassificeringar	4	1	0	-	-	5
Årets omräkningsdifferenser	-21	-36	-1	-	-	-58
Vid årets slut	-363	-1 430	-331	0	0	-2 124
Akkumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	-3	-17	-2	-2	0	-24
Årets nedskrivning	-3	-	-	0	0	-3
Återförda nedskrivningar	0	-	-	0	-	0
Avyttringar och utrangeringar	0	-	0	0	-	0
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	0
Årets omräkningsdifferenser	0	0	0	0	-	0
Vid årets slut	-6	-17	-2	-2	0	-27
Planenligt restvärde vid årets början	798	348	103	4	48	1 301
Planenligt restvärde vid årets slut	799	333	106	10	51	1 299

Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncern	
	2016	2015
Anskaffningsvärde vid årets början	4	3
Förvärv/Avyttring	0	1
Årets omräkningsdifferenser	0	0
Bokfört värde	4	4

Här redovisas långfristiga innehav av onoterade aktier och andelar. Intresseföretag ingår till bokförda värden, 0 MSEK (0), se not 29. Övriga innehav, 4 MSEK (4), utgörs framför allt av mindre innehav, ägda av koncernbolag.

Not 19 Andra långfristiga fordringar

	Koncern	
	2016	2015
Anskaffningsvärde vid årets början	4	3
Minskning/Ökning	0	1
Bokfört värde	4	4

Andra långfristiga fordringar består huvudsakligen av depositioner för hyrda lokaler.

Not 20 Varulager

	Koncern	
	2016	2015
Råvaror och förnödenheter	527	411
Varor under tillverkning	54	54
Färdiga varor och handelsvaror	578	580
Summa	1 159	1 045

Direkt materialkostnad under året uppgick till 3 643 MSEK (3 531), inklusive -1 MSEK (-1) i justering av inkuransreserv. Därutöver har inkuransreserven för färdigvarulager justerats med 1 MSEK (-2). Reserven för inkurans i varulager uppgår till 57 MSEK (56), vilket motsvarar 5 procent (5) av lagervärdet före avdrag för inkurans. Valutakurseffekter har under året ökat reserven med 3 MSEK (-1).

Not 21 Kortfristiga fordringar

Förfallet antal dagar	Koncern					
	Kundfordringar		Upplupna intäkter ¹⁾		Övriga fordringar ²⁾	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Ej förfallet	1 012	919	22	11	65	56
< 90 dagar	205	214	-	-	0	4
90-180 dagar	16	27	-	-	0	0
180-360 dagar	20	20	-	-	0	-
> 360 dagar	94	86	-	-	0	1
Summa kundfordringar	1 347	1 266	22	11	65	61
Reservering för osäkra kundfordringar	-97	-89	-	-	-	-
Summa	1 250	1 177	22	11	65	61

1) Upplupna intäkter avser endast kursvinst på terminskontrakt uppgående till 12 MSEK (4) och bonusintäkt 10 MSEK (7).

2) Övriga fordringar avser endast moms uppgående till 38 MSEK (38) och övriga fordringar 27 MSEK (23).

Förändring i avsättning för osäkra kundfordringar	Koncern	
	2016	2015
Ingående balans	89	82
Tillfört via förvärv	-	9
Ökning av avsättning	31	16
Konstaterade förluster	-18	-9
Återförda avsättningar	-9	-6
Omräkningsdifferenser	4	-3
Utgående balans	97	89

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Koncern	
	2016	2015
Förutbetalda kostnader för hyra och leasing	6	11
Upplupen kursvinst terminskontrakt	12	4
Försäkringskostnader	8	7
Upplupna bonusintäkter	10	7
Övriga förutbetalda kostnader	57	56
Summa	93	85

Under året har det kostnadsförts 23 MSEK (10) avseende reservering för osäkra kundfordringar.

Reservation för osäkra kundfordringar sker i enlighet med det interna regelverket och normalt sett då fordringarna har varit förfallna mer än 180 dagar. Fordringar som är förfallna upp till 360 dagar reserveras då med 50 procent. Därefter sker reservering med 100 procent. Utöver detta görs reserveringar för individuellt betydande exponeringar som inte faller inom ramen för beskrivningen ovan.

Per den 31 december 2016 har koncernen utestående kundfordringar om 7 MSEK (6) som är förfallna men där ett nedskrivningsbehov ej har bedömts föreligga. Bedömningen har gjorts med bakgrund av att Lindab i de aktuella fallen har erhållit någon form av säkerhet för fordran.

Övriga fordringar	Koncern	
	2016	2015
Momsfordran	38	38
Förskott till anställda	0	0
Reseförskott	1	1
Övriga fordringar	26	22
Summa	65	61

Not 22 Eget kapital och antal aktier

I tabellen nedan anges förändringarna i Lindabs aktiekapital och antalet aktier fr. o.m 2001.

År	Åtgärd	Antal aktier		Förändring av aktiekapitalet (KSEK)	Totalt aktiekapital (KSEK)
		Serie A	Serie B ¹⁾		
2001	Nybildning	1 000	-	100	100
	Nyemission	9 000	-	900	1 000
2002	Aktiesplit (100:1)	1 000 000	-	-	1 000
2006	Aktiesplit (8:1)	8 000 000	-	-	1 000
	Nyemission	-	2 988 810	374	1 374
	Inlösen av aktier och minskning av aktiekapital	-2 988 810	-	-374	1 000
	Inlösen av aktier och minskning av aktiekapital	-	-2 988 810	-374	626
	Fondemission	-	-	74 542	75 168
	Aktiesplit (15:1)	75 167 850	-	-	75 168
	Utnyttjande av optioner	3 539 970	-	3 540	78 708
Vid årets slut		78 707 820	-	-	78 708
Antal aktier i eget förvar		-2 375 838	-	-	-
Totalt antal utestående aktier vid årets slut		76 331 982	-	-	-

1) Samtliga aktier av serie B inlöstes i maj 2006 och detta aktieslag har tagits bort genom ändring av bolagsordningen.

Aktiekapitalet, om 78 708 KSEK, är fördelat på 78 707 820 aktier.

Aktier i eget förvar

Under 2008 genomfördes ett återköp av 3 935 391 egna aktier, uppgående till 348 MSEK. Under 2010 förvärvades IVK-Tuote Oy, genom att 559 553 aktier i eget förvar överläts till säljarna av bolaget. Under 2012 gjordes en försäljning av 1 000 000 egna aktier, uppgående till 52 MSEK. Antalet aktier i eget förvar sjönk därmed till 2 375 838 och utestående aktier ökade till 76 331 982.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning på 1,40 SEK per aktie, totalt 106 864 775 SEK. För ytterligare information, se Förslag till vinstdisposition för verksamhetsåret 2016 på sidan 64.

Den föreslagna utdelningen för 2015 på 1,25 SEK per aktie som beslutades av årsstämman den 3 maj 2016 har i enlighet med detta beslut utbetalats. Total utbetalad utdelning uppgick till 95 414 978 SEK.

Not 23 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser

Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser innefattar, förutom pensioner, även andra ersättningar till anställda efter avslutad anställning, t.ex. vid uppsägning. De flesta av Lindabkoncernens anställda omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. I vissa länder förekommer dock även förmånsbestämda planer för pensioner eller uppsägning. I nedanstående sammanställning av pensionskostnadernas respektive pensionsskuldnas sammansättning framgår även de väsentliga antaganden som gjorts vid beräkningarna.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas bl.a. genom försäkring i Alecta, i den s.k. ITP2-planen. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåren 2016 (2015) har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket har medfört att det inte varit möjligt att redovisa detta som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP, som tryggas genom en försäkring i Alecta, redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bl.a. beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 6 MSEK (5). Koncernens andel av de sammanlagda avgifterna till planen och koncernens andel av det totala antalet aktiva medlemmar i planen uppgår till 0,04 respektive 0,06 procent (0,03 respektive 0,07).

Karaktär och syfte med reserverna inom eget kapital

Omräkningsreserven omfattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Omräkningsreserven omfattar även den ackumulerade nettoförändringen av säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter. Lindab använder lån som säkringsinstrument.

Ett över- eller underskott hos Alecta kan innebära en återbetalning till koncernen alternativt lägre eller högre framtida avgifter. Vid utgången av året uppgick Alectas överskott, i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 149 procent (153). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på förvaltarens tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt förvaltarens försäkringstekniska beräkningsantaganden.

Kostnaderna för avgiftsbestämda planer uppgår till 95 MSEK (90).

Genom sina förmånsbestämda pensionsplaner är Lindab huvudsakligen exponerat mot ett antal kategorier av risker. Det avser risker förknippade till den faktiska utbetalningens storlek. Ökad livslängd hos förmånstagarna och inflation som påverkar löner och pensioner är primära risker som påverkar den framtida utbetalningens storlek och därmed även skuldens storlek. En annan kategori avser avkastning på investeringar. Pensionsmedel är investerade i olika finansiella instrument där avkastningen är exponerad för marknadsförändringar. Svag avkastning kan reducera investeringarnas storlek och leda till att pensionsmedlen inte räcker för att täcka framtida pensionsutbetalningar. En tredje kategori avser mätning och påverkar redovisning av pensionsskuldnas storlek. Diskonteringsräntan som används för att beräkna nuvärdet av pensionsskulden varierar och påverkar därmed skulden. Diskonteringsräntan påverkar även räntekostnaden eller intäkten bland de finansiella posterna samt även kostnaderna för årets intjänning.

Redovisning i rapporten över finansiell ställning

Specifikation av förmånsbaserade pensionsförpliktelser m.m.	2016	2015
Nuvärde av fonderade pensionsförpliktelser	54	35
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-34	-21
<i>Nettovärde fonderade planer</i>	20	14
Nuvärdet av ofonderade förmånsbaserade förpliktelser	146	128
Nettoskuld i rapporten över finansiell ställning för förmånsbaserade förpliktelser	166	142
Avsatt till pensioner, avgiftsbaserade förpliktelser	45	47
Pensionseskuld enligt rapporten över finansiell ställning	211	189
Verkligt värde på förvaltningstillgångar för avgiftsbaserade förpliktelser	-45	-47
Finansiell placering enligt rapporten över finansiell ställning	-45	-47

I rapporten över finansiell ställning redovisas, för förmånsbaserade fonderade planer, pensionsåtagandet netto efter avdrag för planens förvaltningstillgångar. Fonderade planer med nettotillgångar, d.v.s. tillgångar överstigande åtagandena, redovisas som finansiella placeringar. Avgiftsbaserade planer som är fonderade redovisas brutto i rapporten över finansiell ställning, tillgångarna som Finansiell placering och åtagandena som Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser.

Kostnader redovisade i resultaträkningen enligt tabellen nedan inkluderar kostnader för tjänstgöring under innevarande år, kostnader för tjänstgöring under tidigare år, nettoräntekostnader samt vinster och förluster vid regleringar. Räntetotot redovisas i finansnettot.

Av summa pensionsavsättningar i rapporten över finansiell ställning på 211 MSEK (189), utgör 39 MSEK (41) pensionsförpliktelser till tidigare verkställande direktörer. Förpliktelserna har fonderats i kapitalförsäkringar. Värdet på dessa uppgår till 39 MSEK (41).

Förändring av förvaltningstillgångar och förmånsbestämda pensionsförpliktelser under året

	2016		2015	
	Tillgångar	Förpliktelser	Tillgångar	Förpliktelser
Ingående balans	-21	163	-38	191
Pensionskostnader redovisade i resultaträkningen				
- Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-	5	-1	8
- Räntekostnader/intäkter	0	4	0	4
<i>Summa</i>	-21	172	-39	203
Omvärderingar redovisade i övrigt totalresultat				
- Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/intäkter	-	-	0	-
- Vinst/förlust till följd av förändrade demografiska antaganden	-19	32	14	-18
- Vinst/förlust till följd av förändrade finansiella antaganden	-	12	-	-13
- Erfarenhetsbaserade vinster/förluster	-	-2	-	-2
<i>Summa</i>	-19	42	14	-33
Valutakursdifferenser	-1	3	3	-4
Avgifter betalda av arbetsgivaren	-3	1	-1	3
Konvertering till avgiftsbestämd	6	-9	-	-
Utbetalda pensioner	4	-9	2	-6
Utgående balans	-34	200	-21	163

Vägd genomsnittlig löptid för den förmånsbaserade pensionsförpliktelserna uppgår till 19,7 år (17,2).

Mest väsentliga aktuariella antaganden	2016		2015	
	Sverige	Övriga	Sverige	Övriga
Diskonteringsränta, %	2,8	0,7-1,7	3,3	1,5-2,7
Framtida löneökningar, %	3,0	0,0-3,0	3,0	0,0-3,3
Framtida ökning av pensioner, %	1,5	0,0-1,8	1,5	0,0-1,8
Nettoskuldens fördelning, MSEK	125	41	110	32

Övriga innefattar pensionplaner i Luxemburg, Italien, Frankrike, Tyskland och Schweiz.

Pensionseskulden i Norge avseende förmånsbestämda planer har under året fullt ut konverterats till avgiftsbestämd, varför ingen skuld nu redovisas. Föregående år uppgick skulden till 3 MSEK.

Valet av diskonteringsränta i Sverige har baserats på den marknadsränta som gäller för bostadsobligationer med duration motsvarande genomsnittlig återstående löptid på förpliktelserna.

Not 23, forts.

Känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för ändringar i de mest väsentliga antagandena är		Inverkan på de förmånsbestämda planerna			
		2016		2015	
		Ökning i antagande	Minskning i antagande	Ökning i antagande	Minskning i antagande
Diskonteringsränta	+/- 0,5%	-12	10	-13	14
Förändringar i lön	+/- 0,5%	9	-11	12	-6
Förändringar i pension	+/- 0,5%	9	-9	8	-8

Känslighetsanalysen har baserats på en förändring i antaganden medan alla andra hålls konstanta. Vid beräkning av känsligheten i de förmånsbestämda förpliktelsena för väsentliga aktuariella antaganden används samma metod, den s.k. projected unit credit method, som vid beräkning av pensionsskulden.

Förvaltningstillgångarna består av följande	2016	Procent	2015	Procent
Aktier	6	17	1	5
Obligationer	8	23	4	19
Fastigheter	2	7	1	5
Försäkrade pensionsreserver	15	44	15	71
Övrigt	3	9	0	0
Summa	34	100	21	100

Löptidsanalys avseende förväntade betalningar för de förmånsbestämda planerna i framtiden	2016	2015
Inom 12 månader	6	10
Mellan 2 och 5 år	26	28
Mellan 5 och 10 år	44	43
Summa	76	81

Moderbolaget

Bolagets pensionsåtagande för tidigare koncernchef är klassificerat som avgiftsbaserad plan. Se vidare not 6.

Not 24 Övriga avsättningar

	Koncern			
	Omstruktureringsreserv	Garantireserv	Övrigt	Totalt
Vid årets början	26	14	11	51
Ökning under året	3	13	7	23
Utnyttjat under året	-18	-20	-5	-43
Valutakursdifferenser	1	1	1	3
Vid årets slut	12	8	14	34
Fördelning i rapporten över finansiell ställning				
Övriga långfristiga avsättningar	3	4	10	17
Övriga kortfristiga avsättningar	9	4	4	17
Totalt	12	8	14	34

Omstruktureringsreserven utgörs av reserver hänförliga till kostnadsbesparingsåtgärder.

Garantiavsättningarna, 8 MSEK (14), innehåller dels uppskattade utgifter i framtiden för fel i levererade artiklar eller utförda arbeten, dels avsättningar för faktiska krav.

Building Systems har en gemensam beräkningsprincip för garantiavsättningar som täcker hela garantitiden, vilken spänner över fem till tio år. Denna beräknas på en statistikbaserad procentsats i förhållande till omsättning de senaste tio åren med avdrag för faktiska garantikostnader. Den framräknade garantiavsättningen

reduceras med faktiska kända reklamationer, 3 MSEK (4), vilka brukar uppkomma i nära anknytning till leveranser. De framtida beräknade garantiavsättningarna uppgår till 2 MSEK (7). Utöver dessa återfinns individuella avsättningar för specifika produkter, 0 MSEK (0).

Övriga avsättningar avser främst personalrelaterade avsättningar samt avsättning för miljöåtagande på 3 MSEK. Bedömningen av avsättningen för miljöåtagandet har baserats på känd information, uppfattningar av ombud och andra rådgivare, sannolikheten för att ett åtagande föreligger samt tillförlitligheten i det belopp som åtagandet beräknas uppgå till.

Not 25 Koncernens upplåning och finansiella instrument

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Långfristig				
Banklån	1 625	1 713	-	-
Kortfristig				
Skulder till kreditinstitut	2	7	-	-
Checkräkningskrediter	29	70	-	-
Summa upplåning	1 656	1 790	-	-

I banklån ingår leasingsskuld med 34 MSEK (37). Kortfristig del av leasingsskuld uppgick till 2 MSEK (7) och ingår i skulder till kreditinstitut. I summa upplåning ingår säkerställda skulder, banklån mot säkerhet, på 7 MSEK (7). Säkerheten för dessa utgörs av pantbrev i fastigheter.

Enligt koncernens Treasury policy får inte räntebindningstiden vara längre än 12 månader. Per den 31 december 2016 uppgick den till 3 månader. Under 2015 var räntebindningstiden 3 månader. Merparten av koncernens upplåning har idag rörlig ränta.

Fast ränta finns endast avseende finansiering av fastigheter i Schweiz. Dessa lån uppgick till 7 MSEK (7).

Disponibla likvida medel inklusive outnyttjade krediter i koncernen uppgick till 1 404 MSEK (1 164). Moderbolaget har inga outnyttjade krediter.

Koncernens upplåning fördelat på olika valutor:

Belopp i MSEK	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
SEK	497	532	-	-
EUR	940	1 043	-	-
CHF	185	176	-	-
PLN	34	39	-	-
	1 656	1 790	-	-

Upplysningar om redovisat värde per kategori och verkligt värde per klass

	2016					2015				
	Finansiella tillgångar som kan säljas	Innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Totalt redovisat värde	Verkligt värde	Finansiella tillgångar som kan säljas	Innehas för handel	Lånefordringar och kundfordringar	Totalt redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar										
Andra långfristiga värdepappersinnehav	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-
Andra långfristiga fordringar	-	-	4	4	-*	-	-	4	4	-*
Derivatillgångar	-	11	-	11	11	-	4	-	4	4
Kundfordringar	-	-	1 250	1 250	-*	-	-	1 177	1 177	-*
Övriga fordringar	-	-	20	20	-*	-	-	17	17	-*
Upplupna intäkter	-	-	10	10	-*	-	-	7	7	-*
Likvida medel	-	-	418	418	-*	-	-	285	285	-*
Summa finansiella tillgångar	1	11	1 702	1 715	11	1	4	1 490	1 495	4

	2016					2015				
	Innehas för handel	Övriga finansiella skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde		Innehas för handel	Övriga finansiella skulder	Totalt redovisat värde	Verkligt värde	
Finansiella skulder										
Checkräkningskrediter	-	-29	-29	-29	-29	-	-70	-70	-70	-70
Skulder till kreditinstitut	-	-1 591	-1 591	-1 594	-1 594	-	-1 676	-1 676	-1 681	-1 681
Derivatskulder	-2	-	-2	-2	-2	-12	-	-12	-12	-12
Leverantörsskulder	-	-837	-837	-*	-*	-	-790	-790	-*	-*
Övriga skulder	-	-16	-16	-*	-*	-	-18	-18	-*	-*
Upplupna kostnader	-	-199	-199	-*	-*	-	-185	-185	-*	-*
Summa finansiella skulder	-2	-2 672	-2 674	-1 625	-1 625	-12	-2 739	-2 751	-1 763	-1 763

Not 25, forts.

Beskrivning av verkligt värde

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Ingen information om verkligt värde lämnas avseende aktier och andelar. Lindab bedömer att ett verkligt värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt samt att marknaden för dessa innehav är begränsad.

Andra långfristiga fordringar

Andra långfristiga fordringar består av kontanter som har lämnats som deposition för hyra, vilket medför att det redovisade värdet anses var en rimlig approximation av verkligt värde.

Räntebärande skulder

Verkligt värde för räntebärande skulder lämnas i upplysningssyfte och beräknas genom diskontering av framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuell marknadsränta.

Derivat

Valutaterminer värderas till verkligt värde genom en diskontering av mellanskillnaden mellan den avtalade terminskursen och den terminskurs som kan tecknas på balansdagen för den återstående kontraktperioden.

*Övriga finansiella tillgångar och skulder

För likvida medel, kundfordringar, övriga fordringar, upplupna intäkter, leverantörsskulder, checkräkningskrediter, övriga skulder och upplupna kostnader med en kvarvarande löptid på mindre än sex månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

Värderingshierarkin

Tabellen nedan visar finansiella instrument värderade till verkligt värde, utifrån hur klassificeringen i verkligt värdehierarkin gjorts. De olika nivåerna definieras enligt följande:

- Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1),
- Andra observerbara indata för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (d.v.s. som prisnoteringar) eller indirekt (d.v.s. härledda från prisnoteringar) (nivå 2),
- Indata för tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata (d.v.s. icke observerbara indata) (nivå 3).

	2016				2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar								
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Derivatillgångar	-	11	-	11	-	4	-	4
Summa tillgångar	-	11	-	11	-	4	-	4
Skulder								
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen								
Derivatskulder	-	-2	-	-2	-	-12	-	-12
Värderade till verkligt värde i upplysningssyfte								
Checkräkningskrediter	-	-29	-	-29	-	-70	-	-70
Skulder till kreditinstitut	-	-1 594	-	-1 594	-	-1 681	-	-1 681
Summa skulder	-	-1 625	-	-1 625	-	-1 763	-	-1 763

Det har inte skett någon överföring mellan nivåerna under året. Bolaget har inte kvittat några finansiella instrument i balansräkningen.

Vid utgången av 2016 fanns ingen förpliktelse om att förvärva egna aktier.

Not 26 **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Löne- och semesterskulder	167	145	-	-
Intjänade resultatandelar	9	11	-	-
Sociala kostnader	98	89	2	2
Bonuskskuld till kunder	141	129	-	-
Upplupen kursförlust terminskontrakt	2	12	-	-
Övriga kostnader	74	78	1	0
Summa	491	464	3	2

Not 27 Leasing

Operationella leasingavtal

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationella leasingavtal såsom förhyrda lokaler, maskiner och kontorsutrustning redovisas bland rörelsekostnader och uppgår till 32 MSEK (24), varav hyreskostnad för fastigheter uppgick till 25 MSEK (17).

Framtida betalningar för ej annullerbara operationella leasingavtal uppgår till 318 MSEK (333) och fördelas sig enligt följande:

	2016	2015
År 1	35	29
År 2–5	153	139
År 6 och senare	130	165
	318	333

Ingående variabla avgifter utgörs av rörlig ränta, förutom leasingkontraktet med Credit Suisse som har fast ränta. En höjning av räntan med en procentenhet ökar de sammanlagda leasingavgifterna med 1 MSEK (1).

Befintliga leasingavtal varierar i längd från 7 till 22 år. I koncernen finns bolag som, genom optionsavtal om rätt till återköp, sålt fastigheter till rentingbolag.

Om optionen som ger rätt till återköp utnyttjas ska fastigheten marknadsvärderas för att därigenom fastställa förvärvspriset. Inget av koncernens leasingavtal innehåller restriktioner avseende eget kapital eller finansieringsmöjligheter.

I ovanstående tabell ingår större poster enligt nedan.

Lindab ingick i oktober 2014 ett operationellt leasingkontrakt på 15 år med Credit Suisse avseende en nybyggd produktionsfastighet i Schweiz. Hyran för 2016 uppgick till 3 MSEK (3). Option att förvärva fastigheten vid kontraktstidens slut finns.

I september 2013 förvärvades fastigheterna i Båstad av DSL Renting från DAL Nordic Finance AB och i juni 2015 omförhandlades befintliga leasingavtal i samband med finansieringen av det nya distributionscentret. Fastigheterna återhyrs av Lindab via operationella leasingkontrakt på 7 år. Hyran uppgick till 2016 till 8 MSEK (9).

Lindab sålde i januari 2010 en produktionsfastighet i Luxemburg. Denna förvärvades av DAL Nordic Finance AB till en köpeskilling om 285 MSEK. Lindab återhyrde fastigheten via ett operationellt leasingkontrakt på 5 år och hade en option på att återköpa produktionsfastigheten vid leasingkontraktets utgång.

I januari 2015 utnyttjade Lindab sin option om att återköpa produktionsfastigheten. Fastighetens bokförda värde vid tidpunkten för tillträdet beräknades uppgå till 25 MEUR, vilket motsvarade ett uppskattat marknadsvärde. Belåningen av fastigheten uppgick till motsvarande belopp. Samtidigt avyttrades fastigheten till tredje man och ett långfristigt hyresavtal ingicks. Hyran uppgick till 12 MSEK under 2016. Hyresavtalet är förknippat med åtagande vilket beskrivs i not 28.

För leasingtransaktionerna ovan finns en möjlighet att förlänga leasingavtalen om möjligheten nyttjas i enlighet med upprättat avtal. Om Lindab väljer att inte förlänga leasingavtalet, har Lindab i normalfallet en förpliktelse att garantera huvuddelen av restvärdet.

Finansiella leasingavtal

Finansiella leasingavtal ingår i balansräkningen under byggnader och mark med 35 MSEK (56) och under maskiner och mjukvara med 2 MSEK (13). Under 2016 uppgick kostnaden, exklusive beaktande av uppskjuten skatt, för dessa avtal till 5 MSEK (6). Framtida förpliktelser för finansiella avtal uppgår till 42 MSEK (43) och fördelas sig enligt följande:

	Nominellt värde (nuvärde)	
	2016	2015
År 1	7 (6)	6 (6)
År 2–5	35 (32)	13 (12)
År 6 och senare	-	24 (19)
	42 (38)	43 (37)

Räntesats har bestämts vid leasingavtalens ingående. Alla leasingavtal har fasta återbetalningar, ingående variabla avgifter uppgår inte till väsentliga belopp.

Not 28 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Fastighetsinteckningar	22	21	-	-
Företagsinteckningar	-	-	-	-
Summa	22	21	-	-

Samtliga ställda säkerheter avser säkerhet för skulder till kreditinstitut.

Eventalförpliktelser

	Koncern		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Borgensåtagande för ingångna kreditavtal	-	-	1 587	1 673
Övriga borgens- och garantiförbindelser	17	16	-	-
Pensionsförpliktelser	2	4	-	-
Summa	19	20	1 587	1 673

Nuvarande kreditavtal med Nordea/SEB och SEK löper fram till februari 2019. Totala kreditramen uppgick vid årets utgång till 2 100 MSEK (2 100). Avtalet innehåller kovenanter vilka följs upp kvartalsvis. Lindab uppfyller villkoren i gällande kreditavtal.

Koncernbolag har tecknat borgensåtagande till förmån för Building Systems i Luxemburg i det fall bolaget inte skulle förmå att fullgöra sina åtaganden enligt hyresavtalet, se not 27. Väsentliga åtaganden enligt tecknat hyresavtal är fullgörande av hyresbetalningar till och med 2030, återställande av fastighet för industriellt bruk, underhåll av fastigheten samt ansvar för drift och miljöpåverkan.

I de ingångna leasingavtalen avseende fastigheterna i Båstad och Schweiz, beskrivna i not 27, har koncernbolag tecknat borgensåtagande för hyresbetalningarnas fullgörande till kontraktens utgång. I leasingavtalet avseende fastigheten i Schweiz är borgensåtagandet begränsat till 1,5 MCHF.

Som ett led i koncernens normala affärsverksamheter och normal branschpraxis har koncernen tecknat garantier för fullgörande av olika kontraktssenliga åtaganden gentemot större leverantörer. Ingen indikation fanns vid årsskiftet att dessa lämnade kontraktsgarantier kommer att medföra någon utbetalning.

Not 29 **Transaktioner med närstående**

Transaktioner med närstående parter kan påverka ett företags finansiella resultat och ställning. Information måste därför lämnas om dem som kan betraktas som närstående till Lindabkoncernen.

Närståendekretsen

Moderbolaget har direkt och indirekt bestämmande inflytande över sina dotterbolag, se not 31. Moderbolagets transaktioner och mellanhavanden med dotterbolag utgörs av de transaktioner som visas nedan samt de som följer av avtal med företagsledningen, se not 6.

Nuvarande och tidigare styrelseledamöter, samt koncernledningen, med sina respektive närståendekretsar har varit närstående. Styrelsens, VD/koncernchefens och övriga ledande befattningshavares ersättningar, förmåner, rättigheter beträffande pensioner m.m., samt vid uppsägning framgår av noterna 6 och 23.

Som närstående har också intressebolaget Meak B.V. i Nederländerna ansetts vara. Omfattningen av dessa transaktioner är dock försumbara, varför de inte specificeras nedan.

Nedan specificeras övriga transaktioner med närstående

Moderbolaget	Koncernföretag	
	2016	2015
Nettoomsättning	4	3
Lämnade utdelningar och koncernbidrag till moderbolaget	34	34
Ränteintäkter från moderbolag	33	32
Långfristiga fordringar på moderbolag	2 198	2 166

Övriga transaktioner med närstående

För information om incitamentsprogram riktat till deltagare i olika ledande befattningar i Lindab, se not 6 sidan 90.

Ingen av Lindabs styrelseledamöter, styrelsesuppleanter, ledande befattningshavare eller aktieägare har eller har haft, utöver vad som visas ovan, någon delaktighet i någon affärstransaktion med bolaget, som är eller var ovanlig till sin karaktär eller villkor eller väsentlig för bolagets totala verksamhet och som ägt

rum under innevarande verksamhetsår eller under de senaste tre verksamhetsåren. Detta gäller även transaktioner under tidigare verksamhetsår som i något avseende kvarstår oreglerade eller oavslutade. Lindab har inga lån utestående till någon av dessa personer och har inte heller lämnat garantier eller borgensförbindelser till förmån för någon av dem.

Generellt har transaktioner med närstående skett på villkor likvärdiga de som gäller vid transaktioner på affärsmässig grund.

Not 30 **Händelser efter rapportperioden**

Inga väsentliga händelser har inträffat efter rapportperiodens slut.

Not 31 Koncern- och intresseföretag

Koncernen bedriver verksamhet på ett flertal marknader, vilket innebär att koncernen innehar dotterföretag i många delar av världen. Moderföretag har bestämmande inflytande över ett dotterföretag när det är exponerat för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i dotterföretaget och kan påverka avkast-

ningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över dotterföretaget. I princip ägs samtliga dotterföretag direkt, eller indirekt, till 100 procent av moderföretaget Lindab International AB. De dotterföretag som inte ägs till 100 procent anses ha innehav utan bestämmande inflytande som inte är väsentliga för koncernen.

	Valutakod	Organisationsnr	Säte	Andel i %	Bokfört värde
Lindab AB ¹⁾	SEK	556068-2022	Båstad, Sverige	100	3 467*
Lindab Sverige AB ²⁾	SEK	556247-2273	Båstad, Sverige	100	
Lindab Steel AB ⁴⁾	SEK	556237-8660	Båstad, Sverige	100	
Lindab Ventilation AB ³⁾	SEK	556026-1587	Båstad, Sverige	100	
Lindab Götene AB ³⁾	SEK	556961-9918	Båstad, Sverige	100	
Lindab Ryssland AB ⁷⁾	SEK	556960-0322	Båstad, Sverige	0	
Lindab Profil AB ³⁾	SEK	556071-4320	Båstad, Sverige	100	
Astron Buildings S.A. ^{2) 3) 4)}	EUR	RC B91774	Diekirch, Luxemburg	0	
Lindab s.r.o. ²⁾	CZK	49613332	Prag, Tjeckien	15	
Lindab N.V. ^{2) 3)}	EUR	BE 464.910.211	Gent, Belgien	0	
U-nite Fasteners Technology AB ²⁾	SEK	556286-9858	Uddevalla, Sverige	100	
Lindab Fastigheter AB ⁵⁾	SEK	556629-2271	Båstad, Sverige	100	
Lindab Innovation AB ⁶⁾	SEK	556897-8505	Båstad, Sverige	100	
Lindab Ryssland AB ⁷⁾	SEK	556960-0322	Båstad, Sverige	100	
Lindab Ltd. Co. ^{2) 3)}	RUB	105781261234	Moskva, Ryssland	100	
Astron Buildings LLC ^{2) 3) 4)}	RUB	USRN 1067611020840	Yaroslavl, Ryssland	99	
Astron Buildings S.A. ^{2) 3) 4)}	EUR	RC B91774	Diekirch, Luxemburg	100	
Lindab Treasury AB ³⁾	SEK	556044-4704	Båstad, Sverige	100	
Astron Buildings S.A.S. ²⁾	EUR	RCS 327 258 943	Bussy-St-Martin, Frankrike	100	
Astron Buildings s.r.o. ⁵⁾	CZK	633 19 675	Prerov, Tjeckien	100	
OOO Astron Buildings LLC ⁹⁾	RUB	OGRN 1047796961464	Moskva, Ryssland	100	
Astron Buildings Sp. z o.o. ²⁾	PLN	KRS 000039952	Lomianki, Polen	1	
Astron Buildings LLC ^{2) 3) 4)}	RUB	USRN 1067611020840	Yaroslavl, Ryssland	1	
Lindab SIA ²⁾	EUR	40003602009	Rīga, Lettland	100	
UAB Lindab ^{2) 3)}	EUR	111788414	Vilnius, Litauen	100	
Lindab d.o.o. ²⁾	HRK	80182671	Zaprešić, Kroatien	100	
Lindab AS ^{2) 3)}	EUR	10424824	Harju mk, Estland	100	
Oy Lindab Ab ^{2) 3)}	EUR	0920791-3	Esbo, Finland	100	
Lindab s.r.o. ^{2) 3)}	CZK	49613332	Prag, Tjeckien	85	
LLC Spiro ²⁾	RUB	1117604013108	Yaroslavl, Ryssland	1	
Spiro International S.A. ^{2) 3)}	CHF	CH-217.0.135.550-1	Bösingen, Schweiz	100	
LLC Spiro ²⁾	RUB	1117604013108	Yaroslavl, Ryssland	99	
Lindab Havalandirma LTD STI ²⁾	TRY	877776	Istanbul, Turkiet	100	
Lindab Holding Inc. ⁷⁾	USD	54-179 29 84	Portsmouth VA, USA	100	
Spiral Helix Inc. ^{2) 3)}	USD	36-4381930	Chicago IL, USA	100	
Lindab Profile Inc. ⁹⁾	USD	90-091 66 93	Portsmouth VA, USA	100	
Lindab SRL ^{2) 3)}	RON	J23/1168/2002	Ilfov, Rumänien	100	
Lindab Ukraine LLC ⁹⁾	UAH	34300449	Kiev, Ukraina	100	
Lindab Kft. ^{2) 3)}	HUF	13-09-065422	Biatorbagy, Ungern	100	
Lindab AS ^{2) 3)}	NOK	929 805 925	Oslo, Norge	100	
Lindab Sp. z o.o. ^{2) 3)}	PLN	KRS 0000043661	Wieruchow, Polen	100	
Lindab S.r.l. ^{2) 3)}	EUR	12002580152	Volpiano, Italien	100	
MP3 S.r.l. ^{2) 3)}	EUR	3345850964	Padova, Italien	100	
Lindab N.V. ^{2) 3)}	EUR	BE 464.910.211	Gent, Belgien	100	
Lindab A/S ^{2) 3)}	DKK	CVR nr. 33 12 42 28	Haderslev, Danmark	100	
Lindab Door B.V. ²⁾	EUR	33291638	Groeneken, Nederländerna	100	
Meak B.V. ²⁾	EUR	18042479	Utrecht, Nederländerna	40	
Lindab GmbH ^{2) 3)}	EUR	HRB 2276 AH	Bargteheide, Tyskland	100	
Astron Buildings GmbH ²⁾	EUR	HRB 8007	Mainz, Tyskland	100	
Astron Buildings Sp. z o.o. ²⁾	PLN	KRS 000039952	Lomianki, Polen	99	
Lindab SRL ^{2) 3)}	RON	J23/1168/2002	Ilfov, Rumänien	0	
Lindab AG ^{2) 3)}	CHF	CH-170.3.023.237-3	Otelfingen, Schweiz	100	
Lindab Ltd ^{2) 3)}	GBP	1641399	Northampton, Storbritannien	100	
CCL Lindab Ltd ⁹⁾	GBP	1909033	Northampton, Storbritannien	100	
Lindab France S.A.S. ^{2) 3)}	EUR	31 228 513 300 061	Montluel, Frankrike	100	
Nather S.A. ^{2) 3)}	EUR	313 181 109	Porte les valence, Frankrike	100	
Lindab (IRL) Ltd ²⁾	EUR	44222	Dublin, Irland	100	
Lindab a.s. ^{2) 3)}	EUR	36 214 604	Jamnik, Slovakien	100	
Lindab Steel AG ⁴⁾	CHF	CH-020.3.036.274-9	Wetzikon, Schweiz	100	
Kalnesa Holdings Limited ⁹⁾	EUR	303110	Nicosia, Cypern	100	
Spiricus Enterprises Limited ⁹⁾	EUR	303031	Nicosia, Cypern	100	
Lindab IMP Klima d.o.o. ^{2) 3)}	EUR	5519225000	Godovič, Slovenien	100	
Lindab d.o.o. Belgrad ²⁾	RSD	17421557	Belgrad, Serbien	100	
Lindab d.o.o.e.l. Skopje ²⁾	MKD	5439833	Skopje, Makedonien	100	
Lindab d.o.o. Podgorica ²⁾	EUR	27146453	Podgorica, Montenegro	100	
Lindab d.o.o. Sarajevo ²⁾	BAM	4200550810003	Sarajevo, Bosnien	100	
Uniklima d.d. ³⁾	BAM	4200240030008	Ilidža, Bosnien	95	

* Antal ägda aktier uppgår till 23 582 857.

1) Koncernfunktioner,
2) Säljbolag,

3) Produktionsbolag,
4) Inköpsbolag,

5) Fastighetsbolag,
6) Patent verksamhet,

7) Holdingbolag,
8) Treasury verksamhet,

9) Vilande bolag

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Båstad den 19 mars 2017

Peter Nilsson
Ordförande

Anders Berg
Verkställande direktör

Per Bertland
Styrelseledamot

Marianne Brismar
Styrelseledamot

Sonat Burman-Olsson
Styrelseledamot

Viveka Ekberg
Styrelseledamot

Bent Johannesson
Styrelseledamot

Hans Porat
Styrelseledamot

Anders Lundberg
Arbetsgatarrepresentant

Pontus Andersson
Arbetsgatarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 19 mars 2017.

Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Lindab International AB (publ)
organisationsnummer 556606-5446

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lindab International AB (publ) för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 60-108 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och rapport över resultat och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av goodwill

Lindab redovisar i balansräkningen per den 31 december 2016 goodwill om 2 963 Mkr. Denna har uppkommit i samband med tidigare ägarförändringar och förvärv. Värdet på den redovisade goodwillen är avhängigt framtida avkastning och lönsamhet i de kassagenererande enheter goodwillen avser och prövas minst årligen. Nedskrivningsprövningen baseras på ett flertal antaganden såsom uppskattade framtida kassaflöden, bruttomarginaler, tillväxt och diskonteringsränta. Felaktiga bedömningar och antaganden kan ge en betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

För ytterligare information hänvisas till not 2 om koncernens redovisningsprinciper, not 4 om viktiga uppskattningar och bedömningar och not 16 om immateriella tillgångar.

Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till detta:

- Granskning och bedömning av Lindabs rutiner för nedskrivningsprövning av goodwill och utvärdering av att gjorda antaganden är rimliga, att rutinerna är konsekvent tillämpade och att integritet finns i gjorda beräkningar.
- Granskning av fullständigheten i relevanta noter till de finansiella rapporterna.
- Vid genomförandet av granskningsåtgärderna har våra värderingsexperter medverkat.

Värdering av uppskjutna skattefordringar

Lindab redovisar i balansräkningen per den 31 december 2016 uppskjutna skattefordringar om netto 67 Mkr, varav 35 Mkr avser underskottsavdrag. Värdet på uppskjutna skattefordringar på underskottsavdrag är avhängigt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga mot vilka underskottsavdragen kan nyttjas. Felaktiga bedömningar och antaganden kan ge en betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

För ytterligare information hänvisas till not 2 om koncernens redovisningsprinciper, not 4 om viktiga uppskattningar och bedömningar och not 14 om skatt på årets resultat.

Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till detta:

- Granskning och bedömning av Lindabs rutiner för beräkning av uppskjuten skatt, rimligheten och konsekvensen i gjorda bedömningar avseende framtida intjäningsförmåga samt granskning av beräkningar avseende uppskjuten skatt mot underlag och prövning av beräkningarna mot gällande skattelagstiftning.
- Granskning av fullständigheten i relevanta noter till de finansiella rapporterna.
- Vid genomförandet av granskningsåtgärderna har våra skatteexperter medverkat.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-59 och 112-114. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Lindab International AB (publ) för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den 19 mars 2017

Deloitte AB

Hans Warén
Auktoriserad revisor

Avstämningar av nyckeltal ej definierade enligt IFRS

Bolaget presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. Bolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till investerare och bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av relevanta trender. Lindabs definitioner av dessa mått kan skilja sig från andra företags definitioner av samma begrepp. Dessa finansiella mått ska därför ses som ett kom-

plement snarare än en ersättning för mått som definieras enligt IFRS. Nedan presenteras definitioner av mått som inte definieras enligt IFRS och som inte nämns på annan plats i årsredovisningen. Avstämning av dessa mått sker i tabeller nedan. Då belopp i tabeller nedan har avrundats till MSEK, summerar inte alltid beräkningen på grund av avrundningar.

MSEK om ej annat anges

	2016	2015	2014	2013	2012
Avkastning på eget kapital					
Årets resultat	306	305	283	233	122
Genomsnittligt eget kapital	3 655	3 446	3 149	2 725	2 656
Avkastning på eget kapital, %	8,4	8,8	9,0	8,5	4,6
Avkastning på sysselsatt kapital					
Balansomslutning	7 503	7 149	6 961	6 517	6 623
Avsättningar	112	136	111	176	170
Övriga långfristiga skulder	4	5	5	10	12
Summa långfristiga skulder	116	141	116	186	182
Avsättningar	17	30	52	62	73
Leverantörsskulder	837	790	650	681	569
Övriga kortfristiga skulder	813	682	705	636	665
Summa kortfristiga skulder	1 667	1 502	1 407	1 379	1 307
Sysselsatt kapital	5 720	5 506	5 438	4 952	5 134
Resultat före skatt	445	431	386	329	178
Finansiella kostnader	49	57	88	132	168
Summa	494	488	474	461	346
Genomsnittligt sysselsatt kapital	5 642	5 654	5 347	5 059	5 011
Avkastning på sysselsatt kapital, %	8,8	8,6	8,9	9,1	6,9
Engångsposter	2016	2015	2014	2013	2012
Rörelseresultat inklusive engångsposter	483	469	467	452	334
Products & Solutions	-24	35	-21	-24	-70
Building Systems	-	-9	-11	-1	-23
Övrig verksamhet	-4	-20	2	-21	-33
Rörelseresultat exklusive engångsposter	511	463	497	498	460
Nettoskuld	2016	2015	2014	2013	2012
Långfristiga räntebärande avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	211	189	201	169	179
Långfristiga skulder till kreditinstitut	1 625	1 713	1 765	1 645	2 045
Kortfristiga övriga räntebärande skulder	35	93	128	172	227
Summa skulder	1 871	1 995	2 094	1 986	2 451
Finansiella räntebärande anläggningstillgångar	45	47	46	42	39
Övriga räntebärande fordringar	12	6	2	1	5
Likvida medel	418	285	300	331	301
Summa tillgångar	475	338	348	374	345
Nettoskuld	1 396	1 657	1 746	1 612	2 106

Nettoskuld/EBITDA	2016	2015	2014	2013	2012
Genomsnittlig nettoskuld	1 695	1 960	1 923	2 036	2 125
Rörelseresultat exklusive engångsposter	511	463	497	498	460
Avskrivningar och nedskrivningar	174	168	158	157	147
EBITDA	685	631	655	655	607
Nettoskuld/EBITDA, ggr	2,5	3,1	2,9	3,1	3,5
Organisk tillväxt	2016	2015	2014	2013	2012
Förändring nettoomsättning	260	586	480	-133	-222
varav					
Organiskt	322	159	314	-85	-336
Förvärv/avyttring	8	275	2	76	228
Valutaeffekt	-70	152	164	-124	-114
Räntetäckningsgrad	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat före skatt	445	431	386	329	178
Räntekostnader	43	49	79	127	162
Summa	488	480	465	456	340
Räntekostnader	43	49	79	127	162
Räntetäckningsgrad, ggr	11,4	9,7	5,9	3,6	2,1
Rörelseresultat före avskrivningar - EBITDA	2016	2015	2014	2013	2012
Rörelseresultat	483	469	467	452	334
Avskrivningar och nedskrivningar	174	168	158	157	156
Rörelseresultat före avskrivningar - EBITDA	657	637	625	609	490
Nettoomsättning	7 849	7 589	7 003	6 523	6 656
EBITDA-marginal, %	8,4	8,4	8,9	9,3	7,4

Finansiella definitioner

Nyckeltal definierade enligt IFRS

Resultat per aktie, SEK

Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i relation till genomsnittligt antal utestående aktier.

Nyckeltal ej definierade enligt IFRS

Antal aktier

Vägt genomsnittligt antal utestående aktier vid periodens slut samt potentiellt tillkommande aktier i enlighet med IAS 33.

Avkastning på eget kapital

Avkastning på eget kapital utgörs av årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare, uttryckt i procent av genomsnittligt eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare.

Avkastning på sysselsatt kapital

Avkastning på sysselsatt kapital utgörs av koncernens resultat före skatt efter återläggning av finansiella kostnader uttryckt i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

EBITDA-marginal

EBITDA-marginal har beräknats som resultat före planenliga avskrivningar och före avskrivningar på koncernmässiga övervärden i immateriella tillgångar uttryckt i procent av nettoomsättning.

Eget kapital per aktie

Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare i relation till antalet utestående aktier vid periodens slut.

Engångsposter

Poster som inte ingår i de ordinarie affärstransaktionerna samt respektive belopp är av väsentlig storlek och därmed får en inverkan på resultat och nyckeltal, klassificeras som engångsposter.

Investeringar i immateriella/materiella anläggningar

Investeringar i anläggningstillgångar exklusive förvärv- och avyttring av rörelse.

Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, SEK

Kassaflödet från löpande verksamhet i relation till antal aktier.

Nettoskuld

Räntebärande avsättningar och skulder minskat med räntebärande tillgångar och likvida medel.

Nettoskuldssättningsgrad

Nettoskuld i relation till eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Nettoskuld/EBITDA

Genomsnittlig nettoskuld i förhållande till EBITDA exklusive engångsposter, baserad på rullande tolv månaders beräkning.

Omsättning i utlandet, %

Omsättning rapporterad per marknad till respektive land som produkt eller tjänst har levererats, uttryckt i procent av årets nettoomsättning.

Operativt kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten exklusive engångsposter och betald skatt men inklusive nettoinvesteringar i immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar.

Organisk tillväxt

Försäljningsförändringen justerat för valutaeffekter, samt förvärv och avyttringar jämfört med samma period föregående år.

P/E-tal

Börskursen vid årets slut dividerad med resultat per aktie.

Räntetäckningsgrad

Resultat före skatt med tillägg för räntekostnader i relation till räntekostnader.

Rörelsekapital

Rörelsekapitalet utgörs av varulager, rörelsefordringar och rörelseskulder och erhålls från rapporten över finansiell ställning, men justeras i förekommande fall för ej kassaflödespåverkande poster. Rörelsefordringarna består av kundfordringar, övriga fordringar samt ej räntebärande förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. I rörelseskulder ingår övriga ej räntebärande långfristiga skulder, förskott från kunder, leverantörsskulder, övriga kortfristiga skulder samt ej räntebärande upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat uttryckt i procent av nettoomsättning.

Rörelsemarginal exklusive engångsposter

Rörelseresultat exklusive engångsposter uttryckt i procent av nettoomsättning.

Rörelseresultat

Resultat före finansiella poster och skatt.

Rörelseresultat exklusive engångsposter

Resultat före finansiella poster och skatt justerat för engångsposter.

Rörelseresultat före avskrivningar - EBITDA

Resultat före planenliga avskrivningar och nedskrivningar.

Soliditet

Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande, uttryckt i procent av balansomslutning.

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minskat med icke räntebärande avsättningar och skulder.

Vinstmarginal

Resultat före skatt uttryckt i procent av nettoomsättning.

Ordlista

BIM

En förkortning av Building Information Modeling. En BIM-modell är en virtuell modell av verkligheten. I modellen samlas och organiseras all information från en byggnads livscykel.

CE

Produktmärkning inom EES (Europeiska ekonomiska samarbetsområdet). CE är en förkortning för Conformité Européenne ('i överensstämmelse med EG-direktiven'). En produkt med CE-märkning får säljas i EES-området utan ytterligare krav.

CEE

Central- och Östeuropa.

CIS

Oberoende staters samväld (forna Sovjetrepubliker).

Corporate Social Responsibility (CSR)

Företagets ansvar för dess påverkan på samhället, ur såväl ett ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv.

Eurovent

Eurovent Association är Europas industriförbund inom teknik för inomhusklimat, processkyla och livsmedelskyla. Ansvarsområdet omfattar bland annat att utveckla och erbjuda tredjepartscertifiering för produkter inom ventilation och kyla.

Filialer

Lokal etablering av lager, butik, säljkontor och kompetenscenter för våra produkter, system och lösningar.

Förnybar energi

Exempel på förnybar energi är vattenkraft, vindkraft, solenergi och bioenergi.

Global Reporting Initiative (GRI)

Internationella riktlinjer för hållbarhetsredovisning. Den fjärde generationens riktlinjer kallas G4.

Heating, ventilation and air conditioning (HVAC)

Teknik för värmekomfort och godtagbar luftkvalitet inomhus och i fordon.

Hållbar utveckling

Definieras vanligen som en samhällsutveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationens möjligheter att tillgodose sina behov. Definitionen kommer från Världskommissionen för Miljö och Utveckling, även kallad Brundtlandkommissionen.

Internet of Things

Ett nätverk av fysiska föremål, apparater, bilar, byggnader och andra objekt. Dessa är försedda med sensorer som är uppkopplade mot internet i syfte att via digital kommunikation skapa smarta, attraktiva och hjälpsamma miljöer, varor och tjänster.

Key Accounts

Stora kunder med vilka Lindab har ett strategiskt samarbete för att skapa långsiktiga partnerrelationer.

Kvalitetsledningssystem

Ett verksamhetssystem för att säkerställa kvaliteten på företagets produkter och tjänster omfattande organisatorisk struktur, ansvar och aktiviteter. Certifieras enligt ISO 9001.

Lean

En filosofi om hur resurser hanteras. Syftet är att identifiera och eliminera alla faktorer i en produktionsprocess som inte skapar värde för slutkunden.

LTIF

Ett internationellt mått som anger antalet olyckor per miljoner arbetade timmar.

Miljöledningssystem

Ett verksamhetssystem som effektiviserar och strukturerar miljöarbetet med ständiga förbättringar som mål. Certifieras enligt ISO 14001.

Plusenergihus

Forum för energieffektiva byggnader definierar plusenergihus som ett passivhus som med egen el- och värmeproduktion överstiger husets behov.

Växthusgas

De gaser som bidrar till klimatpåverkan till exempel koldioxid och metan.

Information till aktieägare

Årsstämma

Årsstämma för Lindab International AB (publ) hålls tisdagen den 9 maj 2017 kl. 15.00 i Grevieparken, Grevie i Båstads kommun.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast onsdagen den 3 maj 2017, dels anmäla sitt deltagande till Lindab International AB (publ) senast kl. 16.00 onsdagen den 3 maj 2017.

Anmälan kan göras på följande sätt:

- via hemsidan med adress www.lindabgroup.com
- per telefon till Lindab, 0431-850 00, eller
- per post till Lindab International AB (publ), "Årsstämma", 269 82 Båstad.

Aktieägare som har förvaltarregistrerade aktier genom bank eller annan förvaltare, ska, för att få delta på stämman och utöva sin rösträtt, begära att tillfälligt vara införd i eget namn i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken. Sådan registrering ska vara verkställd hos Euroclear Sweden AB senast onsdagen den 3 maj 2017. Aktieägaren måste underrätta sin bank eller annan förvaltare i god tid före denna dag. Vid anmälan ska aktieägaren uppge namn, person- eller organisationsnummer, aktieinnehav, adress och telefonnummer samt uppgift om eventuella biträden och ombud.

Aktieägare som företräds av ombud ska utfärda skriftlig daterad fullmakt för ombudet. Fullmaktsformulär finns tillgängligt på bolagets hemsida www.lindabgroup.com. Om fullmakten utfärdats av juridisk person ska kopia av registreringsbeviset för den juridiska personen bifogas. För att underlätta inpasseringen vid stämman bör fullmakt i original och behörighetshandlingar vara bolaget tillhanda senast onsdagen den 3 maj 2017.

Rapporter

Rapporter kan beställas från Lindab International AB dels via hemsidan www.lindabgroup.com, eller via post till "Lindab International AB", "Rapporter", 269 82 Båstad.

Tryckt årsredovisning skickas endast till aktieägare och intressenter som beställer den.

Valberedning

Valberedningen föreslår val av styrelseledamöter, val av revisor, val av ordförande vid årsstämman, arvodesfrågor samt utseende av valberedning inför årsstämman 2018.

Inför årsstämman 2017 utgörs valberedningen av

- Sven Hagströmer, företrädare för Creades AB (ordf)
- Carl Cederschiöld, företrädare för Handelsbanken Fonder
- Göran Espelund, företrädare för Lannebo Fonder
- Peter Nilsson, ordförande i Lindab International AB (publ)

Finansiell rapportering för räkenskapsåret 2017

Delårsrapport januari–mars, kvartal 1	9 maj 2017
Delårsrapport januari–juni, kvartal 2	20 juli 2017
Delårsrapport januari–september, kvartal 3	26 oktober 2017
Fjärde kvartalet och bokslutskommuniké	februari 2018
Årsredovisning 2017	april 2018

Lage (längst till höger) och Valter (längst till vänster) tillsammans med sina medarbetare i Grevie.

En framgångsrik historia byggd på starka värderingar

Året var 1959. Lage Lindh och hans kompanjon Valter Persson hade precis flyttat in sin plåtverkstad i nya lokaler i det lilla skånska samhället Grevie och nu skulle man expandera. Lage hade en tydlig vision. Att ta fram produkter och lösningar som förenklade för kunderna. Med den visionen, en stor portion ordning och reda i verksamheten och en jordnära filosofi började Lage att utveckla det som sedan skulle bli dagens Lindab, en koncern med över 5 000 medarbetare och försäljning i 60 länder. Och värderingarna lever fortfarande kvar. Fråga någon på Lindab om vad som är viktigast i deras arbete och du får troligen höra: "Att skapa framgång för kunden, ha ordning och reda och se till att alltid ha båda fötterna stadigt på jorden".

Se filmen om hur
allting började.

www.lindab.com

På Lindabs hemsida finns omfattande information om koncernen. Där finner du också kontaktuppgifter och adresser till våra bolag världen över.

Lindab International AB (publ)

SE-269 82 Båstad

Besök: Järnvägsgatan 41, Grevie

Tel: +46 (0) 431 850 00

E-post: lindab@lindab.com

www.lindabgroup.com

Lindab International AB (publ) med säte i Båstad

Organisationsnummer 556606-5446

